

JUSTEL - Geconsolideerde wetgeving

<http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2005/06/13/2005011238/justel>

Dossiernummer : 2005-06-13/32

Titel

13 JUNI 2005. - Wet betreffende de elektronische communicatie.

Situatie : De van kracht zijnde wijzigingen, gepubliceerd tot en met 06-07-2021, zijn verwerkt.

Bron : ECONOMIE, KMO, MIDDENSTAND EN ENERGIE

Publicatie : Belgisch Staatsblad van 20-06-2005 bladzijde : 28070

Inwerkingtreding : 30-06-2005

Inhoudstafel

[TITEL I.](#) - Definities en algemene principes.

[HOOFDSTUK I.](#) - Algemeen.

Art. 1-4, 4/1

[HOOFDSTUK II.](#) - Algemene opdrachten van het Instituut inzake elektronische communicatie.

Art. 5-8, 8/1

[TITEL II.](#) - Het tot stand brengen van elektronische communicatie.

[HOOFDSTUK I.](#) - Netwerken en diensten.

Art. 9-10

[HOOFDSTUK II.](#) - Het gebruik van nummers en radiofrequenties.

[Afdeling 1.](#) - Nummers.

Art. 11

[Afdeling 2.](#) - Radiofrequenties.

[Onderafdeling 1.](#) - Principes van toepassing op alle radiofrequenties

Art. 12-13, 13/1, 14-17

[Onderafdeling 2.](#) - Regels inzake de frequenties die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor diensten aan het publiek.

Art. 18-19, 19/1, 20-24, 24/1

[HOOFDSTUK III.](#) - [¹ Het gedeeld gebruik van sites, infrastructuur en andere netwerkelementen]¹

[Afdeling 1.](#) - Het gedeeld gebruik van antennesites.

Art. 25-27

[Afdeling 2.](#) - [¹ Het gedeeld gebruik van andere sites, infrastructuur en andere netwerkelementen]¹

Art. 28, 28/1

[HOOFDSTUK IV.](#) - Administratieve bijdragen.

Art. 29-31

[HOOFDSTUK V.](#) - Apparatuur.

Art. 32-38

[HOOFDSTUK VI.](#) - Bepalingen inzake het gebruik van radioapparatuur.

Art. 39-44

[HOOFDSTUK VII.](#) - Telefoongidsen, telefooninlichtingendiensten en de uitbating van voor het publiek beschikbare communicatiesystemen.

Art. 45-47

[HOOFDSTUK VIII.](#) - Versleuteling.

Art. 48

[HOOFDSTUK IX.](#) - Overige activiteiten inzake elektronische communicatie.

Art. 49

[TITEL III.](#) - Bepalingen met het oog op het waarborgen van een eerlijke mededinging.

[HOOFDSTUK I.](#) - Algemene bepalingen.

Art. 50-53

[HOOFDSTUK II.](#) - Procedure voor de analyse van de relevante markten en bepaling van de operatoren met een sterke machtspositie.

Art. 54-56

[HOOFDSTUK III.](#) - Bepalingen van toepassing op operatoren met een sterke machtspositie op een relevante markt.

Art. 57-65, 65/1, 65/2

[HOOFDSTUK IV.](#) - Bepalingen van toepassing op operatoren die beschikken over uitsluitende of bijzondere rechten in andere sectoren dan die van de elektronische communicatie.

Art. 66-67

[TITEL IV.](#) - De bescherming van de belangen van de maatschappij en van de gebruikers.

[HOOFDSTUK I.](#) - Universele dienst.

[Afdeling 1.](#) - Reikwijdte van de universele dienst.

Art. 68-69

[Afdeling 2.](#) - Het vaste geografische element van de universele dienst.

[Onderafdeling 1.](#) - Definitie.

Art. 70

[Onderafdeling 2.](#) - Aanwijzing van de aanbieders.

Art. 71-72

[Onderafdeling 2/1.](#) - [¹ Overdracht van activa]¹

Art. 72/1

[Onderafdeling 3.](#) - Vergoeding van de aanbieders.

Art. 73

[Afdeling 3.](#) - Het sociale element van de universele dienst.

Art. 74, 74/1

[Afdeling 4.](#) - [¹ Beschikbaarstelling van openbare betaaltelefoons en andere toegangspunten voor openbare spraaktelefoniediensten]¹

[Onderafdeling 1.](#) - Definitie.

Art. 75

[Onderafdeling 2.](#) - Aanwijzing van de aanbieders.

Art. 76-77

[Onderafdeling 3.](#) - Vergoeding van de aanbieders.

Art. 78

[Afdeling 5.](#) - De universele inlichtingendienst.

[Onderafdeling 1.](#) - Definitie.

Art. 79

[Onderafdeling 2.](#) - Aanwijzing van de aanbieder.

Art. 80-81

[Onderafdeling 3.](#) - Doorgifte van de oproepen en mededeling van de gegevens die bestemd zijn voor de aanbieder.

Art. 82-83

[Onderafdeling 4.](#) - Gebruik en beschikbaarstelling door de aanbieder van de abonneegegevens.

Art. 84

[Onderafdeling 5.](#) - Vergoeding van de aanbieder.

Art. 85

[Afdeling 6.](#) - Universele telefoongids.

[Onderafdeling 1.](#) - Definitie.

Art. 86

[Onderafdeling 2.](#) - Aanwijzing van de aanbieders.

Art. 87-88

[Onderafdeling 3.](#) - Mededeling van de gegevens aan de aanbieders

Art. 89

[Onderafdeling 4.](#) - Gebruik en beschikbaarstelling van de abonneegegevens door de aanbieders.

Art. 90

[Onderafdeling 5.](#) - Vergoeding van de aanbieders.

Art. 91

[Afdeling 7.](#) - Universele dienstfonds.

[Onderafdeling 1.](#) - Algemeen.

Art. 92-93

[Onderafdeling 2.](#) - Stijven van het fonds.

Art. 94-95

[Afdeling 8.](#) - Financiering van de universele dienst.

[Onderafdeling 1.](#) - Bijdrage.

Art. 96-99

[Onderafdeling 2.](#) - Vergoeding.

Art. 100-102

[Afdeling 9.](#) - Controle.

Art. 103-104

[HOOFDSTUK II.](#) - [¹ Diensten van algemeen belang]¹

Art. 105-106, 106/1, 107, 107/1

[HOOFDSTUK III.](#) - Bescherming van de eindgebruikers.

[Afdeling 1.](#) - Algemeen.

[Onderafdeling 1.](#) - Informatieverstrekking aan de eindgebruikers.

Art. 108-110, 110/1, 111, 111/1, 111/2, 111/3, 111/4, 112

[Onderafdeling 2.](#) - Kwaliteit en veiligheid van de netwerken en diensten.

Art. 113, 113/1, 113/2, 114, 114/1, 114/2, 115-116, 116/1

[Onderafdeling 3.](#) - Betalingsfaciliteiten.

Art. 117-120

[Onderafdeling 4.](#) - Levering van extra faciliteiten.

Art. 121, 121/1, 121/2, 121/3

[Onderafdeling 5.](#) - [¹ Maatregelen voor eindgebruikers met een handicap.]¹

Art. 121/4

[Afdeling 2.](#) - Geheimhouding van de communicatie, verwerking van de gegevens en bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Art. 122-126, 126/1, 127-133, 133/1

[Afdeling 3.](#) - Bescherming van de eindgebruikers inzake het gebruik van sommige bijzondere nummers.

Art. 134, 134/1, 135, 135/1

[Afdeling 4.](#) - Medewerking met de ombudsdienst voor telecommunicatie.

Art. 136

[TITEL V.](#) - Procedurele bepalingen en strafbepalingen.

[HOOFDSTUK I.](#) - Uitwisseling van informatie.

Art. 137-138

[HOOFDSTUK II.](#) - Raadplegingen.

Art. 139-142

[HOOFDSTUK III.](#) - Beslissingen van het Instituut die door de Europese Commissie moeten worden goedgekeurd.

Art. 143, 143/1, 144

[HOOFDSTUK IV.](#) - Strafbepalingen.

Art. 145-150

[TITEL VI.](#) - Diverse wijzigings-, overgangs- en slotbepalingen.

[HOOFDSTUK I.](#) - Diverse bepalingen.

Art. 151-153

[HOOFDSTUK II.](#) - Wijzigings- en opheffingsbepalingen.

Art. 154-160, 160/1

[HOOFDSTUK III.](#) - Overgangsbepalingen.

Art. 161, 161/1, 162-164, 164/1, 164/2

[HOOFDSTUK IV.](#) - Slotbepaling.

Art. 165

[BIJLAGE.](#)

Art. N

Tekst

[TITEL I.](#) - Definities en algemene principes.

[HOOFDSTUK I.](#) - Algemeen.

Artikel [1](#). Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Deze wet vormt de omzetting in Belgisch recht van :

- Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten (" Kaderrichtlijn ") (PbEG 24 april 2002, L 108/33);
- Richtlijn 2002/20/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 betreffende de machtiging voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten (" Machtigingsrichtlijn ") (PbEG 24 april 2002, L 108/21);
- Richtlijn 2002/19/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de toegang tot en interconnectie van elektronische-communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten (" Toegangsrichtlijn ") (PbEG 24 april 2002, L 108/7);
- Richtlijn 2002/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische-communicatienetwerken en diensten (" Universele dienstrichtlijn ") (PbEG 24 april 2002, L 108/51);
- Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische-communicatie (" Privacy- en elektronische communicatierichtlijn ") (PbEG 31 juli 2002, L 201/37);
- en Richtlijn 2002/77/EG van de Commissie van 16 september 2002 betreffende de mededinging op de markten voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten (" Mededingingsrichtlijn ") (PbEG 17 september

2002, L 249/21).

[1] Deze wet voorziet in een gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2009/136/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 tot wijziging van Richtlijn 2002/22/EG inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische-communicatienetwerken en -diensten, Richtlijn 2002/58/EG betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie en Verordening (EG) nr. 2006/2004 betreffende samenwerking tussen de nationale instanties die verantwoordelijk zijn voor handhaving van de wetgeving inzake consumentenbescherming en van Richtlijn 2009/140/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 tot wijziging van Richtlijn 2002/21/EG inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten, Richtlijn 2002/19/EG inzake de toegang tot en interconnectie van elektronische-communicatienetwerken en bijbehorende faciliteiten, en Richtlijn 2002/20/EG betreffende de machtiging voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten.]¹

[2] Deze wet voorziet in een gedeeltelijke omzetting van Richtlijn 2006/24/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 betreffende de bewaring van gegevens die zijn gegenereerd of verwerkt in verband met het aanbieden van openbaar beschikbare elektronische-communicatiediensten of van openbare communicatienetwerken en tot wijziging van Richtlijn 2002/58/EG ("Dataretentierichtlijn") (Publicatieblad 13 april 2006, L 105/54) en van artikel 15.1 van Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie ("richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie") (Publicatieblad, 31 juli 2002, L 201/37).]²

[3] Deze wet voorziet in een gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2014/53/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van radioapparatuur en tot intrekking van richtlijn 1999/5/EG.]³

(NOTA : bij arrest nr 84/2015 van 11-06-2015 (B.St. 11-08-2015, p. 50983) heeft het Grondwettelijk Hof de wijziging met inwerkingtreding 30/07/2013 vernietigd)

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 13, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

(2)<W 2013-07-30/10, art. 3, 020; Inwerkingtreding : 02-09-2013>

(3)<W 2015-12-18/54, art. 3, 023; Inwerkingtreding : 13-06-2016>

Art. 2. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder :

1° " Instituut " : Het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie zoals bedoeld in artikel 13 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector;

2° " minister " : de ministers of staatssecretaris die bevoegd zijn voor de aangelegenheden die de elektronische communicatie betreffen als bedoeld in deze wet;

3° " elektronische-communicatienetwerk " : de [2 ...]² transmissiesystemen en, in voorkomend geval, de schakel- of routeringsapparatuur en andere middelen [2 , waaronder netwerkelementen die niet actief zijn,]² die het mogelijk maken signalen over te brengen via draad, radiogolven, optische of andere elektromagnetische middelen [2 waaronder satellietnetwerken, vaste (circuit- en pakketgeschakelde, met inbegrip van internet) en mobiele terrestrische netwerken, elektriciteitsnetten]², voorzover zij worden gebruikt voor de transmissie van andere signalen dan radio-omroep- en televisiesignalen;

4° " aanbieden van een elektronische-communicatienetwerk " : het bouwen, exploiteren, toezicht houden op of beschikbaar stellen van een elektronisch communicatienetwerk;

5° " elektronische-communicatiedienst " : een gewoonlijk tegen vergoeding aangeboden dienst die geheel of hoofdzakelijk bestaat in het overbrengen, waaronder schakel- en routeringsverrichtingen, van signalen via elektronische-communicatienetwerken, met uitzondering van (a) de diensten waarbij met behulp van elektronische-communicatienetwerken en -diensten overgebrachte inhoud wordt geleverd of inhoudelijk wordt gecontroleerd, met uitzondering van (b) de diensten van de informatiemaatschappij zoals omschreven in artikel 2 van de wet van 11 maart 2003 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, die niet geheel of hoofdzakelijk bestaan uit het overbrengen van signalen via elektronische-communicatienetwerken en met uitzondering van (c) radio-omroep en televisie;

6° " verkeersgegeven " : gegeven dat wordt verwerkt voor het overbrengen van communicatie over een elektronische-communicatienetwerk of voor het factureren van een dergelijke communicatie;

7° " locatiegegevens " : gegeven dat wordt verwerkt in een elektronische-communicatienetwerk [2 waaronder satellietnetwerken, vaste (circuit- en pakketgeschakelde, met inbegrip van internet) en mobiele terrestrische netwerken, elektriciteitsnetten]² waarmee de geografische positie van de eindapparatuur van een eindgebruiker van een voor het publiek beschikbare elektronische-communicatiedienst wordt weergegeven;

8° " dienst met verkeersgegevens " : een dienst die een bijzondere behandeling van de verkeersgegevens vereist die verder gaat dan wat strikt noodzakelijk is voor het versturen of aanrekenen van de communicatie;

9° " dienst met locatiegegevens " : een dienst die een bijzondere behandeling van de locatiegegevens vereist die verder gaat dan wat strikt noodzakelijk is voor het versturen of aanrekenen van de communicatie;

10° " openbaar elektronische-communicatienetwerk " : een elektronische-communicatienetwerk dat geheel of hoofdzakelijk wordt gebruikt om [2 voor het publiek beschikbare]² elektronische-communicatiediensten [2 ...]² [2 aan te bieden ter ondersteuning van de overdracht van informatie tussen netwerkaansluitpunten]²;

[7 10/1° "elektronische-communicatienetwerk met hoge snelheid" : een elektronische-communicatienetwerk dat breedbandtoegangsdiensten kan leveren met snelheden van minstens 30 Mbps;]⁷

11° [6 "operator" : ieder persoon die onder de verplichting valt een kennisgeving te doen overeenkomstig artikel 9;]⁶

12° " gebruiker " : een natuurlijke of rechtspersoon die gebruik maakt van of verzoekt om een openbare elektronische-communicatiedienst;

13° " eindgebruiker " : een gebruiker die geen openbaar elektronische-communicatienetwerk of openbare elektronische-communicatiediensten aanbiedt;

14° " consument " : een natuurlijke persoon die gebruik maakt van of verzoekt om een openbare elektronische-communicatiedienst voor andere dan bedrijfs- of beroepsdoeleinden;

15° " abonnee " : een natuurlijke of rechtspersoon [2 ...]² die gebruik maakt van een elektronische-communicatiedienst ingevolge een met een operator gesloten contract;

16° " netwerkaansluitpunt " : het fysieke punt waarop een eindgebruiker de toegang tot een openbaar elektronische-communicatienetwerk wordt geboden; in het geval van netwerken met schakelings- of routeringsfuncties wordt het netwerkaansluitpunt bepaald door middel van een specifiek netwerkadres [2 dat met een abonneenummer of -naam kan zijn verbonden]²;

[7 16/1° "toegangspunt" : een in of buiten het gebouw gelegen fysiek punt dat toegankelijk is voor operatoren, waar het netwerk kan worden aangesloten op de voor hoge snelheid bestemde fysieke binnenhuisinfrastructuur;]⁷

17° " bijbehorende faciliteiten " : de bij een elektronische-communicatienetwerk en/of een elektronische-communicatiedienst [2 bijbehorende, fysieke infrastructuren en andere faciliteiten of elementen]² die het aanbieden van diensten via dat netwerk of die dienst mogelijk maken of ondersteunen [2 of het potentieel hiertoe bezitten en onder meer gebouwen of toegangen tot gebouwen, bekabeling van gebouwen, antennes, torens en andere [ondersteunende] constructies, kabelgoten, kabelbuizen, masten, mangaten en straatkasten omvatten]²; <Erratum, B.St. 20-09-2012, Ed. 2, p. 58216>

[2 17/1° " bijbehorende diensten " : de bij een elektronische-communicatienetwerk en/of een elektronische-communicatiedienst behorende diensten die het aanbieden van diensten via dat netwerk en/of die dienst mogelijk maken en/of ondersteunen of het potentieel hiertoe bezitten en onder meer nummervertaalsystemen of systemen met soortgelijke functies en voorwaardelijke-toegangssystemen alsmede andere diensten zoals identiteit-, locatie- en presentie-informatiediensten omvatten (met uitzondering van de diensten en systemen die uitsluitend voor radio-omroep en televisie worden gebruikt);]²

[7 17/2° "fysieke binnenhuisinfrastructuur" : elk element van een netwerk, zoals buizen, masten, kabelgoten, inspectieputten, mangaten, straatkasten, gebouwen of ingangen in gebouwen, antenne-installaties, torens en palen (buiten kabels, met inbegrip van ongebruikte glasvezels (dark fibre)), alsook installaties op de locatie van de eindgebruiker, met inbegrip van elementen die gemeenschappelijk eigendom zijn, die bestemd zijn om elementen van vaste of draadloze toegangsnetwerken onder te brengen zonder dat ze zelf een actief element van het netwerk worden, voor zover die netwerken elektronische-communicatiediensten kunnen leveren en het toegangspunt van het gebouw kunnen aansluiten op het aansluitpunt van het netwerk;]⁷

18° [2 " toegang " : het beschikbaar stellen aan een operator van faciliteiten en/of diensten onder uitdrukkelijke voorwaarden, hetzij op exclusieve hetzij op niet-exclusieve basis, met het oog op het aanbieden van elektronische-communicatiediensten ook als ze gebruikt worden voor het aanbieden van diensten voor de informatiemaatschappij. Deze term bestrijkt onder meer toegang tot netwerkelementen en verwante faciliteiten waarbij eventueel apparatuur kan worden verbonden met vaste of niet-vaste middelen (dit houdt met name toegang in tot het aansluitnet en tot faciliteiten en diensten die noodzakelijk zijn om diensten te kunnen aanbieden via het aansluitnet); toegang tot materiële infrastructuur waaronder gebouwen, kabelgoten en masten; toegang tot relevante programmatuursystemen waaronder operationele ondersteuningssystemen; toegang tot informatiesystemen of databases voor reservering, levering, bestelling, onderhouds- en herstelverzoeken en facturering; toegang tot nummervertaling of systemen met vergelijkbare functionaliteit; toegang tot vaste en mobiele netwerken, met name voor roaming; toegang tot virtuele netwerkdiensten;]²

19° " interconnectie " : een specifieke vorm van toegang die bestaat uit het fysiek en logisch verbinden van openbare elektronische-communicatienetwerken die door eenzelfde of een andere operator worden gebruikt om het de gebruikers mogelijk te maken met elkaar te communiceren, of toegang te hebben tot diensten die door een andere operator worden aangeboden;

20° " interface " : een netwerkaansluitpunt en/of een radio-interface en de bijhorende technische specificaties;

21° [2 ...]²;

22° " openbare telefoondienst " : een dienst die voor het publiek beschikbaar is voor [2 rechtstreeks of onrechtstreeks]² uitgaande en binnenkomende nationale en internationale gesprekken [4 ...]⁴ via een nummer of een aantal nummers in een nationaal of internationaal [2 telefoonnummerplan]², [2 ...]²;

[2 22/1° oproep " : door middel van een openbaar beschikbare elektronische-communicatiedienst tot stand gebrachte verbinding die tweewegsprak-communicatie mogelijk maakt;]²

23° " aansluitnetwerk " : fysiek circuit dat het netwerkaansluitpunt verbindt [2 met een verdeler]² of een soortgelijke voorziening in het [2 vaste openbare elektronische-communicatienetwerk]²;

24° [2 subnetwerk " : gedeelte van een aansluitnetwerk dat het netwerkaansluitpunt verbindt met een concentratiepunt of een ander bepaald tussenliggend aansluitpunt gelegen in het vaste openbare elektronische-

communicatienetwerk;]²

25° " volledig ontbundelde toegang tot het aansluitnetwerk " : het verlenen van toegang tot het aansluitnetwerk of het [² subnetwerk van een operator met een sterke machtspositie op een relevante markt]², waarbij toestemming wordt verleend voor het gebruik van [² de volledige capaciteit van netwerkinfrastructuur]²;

26° " toegang tot binair debiet " : toegang die bestaat uit het verlenen van [² transportcapaciteit met de bijbehorende schakeling]² naar een gebruiker waarbij de toegangsleverancier de interface bij de gebruiker vastlegt;

27° " gedeelde toegang tot het aansluitnetwerk " : het verlenen van toegang tot het aansluitnetwerk of het [² subnetwerk van een operator met een sterke machtspositie op een relevante markt]², waarbij toestemming wordt verleend voor het gebruik van [² een gespecificeerd deel van de capaciteit van de netwerkinfrastructuur, zoals een deel van de frequentie of iets gelijkwaardigs]²;

28° " ontbundelde toegang tot het aansluitnetwerk " : het verlenen van volledig ontbundelde toegang of gedeelde toegang tot het aansluitnetwerk, wat geen verandering behelst in de eigendom van het aansluitnetwerk;

29° " co-locatie " : het leveren van fysieke ruimte en technische faciliteiten, nodig om het installeren en aansluiten van apparatuur van een operator onder redelijke voorwaarden mogelijk te maken in het kader van een referentieaanbod;

[² 29/1° " kabelgoot " : omhulsel dat dient om glasvezel-, telefoon- en/of coaxkabels en/of netwerkfaciliteiten te laten passeren en te beschermen;]²

30° " huurlijn " : elektronische-communicatiedienst bestaande uit de levering van communicatiefaciliteiten met behulp waarvan transparante transmissiecapaciteit tussen netwerkaansluitpunten wordt geboden, met uitzondering van de schakeling op aanvraag;

31° " radiogolven " of " hertzgolven " : elektromagnetische golven die zich in de ruimte voortplanten zonder kunstmatige geleider, en waarvan de frequentie onder 3000 GHz ligt;

32° " radiofrequenties " : de frequenties van radiogolven;

33° " radiospectrum " : het geheel van de radiofrequenties;

[² 33/1° " spectrumtoewijzing " : de aanwijzing van een specifieke frequentieband voor gebruik door een of meer soorten radiocommunicatiediensten, waar passend onder duidelijk omschreven voorwaarden;]²

34° " radiocommunicatie " : elke overbrenging, door middel van radiogolven, van inlichtingen van alle aard, in het bijzonder van klanken, teksten, beelden, overeengekomen tekens, numerieke of analoge uitdrukkingen, seinen voor afstandsbediening, seinen bestemd voor de opsporing of voor de bepaling van de plaats of de beweging van voorwerpen [⁷, met uitsluiting van de exclusieve transmissie van signalen van audiovisuele mediadiensten]⁷;

35° " zendtoestel voor radiocommunicatie " : iedere generator van elektromagnetische trillingen gebouwd om radiocommunicatie uit te zenden;

36° " zend- en ontvangtoestel voor radiocommunicatie " : iedere generator en ontvanger van elektromagnetische trillingen gebouwd om radiocommunicatie uit te zenden en te ontvangen;

37° " ontvangtoestel voor radiocommunicatie " : iedere ontvanger van elektromagnetische trillingen gebouwd om radiocommunicatie te ontvangen [⁵ ...]⁵;

38° " radiostation " : het geheel samengesteld uit een zendtoestel, een zend- en ontvangtoestel of een ontvangtoestel voor radiocommunicatie, de ermee verbonden antennes alsook alle onderdelen die nodig zijn om het geheel te laten functioneren;

[⁷ 38/1° "radiocommunicatienetwerk" : eenheid gevormd door een aantal radiocommunicatiestations die met elkaar kunnen communiceren binnen de grenzen van een vergunning of een gebruiksrecht;]⁷

39° " schadelijke storing " : storing die het functioneren van een radionavigatiedienst of van andere veiligheidsdiensten in gevaar brengt, of die een overeenkomstig de van toepassing zijnde voorschriften werkende radiocommunicatiedienst [⁷, dienst voor de verstrekking van audiovisuele mediadiensten]⁷ of elektronische-communicatiedienst ernstig [² verslechtert]², hindert of herhaaldelijk onderbreekt;

40° " versleuteling " : alle diensten die de beginselen, middelen en methodes voor de omzetting van gegevens aanwenden met de bedoeling de semantische inhoud ervan te verbergen, de authenticiteit ervan vast te stellen, te verhinderen dat zij onopgemerkt worden gewijzigd, te verhinderen dat zij worden verworpen en te verhinderen dat zij zonder toestemming worden gebruikt;

41° " eindapparatuur " : een product of een relevant onderdeel ervan dat elektronisch communicatie mogelijk maakt en dat bedoeld is voor directe of indirecte aansluiting op de interfaces van een openbaar elektronische-communicatienetwerk;

42° [⁵ "radioapparatuur" : elektrisch of elektronisch product dat doelbewust radiogolven uitzendt en/of ontvangt ten behoeve van radiocommunicatie [⁷, verstrekking van audiovisuele mediadiensten]⁷ en/of radiodeterminatie, of elektrisch of elektronisch product dat moet worden aangevuld met een accessoire, zoals een antenne, om doelbewust radiogolven te kunnen uitzenden en/of ontvangen ten behoeve van radiocommunicatie [⁷, verstrekking van audiovisuele mediadiensten]⁷ en/of radiodeterminatie;]⁵

43° " apparatuur " : alle producten die als radioapparatuur of als eindapparatuur, of als beide fungeren;

44° " technische specificatie " : de omschrijving van de kenmerken van alle elektronische-communicatiediensten die via het netwerkaansluitpunt of de radiointerface verstrekt worden;

45° " nummeringsruimte " : het geheel van nummers, adressen en namen die aangewend worden om operatoren of gebruikers te identificeren;

46° " geografisch nummer " : een nummer van het nationale [² telefoonnummerplan]² waarvan een deel van de cijferstructuur een geografische betekenis heeft die wordt gebruikt voor het routeren van gesprekken naar de

fysieke locatie van het netwerkaansluitpunt;

47° " niet-geografisch nummer " : een nummer van het nationale [2 telefoonnummerplan]2 dat geen geografisch nummer is; het betreft hier onder meer nummers voor mobiele oproepen, nummers die gratis zijn voor de oproepers en betaalnummers;

48° " nummeroverdraagbaarheid " : de faciliteit die het de abonnees [2 ...]2 mogelijk maakt hun nummer te behouden, ongeacht de operator [2 die de dienst levert,]2 binnen een welbepaald geografisch gebied in geval van een geografisch nummer en op ongeacht welke locatie in geval van andere dan geografische nummers; de faciliteit omvat niet de mogelijkheid om het [2 nationale telefoonnummer]2 te behouden tussen een operator van openbare telefoondiensten aangeboden op een vaste locatie en een operator van openbare telefoondiensten aangeboden op een mobiel elektronisch communicatienetwerk;

[2 48/1° " Internetdomeinnaamregistreerbureau " : een entiteit die een register van domeinnamen bijhoudt en die een systeem uitbaat zodat deze domeinnamen kunnen worden gebruikt om toegang te krijgen tot Internet-protocol-adressen of andere informatie via het Internet;]2

[2 48/2° " universele dienst " : het minimumpakket van diensten als gedefinieerd in artikel 68 van een bepaalde kwaliteit dat voor alle gebruikers, ongeacht hun geografische locatie, beschikbaar is voor een in het licht van specifieke nationale omstandigheden betaalbare prijs;]2

49° " telefoongids " : boek, lijst of bestand dat of die hoofdzakelijk of uitsluitend gegevens bevat over de abonnees van een openbare telefoondienst en die beschikbaar wordt gesteld voor het publiek om uitsluitend of hoofdzakelijk de oproepnummers van de eindgebruikers te kunnen identificeren;

50° " openbare telefoon " : een voor publiek gebruik beschikbaar telefoontoestel;

51° " antenne " : een onderdeel van een apparaat of radiostation voor het uitstralen en/of opvangen van radiogolven;

52° " basisstation " : een radiostation van een elektronische-communicatienetwerk opgesteld en gebruikt op een bepaalde plaats en bestemd voor radiodekking van een gegeven geografische zone;

53° " steun " : structuur waarop antennes van basisstations kunnen worden geplaatst;

54° " antennesite " : geheel van constructies dat ten minste één steun, één antenne en lokalen omvat voor de elektrische en elektronische apparatuur, dat de installatie en de exploitatie van een of meer basisstations mogelijk maakt;

55° " nationale raming " : de mogelijkheid voor een operator om zijn klanten in staat te stellen in hetzelfde land toegang te krijgen tot de basisdiensten die verstrekt worden door een andere operator van een mobiel communicatienetwerk;

56° " identificatie van de lijn " : nummer, teken of geheel van tekens dat aan een abonnee, eindgebruiker, gebruiker of eindapparaat is toegewezen, waarmee deze door andere abonnees, eindgebruikers of gebruikers van openbare elektronische-communicatienetwerken of -diensten kan worden bereikt;

57° " identificatie van de oproeper " : elk gegeven, rechtstreeks of onrechtstreeks beschikbaar, in de netwerken en diensten van een operator, dat het oproepnummer van het eindapparaat, de naam van de abonnee en de plaats waar het eindtoestel zich bevindt op het ogenblik van de oproep bepaalt;

58° [1 " nooddienst " : elke overheidsdienst of dienst van openbaar nut zoals gevisieerd in artikel 107, § 1, eerste lid, of vastgesteld door de Koning overeenkomstig artikel 107, § 1, tweede lid, 1°;]1

59° " noodnummer " : oproepnummer van een nooddienst, bepaald overeenkomstig de procedure in artikel [1 107, § 1, tweede lid, 2°]1 van deze wet;

60° " noodoproep " : een oproep naar een noodnummer in het kader van de verlening van bijstand of hulp;

61° " beheerscentrale van noodoproepen " : de plaats waar noodoproepen naar een nooddienst binnen een werkingsgebied worden beheerd, hierna " beheerscentrale " genoemd;

62° " werkingsgebied van een beheerscentrale " : geografisch gebied waarvoor de beheerscentrale alle oproepen naar de nooddienst beheert, hierna " werkingsgebied " genoemd;

63° " erkend revisor " : bedrijfsrevisor ingeschreven op de rol van het Instituut voor Bedrijfsrevisoren;

64° " ziekenhuizen " : de instellingen voor gezondheidszorg zoals bepaald in artikel 2 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987;

65° " scholen " : alle instellingen van het [1 lager,]1 secundair of hoger onderwijs die behoren tot het net van een Gemeenschap, van een provincie, van een gemeente of tot een vrij gesubsidieerd net;

66° " openbare bibliotheken " : elke bibliotheek erkend door de federale Staat of door een Gemeenschap;

(67° " openbaar bureau voor elektronische communicatie " : voor het publiek toegankelijke ruimte of inrichting voor de tijdelijke beschikbaarstelling van eindapparatuur waarmee tegen betaling een elektronische-communicatienetwerk of -dienst ter plaatse kan worden gebruikt zonder contractuele betrekking met de leverancier van het netwerk of de dienst.) <W 2006-07-20/39, art. 91, 1°, 004; Inwerkingtreding : 07-08-2006>

[2 68° " inbreuk in verband met persoonsgegevens " : een inbreuk op de beveiliging die resulteert in een accidentele of onwettige vernietiging, verlies, wijziging, niet-geautoriseerde vrijgave van of toegang tot persoonsgegevens die zijn verstuurd, opgeslagen of anderszins verwerkt in verband met de levering van een openbare elektronische-communicatiedienst in de Gemeenschap;]2

[2 69° " ENISA " : Europees Agentschap voor netwerk- en informatiebeveiliging opgericht door Verordening (EG) nr. 460/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 10 maart 2004 tot oprichting van het Europees Agentschap voor netwerk- en informatiebeveiliging;]2

[2 70° " BEREC " : Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie opgericht door Verordening (EG) nr. 1211/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 tot oprichting van het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie (BEREC) en

het Bureau;]²

[² 71° " Bureau " : Bureau van BEREC opgericht door artikel 6 van Verordening (EG) nr. 1211/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 tot oprichting van het Orgaan van Europese regelgevende instanties voor elektronische communicatie (BEREC) en het Bureau;]²

[² 72° " Prioritair gebruiker " : gebruiker van elektronische-communicatiediensten of -netwerken die door de taken die hij uitoefent of zijn activiteiten een door de overheden erkende belangrijke maatschappelijke functie heeft en die door een gebrek aan toegang tot elektronische-communicatiediensten of -netwerken niet meer in staat is zijn taken of activiteiten adequaat uit te voeren wat tot een toestand kan leiden die de openbare veiligheid, of de civiele veiligheid en de civiele bescherming, of de civiele verdediging, of de crisisplanning, of de veiligheid of de bescherming van het economische en wetenschappelijke potentieel van het land, kan schaden;]²

[² 73° " M2M " : een communicatietechnologie waarbij de gegevens automatisch worden overgezonden tussen de apparatuur en de toepassingen, al dan niet met weinig menselijke interactie;]²

[³ 74° [⁶ "Oproeping zonder resultaat" : een communicatie waarbij een oproep wel tot een verbinding heeft geleid, maar onbeantwoord is gebleven of via het netwerkbeheer is beantwoord.]⁶]³

[⁵ 75° "radiodeterminatie" : het vaststellen van de positie, snelheid en/of andere kenmerken van een object of het verkrijgen van informatie over deze parameters door middel van de voortplantingseigenschappen van radiogolven;

76° "op de markt aanbieden" : het in het kader van een handelsactiviteit, al dan niet tegen betaling, verstrekken van radioapparatuur met het oog op distributie, consumptie of gebruik op de markt van de Unie;

77° "in de handel brengen" : het voor het eerst in de Unie op de markt aanbieden van radioapparatuur;

78° "ingebruikneming" : het eerste gebruik van radioapparatuur in de Unie door de eindgebruiker ervan;

79° "fabrikant" : natuurlijke of rechtspersoon die radioapparatuur vervaardigt of laat ontwerpen of vervaardigen, en deze apparatuur onder zijn naam of merknaam verhandelt;

80° "invoerder" : in de Europese Unie gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die radioapparatuur uit een derde land in de Europese Unie in de handel brengt;

81° "distributeur" : natuurlijke of rechtspersoon in de toeleveringsketen, verschillend van de fabrikant of de invoerder, die radioapparatuur op de markt aanbiedt;

82° "terugroepen" : maatregel waarmee wordt beoogd radioapparatuur te doen terugkeren die al aan de eindgebruiker ter beschikking is gesteld;

83° "uit de handel nemen" : maatregel waarmee wordt beoogd te voorkomen dat radioapparatuur die zich in de toeleveringsketen bevindt, op de markt wordt aangeboden;

84° "radio-interface" : specificatie van het gereguleerd gebruik van het radiospectrum;]⁵

[⁷ 85° "dienstenaanbieder" : persoon wiens dienst of inhoud geleverd via een elektronische-communicatienetwerk door een operator aan de eindgebruiker in rekening wordt gebracht;]⁷

[⁷ 86° "faciliterende operator" : operator die nummers of andere middelen ter beschikking stelt van een dienstenaanbieder, zodat deze een vergoeding voor zijn dienst of inhoud kan laten invorderen via facturatie door een operator of aanrekening op een voorafbetaalde kaart van een operator.]⁷

(NOTA : bij arrest nr 84/2015 van 11-06-2015 (B.St. 11-08-2015, p. 50983) heeft het Grondwettelijk Hof dit artikel vernietigd)

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 8, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2012-07-10/04, art. 14, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

(3)<W 2013-07-30/10, art. 4, 020; Inwerkingtreding : 02-09-2013>

(4)<W 2014-03-27/35, art. 10, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

(5)<W 2015-12-18/54, art. 4, 023; Inwerkingtreding : 13-06-2016>

(6)<W 2016-05-29/03, art. 2, 024; Inwerkingtreding : 28-07-2016, (NOTA : bij arrest nr. 57/2021 van 22-04-2021 (2021-04-22/20, B.St. 28-06-2021, p. 65587), heeft het Grondwettelijk Hof 74° van dit artikel vernietigd) >

(7)<W 2017-07-31/30, art. 7, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

Art. 3. De levering van elektronische-communicatienetwerken en -diensten is vrij, onder voorbehoud van de voorwaarden die door of krachtens de wet worden vastgesteld.

Art. 4. § 1. Wanneer de openbare veiligheid, de volksgezondheid, de openbare orde of de verdediging van het Rijk dit eisen, kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, gedurende de termijn die Hij vaststelt geheel of gedeeltelijk verbieden :

1° elektronische-communicatienetwerken of -diensten aan te bieden;

2° apparatuur te houden of te gebruiken.

De Koning mag terzake alle maatregelen voorschrijven die Hij nuttig acht, inzonderheid de uitrustingen onder sekwester doen plaatsen of op een bepaalde plaats doen deponeren.

De in dit artikel bedoelde maatregelen geven geen aanleiding tot de toekenning van enige vergoeding.

§ 2. In geval van een uitzonderlijke situatie die ofwel de buitendienststelling, ofwel een overbelasting van de burgerlijke of militaire elektronische-communicatiemiddelen tot gevolg heeft, die de normale werking ervan verhindert, kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, bij wijze van noodmaatregel iedere maatregel nemen die Hij nodig acht, met inbegrip van de volledige of gedeeltelijke opeising van de transmissiecapaciteit van de operatoren om die in te zetten voor het gebruik van nationale prioritaire diensten of

oproepnummers. Indien die opeising een door Hemzelf vastgestelde duur overschrijdt, kan de Koning de nadere regels bepalen voor de eventuele schadeloosstelling van die opeising.

[Art. 4/1.](#) [¹ § 1. De operatoren verlenen voorrang voor toegang, in de opgegeven volgorde, tot hun netwerken en diensten aan :

1° de nooddiensten;

2° de prioritaire gebruikers waarvan de lijst na advies van het Instituut door de Koning wordt bepaald.

De Koning bepaalt de voorrang van toegang tussen de prioritaire gebruikers, in voorkomend geval per groep van gebruikers.

De Koning bepaalt de termijn waarbinnen de operatoren de overeenkomstig dit artikel genomen maatregelen ten uitvoer moeten brengen.

§ 2. De Koning bepaalt de elektronische-communicatiediensten die de operatoren bij voorrang leveren in geval van verzadiging of overbelasting van hun netwerken. Te dien einde kan de Koning de door de operatoren te volgen regels of de uit te voeren maatregelen, of beide, opleggen.][¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 15, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[HOOFDSTUK II.](#) - Algemene opdrachten van het Instituut inzake elektronische communicatie.

[Art. 5.](#) Binnen het kader van het uitoefenen van zijn bevoegdheden treft het Instituut alle passende maatregelen om de in de artikel en 6 tot 8 genoemde doelstellingen te verwezenlijken. De maatregelen worden op de aard van het vastgestelde probleem gebaseerd, proportioneel toegepast en gerechtvaardigd. Ze dienen in evenredigheid te zijn met die doelstellingen en leven de beginselen van objectiviteit, transparantie, niet-discriminatie en technologische neutraliteit na.

[Art. 6.](#) Bij de uitvoering van de taken die aan het Instituut krachtens deze wet zijn opgelegd, bevordert het de concurrentie bij de levering van elektronische-communicatienetwerken, van elektronische-communicatiediensten en van bijbehorende faciliteiten, op de volgende wijze :

1° het zorgt ervoor dat de gebruikers [¹, inbegrepen personen met een handicap, bejaarden en personen die specifieke sociale noden hebben,][¹ maximaal voordeel behalen wat betreft keuze, prijs en kwaliteit;

2° het zorgt ervoor dat er in de sector van de elektronische communicatie geen verstoring of beperking van de concurrentie is;

3° [¹ ...][¹;

4° het bevordert efficiënt gebruik en zorgt voor een efficiënt beheer van de radiofrequenties en de nummervoorraad.

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 16, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 7.](#) Bij de uitvoering van de taken die krachtens deze wet aan het Instituut zijn opgelegd, draagt het bij tot de ontwikkeling van een interne markt van elektronische-communicatienetwerken en -diensten, op de volgende wijze :

1° het moedigt het aanbieden van elektronische-communicatienetwerken en -diensten op Europees niveau aan;

2° het moedigt het opzetten en ontwikkelen van trans-Europese netwerken en de interoperabiliteit van pan-Europese diensten en eind-tot-eindconnectiviteit aan;

3° [¹ ...][¹;

4° het werkt met andere nationale regelgevende instanties en met de Europese Commissie [¹ en BEREC][¹ op transparante wijze samen om te zorgen voor de ontwikkeling van consistente regelgevende praktijken op Europees niveau.

[¹ 5° het ondersteunt de harmonisatie van specifieke nummers of nummerreeksen binnen de Gemeenschap wanneer dat de werking van de interne markt en de ontwikkeling van de pan-Europese diensten bevordert.][¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 17, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 8.](#) Bij de uitvoering van de taken die krachtens deze wet aan het Instituut zijn opgelegd, waakt het over de belangen van de gebruikers, op de volgende wijze :

1° het controleert de naleving van de universele dienstverplichtingen zoals bepaald in deze wet;

2° het waarborgt de consument een hoog niveau van bescherming bij zijn relaties met de leveranciers;

3° het draagt bij tot het waarborgen van een hoog niveau van bescherming van de persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer;

4° het bevordert de verstrekking van duidelijke informatie, met name door te verplichten tot transparantie ten aanzien van tarieven en de voorwaarden voor het gebruik van openbare elektronische-communicatiediensten;

5° het houdt rekening met de behoeften van specifieke maatschappelijke groepen, met name [¹ ...][¹ eindgebruikers [¹ met een handicap, bejaarde eindgebruikers en eindgebruikers met speciale sociale behoeften, met name om deze gebruikers toegang te verlenen tot de diensten bedoeld in artikel 74][¹;

6° het zorgt voor de integriteit en de veiligheid van de openbare elektronische-communicatienetwerken [¹ en de veiligheid van de openbare elektronische-communicatiediensten][¹;

[1] 7° het bevordert het vermogen van de eindgebruikers om toegang te krijgen tot informatie en deze te verspreiden of om gebruik te maken van toepassingen en diensten van hun keuze.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 18, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 8/1.](#)¹ § 1. Bij de uitvoering van de taken die krachtens deze wet op het Instituut rusten, ziet het Instituut erop toe dat objectieve, transparante, niet-discriminerende en proportionele regelgevingsbeginselen worden toegepast, onder meer op de volgende wijze :

a) het bevordert de voorspelbaarheid van de regelgeving door te zorgen voor een consistente aanpak in de regelgeving tijdens geschikte herzieningsperioden;

b) het waarborgt dat er bij gelijke omstandigheden geen discriminatie plaatsvindt bij de behandeling van ondernemingen die elektronische-communicatienetwerken en -diensten leveren;

c) het beschermt de concurrentie in het belang van de consument, en bevordert waar nodig een op infrastructuur gebaseerde concurrentie;

d) het bevordert efficiënte investeringen en innovatie in nieuwe en betere infrastructuur, onder meer door te zorgen dat er in de [toegangsverplichtingen] voldoende rekening wordt gehouden met het door de investering genomen risico en door verschillende samenwerkingsafspraken tussen investeerders en partijen die toegang willen hebben, toe te staan om het investeringsrisico te spreiden, waarbij ervoor wordt gezorgd dat de concurrentie op de markt en het non-discriminatiebeginsel worden gevrijwaard; <Erratum, B.St. 20-09-2012, Ed. 2, p. 58216>

e) het houdt naar behoren rekening met de uiteenlopende omstandigheden wat betreft concurrentie en consumenten in de verschillende geografische gebieden;

f) het legt regelgevende verplichtingen ex ante uitsluitend daar op waar geen effectieve en duurzame concurrentie is en het verlicht de verplichtingen of heft deze op zodra er wel aan die voorwaarde is voldaan.

§ 2. Bij de uitvoering van de taken die krachtens deze wet op het Instituut rusten, houdt het Instituut zoveel mogelijk rekening met de aanbevelingen die de Europese Commissie formuleert overeenkomstig artikel 19 van Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten. Wanneer het Instituut besluit om een van deze aanbevelingen niet op te volgen, brengt het de Europese Commissie daarvan op de hoogte met vermelding van de motivering van zijn standpunt.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 19, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[TITEL II.](#) - Het tot stand brengen van elektronische communicatie.

[HOOFDSTUK I.](#) - Netwerken en diensten.

[Art. 9.](#) § 1. Het aanbieden [⁴ ...]⁴ van [⁴ openbaar beschikbare elektronische-communicatiediensten of openbare elektronische-communicatienetwerken]⁴ kan, onverminderd de bepalingen van artikel 39, pas aangevat worden na een kennisgeving aan het Instituut die de volgende elementen bevat :

1° de naam, het adres, het BTW- en handelsregisternummer van de aanbieder of een vergelijkbaar identificatienummer dat deze gegevens op een rechtsgeldige manier bundelt;

2° de contactpersoon met het Instituut;

3° een bondige en precieze beschrijving van zijn dienst of netwerk;

4° de datum waarop de activiteiten vermoedelijk van start gaan.

De kennisgeving geschiedt per aangetekende zending.

§ 2. Door de kennisgeving kan de betreffende operator elektronische-communicatiediensten of -netwerken aanbieden en kan hij zijn aanvragen laten behandelen om faciliteiten overeenkomstig de artikel en 25 tot 28 te installeren.

§ 3. Iedere operator brengt het Instituut op de hoogte van :

1° iedere wijziging aan de elementen vermeld in § 1, behoudens in de gevallen waarbij een identificatienummer werd meegedeeld dat de bedoelde gegevens op een rechtsgeldige manier bundelt;

2° de voorziene stopzetting van zijn activiteiten.

§ 4. Na ontvangst van de kennisgeving bezorgt het Instituut de operator een standaardverklaring waarin bevestigd wordt dat hij een kennisgeving heeft gedaan om elektronische-communicatiediensten of -netwerken aan te bieden en dat hij in voorkomend geval de mogelijkheid heeft om :

1° een aanvraag in te dienen met het oog op het installeren van faciliteiten;

2° te onderhandelen over toegang;

3° toegang te verkrijgen.

[§ 5. [⁴ ...]⁴

[§ 6. [⁴ ...]⁴

[§ 7. Bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, stelt de Koning op voorstel van de minister van Justitie en de minister, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van het Instituut, de voorwaarden vast waaronder de aanbieders [⁴ van private elektronische-communicatienetwerken en elektronische-communicatiediensten die niet openbaar beschikbaar zijn]⁴ de verkeersgegevens en de identificatiegegevens van eindgebruikers, registreren en bewaren, met het oog op het opsporen en de beteugeling van strafbare feiten en met het oog op de beteugeling van kwaadwillige oproepen

naar de nooddiensten [3], voor het onderzoek bij de ombudsdienst voor telecommunicatie naar de identiteit van elke persoon die kwaadwillig gebruik heeft gemaakt van een elektronische-communicatienetwerk of -dienst]3 [1, evenals met het oog op de vervulling van de inlichtingsopdrachten bepaald in de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten]1.

Bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, stelt de Koning op voorstel van de minister van Justitie en de minister, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van het Instituut, de technische en administratieve maatregelen vast die aan de aanbieders [4 beoogd in het eerste lid]4 worden opgelegd om de [3 eindgebruiker]3 te kunnen identificeren en het opsporen, lokaliseren, af luisteren, kennisnemen en opnemen van privé-communicatie mogelijk te maken onder de voorwaarden bepaald door de artikelen 46bis, 88bis en 90ter tot 90decies van het Wetboek van strafvordering [1, evenals de voorwaarden bepaald in de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten]1.

De aanbieders [4 beoogd in het eerste lid]4 zorgen ervoor dat de in het eerste lid van deze paragraaf vermelde gegevens onbeperkt toegankelijk zijn vanuit België.] <W 2006-07-20/39, art. 92, 3°, 004; Inwerkingtreding : 07-08-2006>

[§ 8. Het Instituut controleert de naleving van de verplichtingen opgenomen in de vorige paragrafen van dit artikel en publiceert op zijn website wie een kennisgeving in de zin van dit artikel heeft gedaan. Ook maakt het Instituut jaarlijks een rapport over aan de minister met een overzicht enerzijds van de kennisgevingen die werden gedaan, anderzijds van de acties die werden ondernomen in het licht van de controle op de naleving van de in dit artikel opgenomen verplichtingen.

In het kader van de in het vorige lid vermelde controle moet elke operator, op verzoek van het Instituut, hem alle beschikbare informatie bezorgen omtrent het aanbieden van elektronische-communicatiediensten of -netwerken aan andere personen dan eindgebruikers.] <W 2006-07-20/39, art. 92, 4°, 004; Inwerkingtreding : 07-08-2006>

[4 § 8. De onderneming die voor 22 september 2017 een kennisgeving heeft ingediend om operator te worden en die niet langer aan de voorwaarden voldoet om dat te doen, verliest zijn hoedanigheid van operator op 31 december 2018.]4

-
- (1)<W 2010-02-04/26, art. 31, 010; Inwerkingtreding : 01-09-2010>
  - (2)<W 2012-07-10/04, art. 20, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>
  - (3)<W 2014-03-27/35, art. 11, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>
  - (4)<W 2017-07-31/30, art. 8, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

Art. 10. Operatoren die voldoen aan de verplichtingen om openbare elektronische -communicatiediensten of -netwerken aan te bieden, kunnen :

1° in de hele Europese Unie onderhandelen over toegang met gemachtigde aanbieders van openbare elektronische-communicatiediensten of -netwerken;

2° aangewezen worden om verschillende onderdelen van een universele dienst op het gehele grondgebied of een deel daarvan aan te bieden.

Een operator die een verzoek om toegang ontvangt, kan dit verzoek niet afwijzen om de loutere reden dat de verzoeker nog geen kennisgeving heeft gedaan in België, wanneer deze verzoeker reeds in een andere lidstaat van de Europese Unie is gemachtigd om elektronische-communicatienetwerken of -diensten aan te bieden. Een machtiging in een andere lidstaat ontslaat de verzoeker evenwel niet van een kennisgeving overeenkomstig artikel 9 wanneer deze het aanbieden van elektronische-communicatiediensten of -netwerken op het oog heeft.

Wanneer de verzoeker uit een andere lidstaat, die geen diensten aanbiedt en geen netwerk exploiteert, tot toegang of interconnectie verzoekt, hoeft hij niet gemachtigd te zijn om in België te opereren. De betrokken verzoeker dient over een aanspreekpunt te beschikken.

HOOFDSTUK II. - Het gebruik van nummers en radiofrequenties.

Afdeling 1. - Nummers.

Art. 11. § 1. Overeenkomstig de nadere regels vastgesteld door de Koning na advies van het Instituut is het Instituut [1 Onverminderd de bevoegdheden van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie,]1 belast met :

1° het beheer van de nationale nummeringsruimte, alsook de vaststelling en de wijziging van de nationale nummerplannen;

2° de (toekenning) en de intrekking van gebruiksrechten voor nummers en de tenuitvoerlegging van de betreffende procedures; <W 2007-04-25/38, art. 167, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

3° de publicatie van de nationale nummerplannen alsook hun toevoegingen of wijzigingen tenzij die publicatie de nationale veiligheid in het gedrang zou brengen.

(De voorwaarden voor het verkrijgen en uitoefenen van gebruiksrechten voor nummers die de Koning overeenkomstig het eerste lid vaststelt mogen enkel verband houden met :

1° de aanwijzing van de dienst waarvoor het nummer wordt gebruikt alsook alle vereisten met betrekking tot het verlenen van die dienst;

2° het daadwerkelijk en efficiënt gebruik van toegekende nummers;

3° de betaling van de gebruiksheffingen overeenkomstig artikel 30;

4° de naleving van alle relevante internationale overeenkomsten aangaande het gebruik van nummers.) <W

2007-04-25/38, art. 167, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

§ 2. Het Instituut waakt erover dat een operator waaraan een nummerreeks werd toegewezen, andere aanbieders van elektronische-communicatiediensten niet discrimineert wat de nummersequenties betreft die worden gebruikt om toegang te geven tot hun diensten.

§ 3. (In afwachting van het vaststellen van de nadere regels door de Koning overeenkomstig § 1, kan het Instituut na voorafgaande machtiging van de minister de voorwaarden vaststellen voor het verkrijgen en uitoefenen van gebruiksrechten voor nummers die toewijsbaar worden ten gevolge van het vaststellen of wijzigen van een nationaal nummerplan.

Deze voorwaarden mogen enkel verband houden met :

1° de aanwijzing van de dienst waarvoor het nummer wordt gebruikt alsook alle vereisten met betrekking tot het verlenen van die dienst;

2° het daadwerkelijk en efficiënt gebruik van toegekende nummers;

3° de naleving van alle relevante internationale overeenkomsten aangaande het gebruik van nummers.

Het Instituut kan, overeenkomstig de nadere regels vastgesteld door de Koning na advies van het Instituut, de verkrijging en uitoefening van gebruiksrechten voor nummers koppelen aan een maximumtermijn. Wanneer het Instituut gebruiksrechten verleent voor een bepaalde termijn, is de duur aangepast aan de betrokken dienst.)

<W 2007-04-25/38, art. 167, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

§ 4. De toekenning van gebruiksrechten voor nummers duurt niet langer dan drie weken te rekenen vanaf de ontvangst van een volledige aanvraag. Het Instituut publiceert op zijn website de onderdelen waaruit een volledige aanvraag bestaat.

§ 5. Na een openbare raadpleging, overeenkomstig artikel 139, kan het Instituut beslissen de gebruiksrechten voor nummers met een bijzondere economische waarde via vergelijkende of op mededinging gebaseerde selectieprocedures te verlenen. (...) <W 2007-04-25/38, art. 167, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

(De selectieprocedure omvat twee fasen : de biedingsfase en de toekenningsfase.

De biedingsfase neemt een aanvang op het ogenblik van de publicatie van een bestek op de website van het Instituut.

Het bestek stelt de minimale voorwaarden vast voor het verkrijgen en uitoefenen van de gebruiksrechten voor de betrokken nummers.

De biedingsfase eindigt op de datum vermeld in het bestek.

De toekenningsfase duurt niet langer dan drie weken te rekenen vanaf het einde van de biedingsfase.

De termijn van de toekenningsfase kan echter door het Instituut met maximum drie weken worden verlengd.

De onderneming die het betrokken gebruiksrecht heeft verkregen is gehouden tot het naleven van de minimale voorwaarden van het bestek en tot het naleven van alle toezeggingen die het in de loop van de selectieprocedure heeft gedaan.) <W 2007-04-25/38, art. 167, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

§ 6. De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, de nadere regels volgens dewelke nummerblokoverdraagbaarheid tussen operatoren kan geschieden.

§ 7. ¹ De operatoren aan wie telefoonnummers uit het nationale nummerplan werden toegewezen, bieden de faciliteit nummeroverdraagbaarheid aan.

De Koning bepaalt na, advies van het Instituut :

1° de nadere regels inzake nummeroverdraagbaarheid, waaronder de verdeling van de taken tussen de bij de overdracht betrokken partijen waarbij de uitvoeringstermijn voor activering van de nummeroverdracht niet langer mag zijn dan één werkdag; deze termijn kan geïntegreerd worden in ruimere voorschriften in verband met het totaalproces voor het overdragen van nummers, die rekening houden met de wettelijke bepalingen inzake contracten, de technische haalbaarheid en de gewaarborgde continuïteit van de dienst voor de abonnee die zijn nummer wenst over te dragen, zonder dat de dienst geleverd aan de abonnee tijdens het overdrachtsproces langer dan één werkdag wordt onderbroken;

2° de verplichtingen van de operatoren om informatie te verschaffen aan de eindgebruikers over de nummeroverdraagbaarheid;

3° de methode voor de vaststelling van de kosten voor de toepassing van deze faciliteit en de verdeling van die kosten tussen de betrokken partijen; deze methodes en kostenverdelingsregels mogen niet leiden tot tarieven voor de abonnees in verband met de nummeroverdraagbaarheid die de concurrentie zouden kunnen verstoren of die de verandering van operator ontmoedigen; de prijsstelling tussen operatoren met betrekking tot het aanbieden van nummeroverdraagbaarheid is bovendien op de kosten gebaseerd;

4° de vergoedingen die aan de abonnees toekomen in geval van vertraging bij de uitvoering van de overdracht.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 21, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Afdeling 2.](#) - Radiofrequenties.

[Onderafdeling 1.](#) - Principes van toepassing op alle radiofrequenties

[Art. 12.](#) De artikel en 18 tot [¹ 24/1]¹ zijn niet van toepassing op de specifieke frequenties voor radio-omroep en televisie.

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 22, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 13.](#) Het Instituut is belast met :

- 1° het beheer van het radiofrequentiespectrum;
- 2° het onderzoek van de aanvragen voor het gebruik van het radiofrequentiespectrum, behoudens de aanvragen bestemd voor radio- en televisieomroep;
- 3° de coördinatie van de radiofrequenties zowel op nationaal als op internationaal vlak;
- 4° de controle op het gebruik van de radiofrequenties.

[¹] Het Instituut werkt samen met de Gemeenschappen, met de bevoegde instanties bij de overige lidstaten en met de Europese Commissie bij de strategische planning, coördinatie en harmonisatie van het gebruik van het radiospectrum. Daartoe wordt rekening gehouden met economische, veiligheids-, gezondheids-, maatschappelijke, vrijemeningsuitings-, culturele, wetenschappelijke, sociale en technische aspecten van het beleid van de Europese Unie, alsmede met de uiteenlopende belangen van de kringen van radiospectrumgebruikers met het oog op de optimalisatie van het gebruik van het radiospectrum en het vermijden van schadelijke storing. Het Instituut beoogt hierbij het bevorderen van de coördinatie van de radiospectrumbeleidsaanpak in de Europese Gemeenschap en, in voorkomend geval, de harmonisatie van de voorwaarden inzake beschikbaarheid en efficiënt en daadwerkelijk gebruik van het radiospectrum met het oog op

- 1° het tot stand brengen en het functioneren van de interne markt op het gebied van elektronische communicatie;
  - 2° het creëren van voordelen voor de consumenten, zoals schaalvoordelen en interoperabiliteit van diensten.
- Het Instituut draagt er zorg voor dat de spectrumtoewijzing gebaseerd is op objectieve, transparante, niet-discriminerende en proportionele criteria.

Bij het beheer, de toewijzing en de coördinatie van radiofrequenties houdt het Instituut rekening met de desbetreffende internationale akkoorden, met inbegrip van de radioregelgeving van de ITU. Het mag tevens overwegingen van openbaar belang in aanmerking nemen.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 23, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 13/1.](#) [¹ § 1. Niemand mag in het Rijk noch aan boord van een zeeschip, een binnenschip, een luchtvaartuig of enige andere drager onderworpen aan het Belgisch recht, een zend- of ontvangtoestel voor radiocommunicatie houden, of een station voor radiocommunicatie aanleggen en doen werken zonder een schriftelijke vergunning op basis van artikel 39 of een gebruiksrecht op basis van artikel 18.

§ 2. De Koning kan bepalen in welke gevallen de in paragraaf 1 bepaalde vergunningen of gebruiksrechten niet vereist zijn.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2017-07-31/30, art. 9, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

[Art. 14.](#) [¹ ...]¹

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van het Instituut en na overleg met de Gemeenschappen, de technische voorschriften betreffende het toekennen van radiofrequenties die uitsluitend voor omroepsignalen zijn bestemd, die gemeenschappelijk moeten blijven voor het geheel van de radiobereikgeving, ongeacht hun bestemming. Het Instituut verzekert de naleving ervan.

-----
(1)<W 2017-07-31/30, art. 10, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

[Art. 15.](#) [¹ Het is verboden schadelijke storing te veroorzaken.]¹

Het Instituut onderzoekt schadelijke storingen op eigen initiatief of na een klacht en legt de passende maatregelen op teneinde deze schadelijke storingen te doen ophouden. Wanneer de schadelijke storingen veroorzaakt worden door apparatuur of installaties, worden de kosten om de schadelijke storingen op te heffen en te voorkomen ten laste gelegd van de verantwoordelijke gebruiker van de betreffende apparatuur of installaties.

-----
(1)<W 2014-03-27/35, art. 12, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

[Art. 16.](#) De Koning bepaalt, na advies van het Instituut en de Gemeenschappen, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de algemene politieverordeningen van de radiogolven.

[Art. 17.](#) De coördinatie van radiofrequenties voor radio-omroep wordt geregeld door een samenwerkingsakkoord met de Gemeenschappen, met toepassing van artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

[Onderafdeling 2.](#) - Regels inzake de frequenties die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor diensten aan het publiek.

[Art. 18.](#) § 1. De voorwaarden voor het verkrijgen en uitoefenen van gebruiksrechten voor radiofrequenties die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden, worden door de Koning vastgesteld bij een besluit, genomen na advies van het Instituut en vastgesteld na overleg in de Ministerraad, en mogen enkel verband houden met :

1° de betreffende dienst [¹ ...]¹ of de technologie waarvoor de gebruiksrechten voor de radiofrequentie zijn verleend, in voorkomend geval met inbegrip van [¹ de dekkingsvereisten en kwaliteitseisen]¹;

2° het daadwerkelijk en efficiënt gebruik van radiofrequenties overeenkomstig de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen;

3° [² ...]²

4° de maximumduur onder voorbehoud van wijzigingen van het nationale frequentieplan;

5° de overdracht op initiatief van de houder van de rechten en de daarvoor geldende voorwaarden;

6° de gebruiksheffingen overeenkomstig artikel 30;

7° de toezeggingen die de operator die het gebruiksrecht inzake de radiofrequenties heeft verkregen, in de loop van de selectieprocedure heeft gedaan;

8° [² ...]²

[¹ 9° [² ...]²]¹

[² 10° in voorkomend geval, de voorwaarden met betrekking tot de vergoeding van de vorige gebruikers van de betrokken frequentieband.]²

[² In afwijking van het eerste lid worden door het Instituut de voorwaarden vastgesteld voor het verkrijgen en uitoefenen van gebruiksrechten voor radiofrequenties die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden die verband houden met :

1° de technische en operationele voorwaarden ter voorkoming van schadelijke storingen [³ ...]³;

2° de verplichtingen uit hoofde van de relevante internationale overeenkomsten aangaande het gebruik van radiofrequenties;

3° specifieke verplichtingen voor experimenteel gebruik van radiofrequenties.]²

[¹ § 1/1. Alle soorten voor elektronische-communicatiediensten gebruikte technologie kunnen worden gebruikt op de radiofrequentiebanden die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden.

De Koning kan op advies van het Instituut evenwel proportionele en niet-discriminerende beperkingen opleggen met betrekking tot de soorten voor elektronische-communicatiediensten gebruikte draadloze technologie, indien dat nodig is om :

1° schadelijke storing te vermijden;

2° de technische kwaliteit van de dienst te garanderen;

3° te zorgen voor zoveel mogelijk gedeeld gebruik van de radiofrequenties;

4° een efficiënt spectrumgebruik te waarborgen; of

5° een doelstelling van algemeen belang te verwezenlijken.

§ 1/2. Alle soorten [elektronische-communicatiediensten] kunnen worden aangeboden op de radiofrequentiebanden die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden. <Erratum, B.St. 20-09-2012, Ed. 2, p. 58216>

De Koning kan op advies van het Instituut evenwel proportionele en niet-discriminerende beperkingen opleggen met betrekking tot de soorten elektronische-communicatiediensten die worden aangeboden, ook, waar nodig, om te voldoen aan vereisten van de radioregelgeving van de ITU.

Maatregelen die vereisen dat een elektronische-communicatiedienst in een specifieke radiofrequentieband wordt aangeboden, worden gerechtvaardigd door de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang zoals, maar niet beperkt tot :

1° de veiligheid van het menselijk leven;

2° het bevorderen van de sociale, regionale of territoriale samenhang;

3° het vermijden van een ondoelmatig gebruik van radiofrequenties.

Een maatregel die het verlenen van iedere andere elektronische-communicatiedienst in een specifieke frequentieband verbiedt, mag alleen worden opgelegd wanneer hij gerechtvaardigd is op grond van de noodzaak de veiligheid van het menselijk leven te beschermen of, uitzonderlijk, voor de verwezenlijking van andere doelstellingen van algemeen belang zoals het bevorderen van de sociale, regionale of territoriale samenhang en het vermijden van een ondoelmatig gebruik van radiofrequenties.

§ 1/3. Het Instituut heronderzoekt geregeld de noodzaak van de maatregelen vermeld in de paragrafen 1/1 en 1/2, en maakt de resultaten van dit onderzoek bekend.

§ 1/4. Tot 24 mei 2016 kunnen houders van rechten op het gebruik van radiofrequenties die toegekend zijn vóór 25 mei 2011 en die voor een periode van ten minste vijf jaar na 25 mei 2011 geldig zullen blijven, een aanvraag indienen bij het Instituut tot heronderzoek van de beperkingen die door de Koning zijn opgelegd, op basis van paragrafen 1/1 en 1/2.

Alvorens het Instituut een besluit neemt, stelt het de houder van het recht in kennis van de hernieuwde toetsing van de beperkingen en van de bevindingen aangaande de omvang van dit recht. Hierbij wordt de houder een termijn van een maand toegekend om zijn verzoek in te trekken. Wanneer de houder zijn verzoek intrekt, blijft het recht ongewijzigd tot de vervaldatum of uiterlijk tot de in het eerste lid genoemde datum, waarbij de eerstvolgende datum wordt gekozen.

Na de datum zoals bedoeld in het eerste lid neemt het Instituut alle passende maatregelen om ervoor te zorgen dat alle resterende gebruiksrechten en spectrumtoewijzingen voor elektronische-communicatiediensten die op de dag van de inwerkingtreding van deze wet bestonden, voldoen aan de paragrafen 1/1 en 1/2.

§ 1/5. Ten behoeve van paragraaf 1/4 genomen maatregelen zijn niet als verlening van nieuwe gebruiksrechten aan te merken.]¹

§ 2 Wanneer het Instituut gebruiksrechten voor radiofrequenties verleent voor een bepaalde termijn is de duur

aangepast aan de betrokken dienst ^[1], gelet op het nagestreefde doel, naar behoren rekening houdend met het feit dat een passende periode voor de afschrijving van investeringen nodig is ^[1].

§ 3. Indien een frequentie waarvoor een gebruiksrecht werd verkregen, niet binnen een redelijke termijn in dienst wordt genomen, kan het Instituut, na de betrokkene gehoord te hebben, het gebruiksrecht intrekken.

§ 4. Indien uit het advies van het Instituut blijkt dat het gevaar op schadelijke storingen verwaarloosbaar is en dat dit verenigbaar is met de vereisten van een daadwerkelijk en efficiënt beheer van het radiofrequentiespectrum, kan de Koning besluiten bepaalde van de in § 1 voorziene voorwaarden niet op te leggen.

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 24, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

(2)<W 2014-03-27/35, art. 13, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

(3)<W 2017-07-31/30, art. 11, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

[Art. 19.](#) ^[1] § 1. ^[1] Indien een operator gebruiksrechten wenst over te dragen ^[1] of te verhuren ^[1] voor radiofrequenties die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden, brengt hij daarvan het Instituut op de hoogte. ^[1] Het Instituut stemt met de overdracht of verhuur in indien zij in overeenstemming is met de vereisten van een daadwerkelijk en efficiënt beheer van het radiofrequentiespectrum. ^[1]

^[1] Het Instituut kan de overdracht of verhuur echter weigeren indien het betrokken gebruiksrecht oorspronkelijk zonder kosten is verkregen door de operator. ^[1]

^[1] Behoudens een andersluidend besluit van het Instituut, leidt de overdracht of de verhuur van een frequentie waarvan het gebruik is geharmoniseerd, in geen geval tot een verandering van het gebruik van die radiofrequentie of de voorwaarden van dit gebruik. ^[1]

De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de nadere regels waaronder de overdracht ^[1] of de verhuur ^[1] van gebruiksrechten voor radiofrequenties die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden, kan plaatsvinden.

^[1] Het Instituut waakt erover zowel de informatie die het ontvangen heeft overeenkomstig het eerste lid als de beslissingen genomen overeenkomstig deze paragraaf openbaar te maken. ^[1]

^[1] § 2. Wanneer individuele rechten om radiofrequenties te mogen gebruiken worden verleend voor een periode van tien jaar of meer en zulke rechten niet kunnen worden overgedragen of verhuurd tussen operatoren zorgt het Instituut ervoor dat de criteria om individuele gebruiksrechten te verlenen van toepassing blijven en in acht worden genomen voor de duur van de vergunning, met name op gerechtvaardigd verzoek van de houder van het recht. Wanneer deze criteria niet langer van toepassing zijn, stelt de Koning, overeenkomstig artikel 18, § 1, het gebruiksrecht vast, mits dit vooraf wordt aangemeld en na een redelijke periode, of kan het recht overeenkomstig paragraaf 1 worden overgedragen of verhuurd tussen operatoren. ^[1]

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 25, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 19/1.](#) ^[1] Het Instituut legt de regels vast om het hamsteren van spectrum te voorkomen, met name door strikte termijnen te bepalen waarbinnen de gebruiksrechten door de houder van de rechten daadwerkelijk moeten worden geëxploiteerd. Daartoe kan het Instituut alle passende maatregelen opleggen, met inbegrip van een vermindering, intrekking of gedwongen verkoop van een recht om radiofrequenties te mogen gebruiken. ^[1]

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 26, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 20.](#) § 1. Het Instituut beperkt het aantal te verlenen gebruiksrechten voor radiofrequenties die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden, niet tenzij :

1° om schadelijke storingen te vermijden wanneer deze laatsten een gevolg zijn van onvoldoende beschikbare ruimte binnen het frequentiespectrum, mits de beperking evenredig is;

2° om een efficiënt en rationeel gebruik van radiofrequenties te waarborgen.

Na advies van het Instituut, bepaalt de Koning de procedure tot beperking van het aantal te verlenen gebruiksrechten voor radiofrequenties die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden.

§ 2. Tijdens het verloop van de procedure tot beperking van het aantal gebruiksrechten voor radiofrequenties die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden ^[1] of waarbij de duur van bestaande rechten wordt verlengd op een andere wijze dan in overeenstemming met de in dergelijke rechten gespecificeerde voorwaarden, ^[1] zorgt het Instituut ervoor dat :

1° alle belanghebbende partijen, met inbegrip van gebruikers en consumenten, zich in een openbare raadpleging overeenkomstig artikel 139 kunnen uitspreken over de voorgenomen beperking;

2° elke beslissing tot beperking van het verlenen van gebruiksrechten ^[1] of het verlengen van gebruiksrechten ^[1] met opgave van de redenen bekend wordt gemaakt;

3° na de vaststelling van de selectieprocedure de belangstellenden uitgenodigd worden tot het indienen van aanvragen voor gebruiksrechten;

4° de beperking met een redelijke regelmaat of ingevolge een redelijk verzoek van de betrokken ondernemingen wordt herzien.

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 27, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 21.](#) § 1. Wanneer de verlening van het aantal gebruiksrechten voor radiofrequenties die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden, moet worden beperkt, verleent het Instituut die rechten op basis van objectieve, transparante, niet-discriminerende en evenredige selectiecriteria.

§ 2. Onverminderd artikel 18, § 1, duurt de procedure voor de toekenning van gebruiksrechten voor radiofrequenties die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden, die voor specifieke doeleinden zijn toegewezen binnen het nationale frequentieplan niet langer dan zes weken te rekenen vanaf de ontvangst van de volledige aanvraag.

De in het vorige lid vermelde termijn kan overeenkomstig de bestaande internationale akkoorden terzake door het Instituut worden verlengd indien internationale frequentiecoördinatie noodzakelijk is. Het Instituut brengt de aanvrager hiervan onverwijld op de hoogte.

§ 3. Wanneer vergelijkende of op mededinging gebaseerde selectieprocedures worden toegepast voor het verlenen van gebruiksrechten voor radiofrequenties die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden, kan de in § 2 vermelde termijn door het Instituut met maximaal acht maanden worden verlengd. De procedure vermeld in artikel 20, § 2, is van toepassing op de vergelijkende of op mededinging gebaseerde selectieprocedures.

[Art. 22.](#) Indien een operator vraagt om een gebruiksrecht te verkrijgen voor een deel van het radiofrequentiespectrum waarvoor niet in een procedure voor toekenning is voorzien, stelt het Instituut, binnen de zes weken na de ontvangst van een volledige aanvraag, de voorlopige voorwaarden vast volgens dewelke de aanvrager zijn activiteiten kan aanvangen of wijst het een dergelijke aanvraag op gemotiveerde wijze af.

De in het vorige lid vermelde termijn kan overeenkomstig de bestaande internationale akkoorden terzake door het Instituut worden verlengd indien internationale frequentiecoördinatie noodzakelijk is. Het Instituut brengt de aanvrager hiervan onverwijld op de hoogte.

Indien het Instituut het gebruik van een bepaalde radiofrequentie die geheel of gedeeltelijk gebruikt wordt voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden, heeft toegestaan op basis van voorlopige voorwaarden wordt het koninklijk besluit vermeld in artikel 18, § 1, hiermee in overeenstemming gebracht tenzij de Koning, na advies van het Instituut, van oordeel is dat het betreffende gebruiksrecht aan andere voorwaarden onderworpen moet worden. De voorwaarden van het voorlopige gebruiksrecht worden in voorkomend geval gewijzigd om in overeenstemming te worden gebracht met de bepalingen van voornoemd besluit.

[Art. 23.](#) Wanneer het Instituut beslist dat er bijkomende rechten voor het gebruik van radiofrequenties die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden, kunnen worden verleend, maakt het dit bekend en doet het een uitnodiging tot het indienen van aanvragen voor deze rechten overeenkomstig de nadere regels bepaald door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van het Instituut.

[Art. 24.](#) Wanneer het gebruik van radiofrequenties die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden, is geharmoniseerd, de voorwaarden en procedures voor toegang zijn overeengekomen en de operatoren waaraan de radiofrequenties zullen worden toegewezen, geselecteerd zijn overeenkomstig de internationale overeenkomsten en de communautaire voorschriften, verleent het Instituut dienovereenkomstig het recht om radiofrequenties die geheel of gedeeltelijk gebruikt worden voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden, te gebruiken.

Wanneer in het geval van een gemeenschappelijke selectieprocedure aan alle voorwaarden inzake het gebruiksrecht van de betrokken radiofrequenties is voldaan, worden geen nadere voorwaarden, bijkomende criteria of procedures opgelegd die de correcte toepassing van de gemeenschappelijke toewijzing van voornoemde radiofrequenties beperken, wijzigen of uitstellen

[Art. 24/1.](#) ^[1] Het Instituut beperkt gebruiksrechten voor radiofrequenties niet of trekt ze niet in vóór het verstrijken van de periode waarvoor zij verleend zijn, behalve in met redenen omklede gevallen.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 28, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[HOOFDSTUK III.](#) - ^[1] Het gedeeld gebruik van sites, infrastructuur en andere netwerkelementen]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 29, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Afdeling 1.](#) - Het gedeeld gebruik van antennesites.

[Art. 25.](#) § 1. ^[1] Teneinde het milieu, de volksgezondheid, en de openbare veiligheid te beschermen of om stedenbouwkundige of planologische redenen stelt de operator]¹ alles in het werk om, in de mate van het

mogelijke, zijn antennes op reeds bestaande steunen te bevestigen, zoals daken van gebouwen, pylonen, gevels, zonder dat deze lijst beperkend is.

§ 2. Een operator die een steun in eigendom heeft, staat op redelijke en niet-discriminerende wijze gedeeld gebruik van de antennesite toe.

[² De operatoren nemen de nodige maatregelen om de stabiliteit en de hoogte van de pylonen van de antennesites, alsook andere onderdelen van de antennesites die zij bouwen, laten bouwen of wijzigen, geschikt te maken voor gedeeld gebruik met andere operatoren die erom hebben verzocht, behoudens wanneer zulks onmogelijk zou zijn omwille van redenen die door het Instituut erkend worden. Het Instituut kan het gedeeld gebruik verplichten met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel.

In voorkomend geval kan het Instituut de maatregelen opleggen die het nodig acht ter vrijwaring van het algemeen belang en voor een vlot systeem van informatie-uitwisseling inzake sites en hun gedeeld gebruik.]²

§ 3. Indien de steun van een antennesite eigendom is van een operator staat deze toe dat een andere operator zijn antenne bevestigt op de betreffende steun. Indien de bijhorende gebouwen eigendom zijn van een operator en de mogelijkheid bieden om de uitrustingen van verschillende operatoren in afzonderlijke lokalen te installeren, staat deze toe dat de verzoekende operator hiervan eveneens gebruik maakt om zijn basisstation te installeren.

§ 4. De vergoeding voor het gedeeld sitegebruik bestaat uit de globale kosten zijnde de directe verwervingskosten van het terrein alsook de werkelijke bouw- en onderhoudskosten, vermeerderd met een percentage dat gelijk is aan de gewogen gemiddelde kapitaalkosten van de operator die gedeeld sitegebruik verleent. Deze vergoeding wordt voorafgaandelijk door het Instituut goedgekeurd.

De vergoeding wordt over alle operatoren verdeeld naar evenredigheid van hun daadwerkelijk gebruik of reservatie van de antennesite.

Indien het gedeelde sitegebruik verstevigingswerken met zich meebrengt, worden de kosten van die werken gedragen door de operatoren die er de oorzaak van zijn [², op basis van een overeenkomst waarvan de bepalingen redelijk, proportioneel en niet-discriminerend zijn]².

[² In geval van onenigheid, kan het Instituut een advies verschaffen betreffende het redelijk, proportioneel en niet-discriminerend karakter van de voorziene overeenkomst.]²

§ 5. [² De operatoren onderhandelen over een overeenkomst inzake gedeeld gebruik van antennesites, waarvan de bepalingen redelijk, proportioneel en niet-discriminerend zijn.

Operatoren kunnen andere operatoren het gedeeld gebruik van een antennesite maar weigeren op grond van redenen welke als behoorlijk gerechtvaardigd door het Instituut worden erkend.

Elke weigering kan door het Instituut worden geëvalueerd op aanvraag van de verzoeker ingediend per aangetekend schrijven binnen de 15 werkdagen vanaf de ontvangst van de weigering.

Het Instituut beschikt over twee maanden te rekenen vanaf de ontvangst van het verzoek, om het ongerechtvaardigde karakter van de weigering te beoordelen. Indien het Instituut zich binnen deze termijn niet uitspreekt, wordt het verzoek geacht terecht te zijn geweigerd.]²

§ 6. De bepalingen van de §§ 1 tot 5 gelden tevens voor antennesites waarvan de steun eigendom is van :

1° een persoon die de antennesite ten behoeve van een operator beheert;

2° een persoon waarop de operator rechtstreeks of indirect een overheersende invloed kan uitoefenen;

3° een persoon die een overheersende invloed kan uitoefenen op de operator;

4° een persoon die evenals de operator, onderworpen is aan de overheersende invloed van eenzelfde derde.

De overheersende invloed wordt vermoed wanneer een persoon, rechtstreeks of indirect :

1° de meerderheid van het geplaatste kapitaal van de rechtspersoon bezit;

2° beschikt over de meerderheid van de stemmen die verbonden zijn met de door de rechtspersoon uitgegeven aandelen, of

3° meer dan de helft van de leden van het bestuurs-, leidinggevend of toezichthoudend orgaan van de rechtspersoon kan aanwijzen.

§ 7. Indien een antennesite eigendom is van een derde, verzetten de operatoren die deze site exploiteren of gedeeld gebruiken, zich niet tegen een overeenkomst tussen de eigenaar en een operator waardoor deze laatste de mogelijkheid wordt geboden de betreffende site gedeeld te gebruiken.

[² In de contracten die operatoren afsluiten met de in het eerste lid bedoelde derden, is elke bepaling die tot gevolg zou hebben dat het gedeeld gebruik van de betreffende site aan een of meerdere andere operatoren wordt verboden of bemoeilijkt, met inbegrip van elke bepaling die er op gericht is een wederkerigheidsvoorwaarde op te leggen, in welke vorm ook, nietig.]²

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 30, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

(2)<W 2014-03-27/35, art. 14, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

Art. 26. § 1. Elke operator brengt minstens een maand voor hij bij de bevoegde overheid een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning indient voor een bepaalde antennesite of voor een [¹ inzake gedeeld gebruik wezenlijk]¹ deel van een site, de overige operatoren [² en het Instituut]² hiervan op de hoogte.

[² In voorkomend geval is de eerst bedoelde operator ertoe gehouden om voorafgaandelijk aan het indienen van de bedoelde stedenbouwkundige aanvraag over de technische en financiële voorwaarden van het gedeeld gebruik van betreffende antennesite met de overige operatoren te onderhandelen en een overeenkomst te sluiten volgens de beginselen vastgesteld in artikel 25, § 5.

Na het sluiten van deze overeenkomst dienen de betrokken operatoren bij de bevoegde overheid samen een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning.]²

[² De overige operatoren maken binnen de maand na de kennisgeving aan de eerst bedoelde operator hun intenties bekend om de betreffende antennesite of het deel van deze site gedeeld te gebruiken.]²

In voorkomend geval staat de eerste operator het gedeelde gebruik van de site toe op een redelijke en niet-discriminerende wijze. De betreffende stedenbouwkundige aanvraag wordt indien nodig aangepast aan het gedeeld gebruik en ingediend door de operatoren die van de site gebruik zullen maken.

§ 2. Het Instituut kan na gemotiveerd verzoek van een operator een afwijking toestaan van de in § 1 vermelde termijnen.

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 9, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2014-03-27/35, art. 15, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

[Art. 27.](#) § 1. Er wordt [¹ bij het Instituut]¹ een databank van antennesites gecreëerd die alle relevante informatie bevat om de evaluatie van sites, met het oog op het [¹ maximaal]¹ gedeeld gebruik ervan, te vergemakkelijken.

§ 2. Medewerking door de operatoren aan de uitbouw en het gebruik van de databank van antennesites is verplicht.

§ 3. De Koning, na advies van het Instituut, regelt het beheer van de databank van antennesites.

§ 4. De kosten van de databank van antennesites worden gedragen door alle betreffende operatoren op grond van een onderlinge overeenkomst.

Indien deze overeenkomst niet aangepast wordt binnen drie maanden na het verzoek daartoe door een nieuwe operator, worden de kosten van de databank van antennesites en de verdeling per operator door het Instituut bepaald.

§ 5. Het Instituut ziet er op toe dat de databank van de antennesites in het algemeen belang wordt beheerd. Daartoe beschikt het Instituut over toegang tot de databank.

Het Instituut kan de maatregelen opleggen die het nodig acht ter vrijwaring van het algemeen belang en om een vlotte uitwisseling van informatie inzake sites en hun gedeeld gebruik te bevorderen.

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 31, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Afdeling 2.](#) - [¹ Het gedeeld gebruik van andere sites, infrastructuur en andere netwerkelementen]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 32, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 28.](#)¹ Onverminderd de toepassing van artikel 25 kan het Instituut, na een publieke consultatie gevoerd te hebben :

1° een operator verplichten om in te stemmen met redelijke toegangsverzoeken tot andere sites dan die vermeld in Afdeling 1, met name van gebouwen die geen antennesites zijn in de zin van Afdeling 1, evenals van hun toegang, bekabeling, ondersteuningsgebouwen, kabelgoten, leidingen, mangaten en straatkasten;

2° iedere eigenaar of uitbater van bekabeling van elektronische-communicatienetwerken die zich binnen een gebouw bevinden, te verplichten om akkoord te gaan met redelijke toegangsverzoeken tot deze bekabeling uitgaande van een operator, omwille van het feit dat hun duplicatie economisch inefficiënt of fysiek onuitvoerbaar zou zijn.

Deze toegang wordt verleend in het gebouw of tot aan het eerste punt van samenkomst of distributie indien dit zich buiten het gebouw bevindt, hierbij elk risico vermijdend van onderlinge storingen.

Een overeenkomst betreffende de toegang wordt afgesloten tussen ofwel de operatoren bedoeld in het eerste lid, 1°, ofwel tussen de eigenaar of uitbater van bekabeling en de operatoren bedoeld in het eerste lid, 2°. Deze overeenkomst bepaalt de technische en financiële voorwaarden van de toegang.

Elke overeenkomst verzekert dat de toegang verstrekt wordt onder objectieve, transparante en niet-discriminerende voorwaarden. Ze wordt aan het Instituut gecommuniceerd op zijn verzoek.]¹

-----
(1)<W 2014-03-27/35, art. 16, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

[Art. 28/1.](#) [¹ § 1. Om een elektronische-communicatienetwerk met hoge snelheid aan te leggen en wanneer verdubbeling technisch onmogelijk of economisch inefficiënt is, heeft elke operator het recht van toegang tot alle fysieke binnenhuisinfrastructuur.

§ 2. Elke houder van een recht om het toegangspunt en de fysieke binnenhuisinfrastructuur te gebruiken, voldoet aan alle redelijke verzoeken om toegang vanwege een operator die het voornemen heeft een elektronische-communicatienetwerk met hoge snelheid aan te leggen onder billijke en niet-discriminerende voorwaarden.

§ 3. Onverminderd de mogelijkheid voor elke partij om de zaak aanhangig te maken bij een rechtbank, indien binnen twee maanden vanaf de datum van ontvangst van het formele verzoek om toegang geen overeenstemming is bereikt over de in paragraaf 1 en paragraaf 2 bedoelde toegang, heeft elke partij het recht de zaak door te verwijzen naar het Instituut, dat het geschil zal beslechten overeenkomstig artikel 4 van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2017-07-31/30, art. 12, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

HOOFDSTUK IV. - Administratieve bijdragen.

Art. 29. § 1. De administratieve bijdragen die worden opgelegd aan de operatoren, onverminderd de bepalingen van de artikel en 43, 45, 46 en 47, dienen ter dekking van de kosten inzake :

1° het opstellen, het beheer, de controle en de toepassing van de wetgeving en van de gebruiksrechten;
2° de specifieke opdrachten van het Instituut inzake toegang en universele dienstverlening;
3° internationale samenwerking, harmonisatie en normering, marktanalyse, controle op de naleving en ander markttoezicht;

4° het adviseren en handhaven van secundaire wetgeving en het nemen van administratieve beslissingen.

[2 5° aan de jaarlijkse bijdrage aan [3 de FOD Economie bedoeld in artikel 20, § 1]3, van de wet van 5 juli 1998 betreffende de collectieve schuldenregeling en de mogelijkheid van verkoop uit de hand van de in beslag genomen onroerende goederen evenals, desgevallend, de verhoogde bijdrage bedoeld in artikel 20bis, vierde lid, van dezelfde wet.]2

Het Instituut int de administratieve bijdragen.

§ 2. De Koning, na advies van het Instituut, bepaalt het bedrag en de nadere regels inzake de administratieve bijdrage met het oog op een objectieve, transparante en evenredige verdeling.

[1 § 3. Het Instituut publiceert jaarlijks een uitvoerig overzicht van de administratieve kosten van het Instituut en van het totale bedrag aan geïnde rechten.

De nadere regels van dit overzicht zullen worden vastgelegd bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.]1

-----

(1)<W 2009-05-18/04, art. 10, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2009-12-23/04, art. 190, 008; Inwerkingtreding : 30-12-2009>

(3)<W 2015-12-26/03, art. 66, 022; Inwerkingtreding : 01-01-2016>

Art. 30. § 1. De in de artikel en 11 en 18 bedoelde gebruiksrechten kunnen aan heffingen onderworpen worden teneinde een optimaal gebruik van deze middelen te waarborgen. De heffingen worden door het Instituut geïnd.

[1 § 1/1. Ten behoeve van het in paragraaf 1 beschreven doel dienen operatoren aan wie het is toegestaan om over gebruiksrechten voor radiofrequenties [4 op het nationale vasteland]4 te beschikken met het oog op de exploitatie van een netwerk en het aanbieden van mobiele elektronische-communicatiediensten aan het publiek, bij de aanvang van de geldigheidsduur van de gebruiksrechten onder andere een enige heffing te betalen.

De enige heffing wordt bepaald bij het toekennen van de frequenties.

De enige heffing bedraagt :

1° [4 11 667 euro per MHz en per maand voor de frequentiebanden 880-915 MHz en 925-960 MHz;]4

2° [4 3 750 euro per MHz en per maand voor de frequentiebanden 1920-1980 MHz en 2110-2170 MHz;]4

3° 2.778 euro per MHz en per maand voor de frequentieband 2500-2690 MHz.

[2 4° 25 000 euro per MHz en per maand voor de frequentieband 790-862 MHz;]2

[4 5° 3 750 euro per MHz en per maand voor de frequentiebanden 1710-1785 en 1805-1880 MHz;

6° 8 056 euro per MHz en per maand voor de frequentieband 694-790 MHz;

7° 2 500 euro per MHz en per maand voor de frequentieband 1437-1502 MHz;

8° 1 250 euro per MHz en per maand voor de frequentiebanden 1427-1437 MHz en 1502-1517 MHz;

9° 1 917 euro per MHz en per maand voor de frequentieband 3400-3420 MHz. In afwijking van wat voorafgaat is de enige heffing voor de frequentieband 3400-3420 MHz nul voor de geldigheidsperiode voorafgaand aan 7 mei 2025;

10° 2 556 euro per MHz en per maand voor de frequentieband 3420-3800 MHz. In afwijking van wat voorafgaat is de enige heffing voor de frequentieband 3420-3800 MHz nul voor de geldigheidsperiode voorafgaand aan 7 mei 2025.]4

Bij de toekenning door middel van een veiling van de frequenties geldt het in onderhavige paragraaf 1/1 beoogde minimumbedrag van de enige heffing als beginbod voor de kandidaten.

§ 1/2. Voor elke periode van verlenging van de vergunning zijn de operatoren een enige heffing verschuldigd.

Het bedrag van de enige heffing stemt overeen met de enige heffing bedoeld in § 1/1, eerste lid.

[4 In afwijking van het vorige lid bedraagt de enige heffing voor de gebruiksrechten die van kracht zijn tot de inwerkingtreding van de gebruiksrechten die door het Instituut zullen worden genotificeerd na de veilingen die door het Instituut georganiseerd zullen worden na de inwerkingtreding van de wet van 27 juni 2021 houdende wijziging van artikel 30 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie in de frequentiebanden:

1° 51 644 euro per MHz en per maand voor de frequentiebanden 880-915 MHz en 925-960 MHz. Het verkrijgen van gebruiksrechten voor de frequentiebanden 880-915 MHz en 925-960 MHz houdt eveneens het verkrijgen van gebruiksrechten in voor de frequentiebanden 1710-1785 en 1805-1880 MHz: de hoeveelheid toegewezen spectrum in de banden 1710-1785 en 1805-1880 MHz is gelijk aan het dubbele van de hoeveelheid toegewezen spectrum in de banden 880-915 MHz en 925-960 MHz, afgerond op het hogere veelvoud van 5 MHz;

2° 20 833 euro per MHz en per maand voor de frequentiebanden 1920-1980 MHz en 2110-2170 MHz.]4

Bij de berekening van het bedrag wordt rekening gehouden met het deel van de gebruiksrechten dat de

operator wil behouden bij de verlenging.

Indien een operator van spectrum wil afstand doen, dan moet dit een aaneensluitend blok vormen.

§ 1/3. De betaling van de enige heffing gebeurt, al naargelang binnen vijftien dagen na de aanvang van de geldigheidsduur vermeld in § 1/1, eerste lid, en binnen vijftien dagen na de aanvang van de verlengingsperiode vermeld in § 1/2, eerste lid.

In afwijking van vorig lid heeft de operator de mogelijkheid om de betaling als volgt uit te voeren :

a) binnen 15 dagen na de aanvang van de geldigheidsduur vermeld in § 1/1, eerste lid, en binnen 15 dagen na de aanvang van de verlengingsperiode vermeld in § 1/2, eerste lid, betaalt de operator pro rata het aantal resterende maanden van het kalenderjaar;

b) bovendien betaalt de operator ten laatste op 15 december het volledige gedeelte van enige heffing voor het komende jaar. Indien in het komende jaar de vergunning afloopt, betaalt de operator pro rata het aantal maanden tot het aflopen van de gebruiksrechten;

c) de wettelijke rentevoet, berekend overeenkomstig artikel 2, § 1, van de wet van 5 mei 1865 betreffende de lening tegen interest, is, afhankelijk van het geval, van toepassing vanaf de zestiende dag die volgt op het begin van de geldigheidsperiode bedoeld in § 1/1, eerste lid, of vanaf de zestiende dag die volgt op het begin van de periode van verlenging bedoeld in § 1/2, eerste lid;

d) gelijktijdig met de betaling van de enige heffing, betaalt de operator de interest op het nog verschuldigde bedrag.

[4] In voorkomend geval deelt de operator die wenst gebruik te maken van de mogelijkheid waarin het tweede lid voorziet, aan het Instituut zijn keuze mee binnen de twee werkdagen die volgen op, naargelang het geval, de aanvang van de geldigheidsperiode bedoeld in § 1/1, eerste lid, en de aanvang van de verlengingsperiode bedoeld in § 1/2, eerste lid.]⁴

[3] De operator kan uiterlijk op 15 november van elk jaar aan het Instituut zijn wil meedelen om via één enkele betaling het saldo van de enige heffing te vereffenen. De operator betaalt uiterlijk 15 december van datzelfde jaar het saldo, op basis van een afrekening die door het Instituut wordt opgesteld.]³

De enige heffing wordt in geen geval terugbetaald, noch geheel, noch gedeeltelijk.

§ 1/4. Indien een operator de enige heffing [4 ...]⁴, geheel of gedeeltelijk niet voldoet [4 overeenkomstig § 1/3]⁴, worden alle gebruiksrechten voor de respectievelijke frequentiebanden ingetrokken.]¹

§ 2. De Koning, na advies van het Instituut, bepaalt het bedrag en de nadere regels inzake de in § 1 bedoelde heffingen [1 behoudens voor wat bepaald wordt in §§ 1/1, 1/2 en 1/3]¹.

-
- (1)<W 2010-03-15/03, art. 2, 011; Inwerkingtreding : 25-03-2010>
  - (2)<W 2013-05-29/05, art. 2, 019; Inwerkingtreding : 20-06-2013>
  - (3)<W 2014-03-27/35, art. 17, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>
  - (4)<W 2021-06-27/06, art. 2, 030; Inwerkingtreding : 16-07-2021>

[Art. 31](#). Het Instituut publiceert en actualiseert alle relevante informatie over rechten, voorwaarden, procedures, bijdragen en beslissingen betreffende kennisgevingen en gebruiksrechten op de website van het Instituut.

[HOOFDSTUK V](#) - Apparatuur.

[Art. 32](#). § 1. [1 Radioapparatuur]¹ mag slechts gehouden of gecommercialiseerd worden (, ingevoerd worden of in eigendom zijn) indien zij voldoet aan de [2 essentiële eisen]². <W 2007-04-25/38, art. 168, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

[2 De essentiële eisen zijn de volgende :

1° De radioapparatuur is zo geconstrueerd dat het volgende wordt gewaarborgd :

a) de bescherming van de gezondheid en de veiligheid van personen en huisdieren, en de bescherming van goederen, met inbegrip van de doelstellingen met betrekking tot de veiligheidsvoorschriften met betrekking tot elektrisch materiaal bestemd voor gebruik binnen bepaalde spanningsgrenzen, maar zonder toepassing van de spanningsgrens;

b) een passend niveau van elektromagnetische compatibiliteit zoals beschreven in de toepasselijke regelgeving;

2° De radioapparatuur is zo geconstrueerd dat zij het radiospectrum zowel doeltreffend gebruikt als een efficiënt gebruik van het radiospectrum ondersteunt met als doel schadelijke interferentie te voorkomen.]²

§ 2. [2 Tot bepaalde categorieën of klassen behorende radioapparatuur is zo geconstrueerd dat zij voldoet aan de volgende essentiële eisen :

a) de radioapparatuur functioneert onderling met accessoires, met name met universele laders;

b) de radioapparatuur functioneert via de netwerken onderling met andere radioapparatuur;

c) de radioapparatuur kan in de hele Europese Unie worden aangesloten op interfaces van het geschikte type;

d) de radioapparatuur schaadt het netwerk of de werking ervan niet en maakt evenmin misbruik van de netwerkmiddelen waardoor een onaanvaardbare achteruitgang van de dienst wordt veroorzaakt;

e) de radioapparatuur bevat beveiligingen om de bescherming van de persoonsgegevens en de privacy van de gebruiker en de abonnee te waarborgen;

f) de radioapparatuur ondersteunt bepaalde mogelijkheden die bescherming tegen fraude waarborgen;

g) de radioapparatuur ondersteunt bepaalde mogelijkheden die de toegang tot nooddiensten waarborgen;

h) de radioapparatuur ondersteunt bepaalde mogelijkheden die het gebruik ervan door gebruikers met een

handicap vergemakkelijken;

i) de radioapparatuur ondersteunt bepaalde mogelijkheden om te waarborgen dat software alleen in de radioapparatuur kan worden geladen als de conformiteit van de combinatie van de radioapparatuur en de software is aangetoond.

De Koning kan, na advies van het Instituut, bepalen op welke categorieën of klassen radioapparatuur elk van de eisen in de punten a) tot en met i) in het eerste lid betrekking heeft.²

§ 3. Onverminderd de bepalingen van §§ 1 en 2, mag [¹ radioapparatuur]¹ slechts gehouden en gecommmercialiseerd worden (, ingevoerd worden of in eigendom zijn) indien zij voldoet aan de volgende voorwaarden : <W 2007-04-25/38, art. 168, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

1° de [¹ radioapparatuur]¹ wordt onderworpen aan een gepaste procedure waarbij de conformiteit van de [¹ radioapparatuur]¹ met de onder §§ 1 en 2 toepasselijke [² essentiële eisen]² wordt vastgesteld;

2° de [¹ radioapparatuur]¹ is voorzien van een CE-merkteken van conformiteit en van de andere van toepassing zijnde opschriften;

3° bij de [¹ radioapparatuur]¹ wordt de nodige informatie gevoegd over de voorwaarden inzake de ingebruikname en de werking van de [¹ radioapparatuur]¹.

De Koning, na advies van het Instituut, bepaalt de nadere regels inzake voornoemde voorwaarden.

§ 4. [² Fabrikanten registreren met ingang van 12 juni 2018 de typen radioapparatuur van categorieën waarvoor een laag niveau van naleving van de essentiële eisen van artikel 32 wordt geconstateerd, in een centraal systeem, beschikbaar gesteld door de Europese Commissie, voordat radioapparatuur van die categorieën in de handel wordt gebracht.

De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, op welke categorieën radioapparatuur de verplichting in het eerste lid betrekking heeft, welke technische documenten bij de registratie worden verstrekt, wat de operationele voorschriften zijn voor de registratie en voor het aanbrengen van het registratienummer op de radioapparatuur.

De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, de verplichtingen van de fabrikanten, invoerders en distributeurs bij het op de markt aanbieden van radioapparatuur.²

§ 5. [² Eindapparatuur mag na 12 juni 2016 slechts gehouden of gecommmercialiseerd worden, ingevoerd worden of in eigendom zijn indien zij voldoet aan de geldende wetgeving betreffende elektromagnetische compatibiliteit en betreffende elektrisch materiaal bestemd voor gebruik binnen bepaalde spanningsgrenzen.]²

-----
(1)<W 2015-12-18/54, art. 5, 023; Inwerkingtreding : 13-06-2016>

(2)<W 2015-12-18/54, art. 6, 023; Inwerkingtreding : 13-06-2016>

Art. 33. § 1. Het is verboden de volgende apparatuur te houden, te commercialiseren (in te voeren, in eigendom te hebben) of te gebruiken : <W 2007-04-25/38, art. 169, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

1° apparatuur waarvan het gebruik onverenigbaar is met één of meerdere van de volgende bepalingen :

a) de artikel en 41 en 124;

b) de artikel en 259bis en 314bis van het Strafwetboek;

c) artikel 1, § 6, van de wet van 21 juni 1985 betreffende de technische eisen waaraan elk voertuig te land, de onderdelen ervan, evenals het veiligheidstoebehoren moeten voldoen

2° radioapparatuur, met inbegrip van soorten radioapparatuur, die schadelijke storingen veroorzaakt.

[⁴ ...]⁴

[⁴ ...]⁴

§ 2. De bepaling onder § 1, 2°, is niet van toepassing wanneer :

1° [⁵ [² het enerzijds een zendtoestel voor radiocommunicatie besteld, opgesteld en gebruikt door de krijgsmacht op haar oefendomeinen betreft, of anderzijds het een vast opgesteld zendtoestel voor radiocommunicatie betreft dat uitsluitend besteld, opgesteld en gebruikt wordt door de federale overheidsdiensten bevoegd inzake buitenlandse zaken, inzake binnenlandse zaken of inzake defensie, in de door hun gekozen plaatsen,]⁵ of door het bestuur van de penitentiaire instellingen]² om te verhinderen dat op het domein van penitentiaire instellingen radiocommunicatie mogelijk is. [² Bij opstelling en gebruik in penitentiaire instellingen mag dergelijk zendtoestel]² enkel gebruikt worden wanneer dit noodzakelijk is voor de openbare orde of de bestrijding van de criminaliteit, en

2° het een zendtoestel voor radiocommunicatie betreft dat is vergund overeenkomstig artikel [⁵ 39, § 2, en]⁵;

3° de indienstelling van het onder 1° vermelde zendtoestel [² dat opgesteld wordt voor gebruik in penitentiaire instellingen]² ten minste 90 dagen vooraf wordt gemeld aan de operatoren van wie de dienstverlening zal worden verhinderd, en

4° de precieze datum van de indienstelling van het onder 1° vermelde zendtoestel voorafgaandelijk aan het Instituut wordt gemeld, en

5° bij de indienstelling door het Instituut wordt onderzocht of het betreffende zendtoestel buiten [⁵ de plaatsen bedoeld in de bepaling onder 1°]⁵ schadelijke storingen veroorzaakt. Indien dit het geval zou zijn, wordt de indienstelling onmiddellijk stopgezet.

De rechten van operatoren inzake het gebruik van frequenties worden beperkt ingeval van het gebruik van zendtoestellen die voldoen aan de voorwaarden die in deze paragraaf vervat zijn.

Na de indienstelling overeenkomstig [⁵ de bepaling onder 5°]⁵, onderzoekt het Instituut regelmatig, al dan niet op eigen initiatief en al dan niet aangekondigd, of het betreffende zendtoestel buiten [⁵ de plaatsen bedoeld in de

bepaling onder 1°]⁵ schadelijke storingen veroorzaakt. Indien dit het geval is, wordt hen onmiddellijk toegang verschaft [⁵ tot het toestel]⁵ en wordt het zendtoestel onder hun toezicht stilgelegd. Wederindienststelling [⁵ geschiedt overeenkomstig de bepalingen onder 1°, 2°, 4° en 5°]⁵.

[⁵ De overheidsdiensten bedoeld in het eerste lid geven aan het Instituut kennis van het gebruik van deze apparatuur binnen 24 uur na de vraag van het Instituut. De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, de nadere regels van deze kennisgeving alsook de informatie bezorgd aan het Instituut.

Het zendtoestel gebruikt in het kader van het eerste lid met uitzondering van de Krijgsmacht op haar oefenterreinen, mag slechts in dienst worden gesteld om de vertrouwelijkheid van de gesprekken te beschermen voor zover zij betrekking hebben op de veiligheid van de bevolking. Daartoe wordt de gebruiksduur van het zendtoestel beperkt tot de strikt noodzakelijke tijd.]⁵

[⁵ § 3. Paragraaf 1, 2°, is niet van toepassing op het verkrijgen, de installatie en het gebruik van radioapparatuur die schadelijke storingen veroorzaakt, door :

1° de Dienst voor Opruiming en Vernietiging van Ontploffingstuigen van de krijgsmacht;

2° de Directie Hondensteun van de federale politie;

3° de speciale eenheden van de federale politie in het kader van de uitvoering van de wet van 6 januari 2003 betreffende de bijzondere opsporingsmethoden en enige andere onderzoeksmethoden en in het kader van haar specifieke opdrachten alsook de krijgsmacht in het kader van militaire acties, wanneer de bescherming van de fysieke integriteit van personen dat vereist.

In geen geval kan het bezit, het in eigendom hebben, het gebruik door of het commercialiseren ten behoeve van Defensie van voornoemde radioapparatuur, door enige maatregel worden verboden of beperkt indien dat een invloed heeft of kan hebben op de aanwending en de paraatstelling van de Krijgsmacht in het buitenland of op de paraatstelling en gewapende operationele inzet van de Krijgsmacht in het binnenland;

4° de inlichtingen- en veiligheidsdiensten bedoeld in de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.

Vóór elk gebruik van de apparatuur bedoeld in het eerste lid, evalueren de diensten bedoeld in het eerste lid de risico's van schadelijke storingen.

Ze gebruiken de apparatuur enkel op voorwaarde dat de baten van haar gebruik groter zijn dan de nadelige gevolgen voor derden die voortvloeien uit deze storingen.

In dat geval beperken ze de duur van het gebruik van de apparatuur, haar impact in de ruimte en de verstoorde frequenties tot wat strikt noodzakelijk is ten behoeve van de interventie.

De diensten bedoeld in het eerste lid melden het gebruik van deze apparatuur aan het Instituut binnen 24 uur na het verzoek van het Instituut. De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, de nadere bepalingen voor deze kennisgeving alsook de informatie die moet worden verstrekt aan het Instituut.

Het Instituut kan het houden of het gebruik van deze apparatuur door de diensten bedoeld in het eerste lid beperken en bepaalde technische voorwaarden opleggen wanneer de voorwaarden van kennisgeving bedoeld in dit artikel niet in acht worden genomen.

Voor specifieke frequentiebanden die gebruikt worden voor spoor- en luchtvaartradiocommunicatiediensten waarvan de storing gevolgen kan hebben op de bescherming van mensenlevens en die door het Instituut bepaald kunnen worden stelt het Instituut de technische en operationele voorwaarden van deze apparatuur vast. Hiertoe worden deze apparatuur en haar technische karakteristieken drie maanden voorafgaand aan de eerste ingebruikname gemeld aan het Instituut. Indien deze technische en operationele voorwaarden niet nageleefd worden, dan wordt de indienststelling onmiddellijk stopgezet, tenzij de stopzetting een groter risico voor de beveiliging van mensenlevens inhoudt.

In geen geval kan het bezit, het in eigendom hebben, het gebruik door of het commercialiseren ten behoeve van Defensie van voornoemde radioapparatuur, door enige maatregel worden verboden of beperkt indien dat een invloed heeft of kan hebben op de aanwending en de paraatstelling van de Krijgsmacht in het buitenland of op de paraatstelling en gewapende operationele inzet van de Krijgsmacht in het binnenland.

De rechten van operatoren inzake het gebruik van frequenties worden beperkt ingeval van het gebruik van zendtoestellen die voldoen aan de voorwaarden die in deze paragraaf vervat zijn.]⁵

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 11, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2009-12-30/01, art. 181, 009; Inwerkingtreding : 10-01-2010>

(3)<W 2011-05-31/02, art. 10, 015; Inwerkingtreding : 01-07-2011>

(4)<W 2015-12-18/54, art. 7, 023; Inwerkingtreding : 13-06-2016>

(5)<W 2017-07-31/30, art. 13, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

Art. 34.(Artikel 32) is niet van toepassing op : <W 2006-07-20/39, art. 94, 1°, 004; Inwerkingtreding : 07-08-2006>

1° [³ radioapparatuur]³ die uitsluitend wordt gebruikt door de overheid bij activiteiten die betrekking hebben op de defensie, de openbare veiligheid en de staatsveiligheid; (op [³ ...]³ apparatuur [³ die uitsluitend wordt gebruikt door de overheid bij activiteiten die betrekking hebben op de defensie, de openbare veiligheid en de staatsveiligheid]³ is artikel 33, § 1, 1°, [³ niet]³ van toepassing;) <W 2006-07-20/39, art. 94, 2°, 004; Inwerkingtreding : 07-08-2006>

2° de door [¹ radioamateurs, houders van de hoogste vergunning, gebruikte radioapparatuur indien deze apparatuur :]¹

[³ ...]³ overeenstemt met de apparatuur bedoeld in artikel 1, definitie 1.56 van het radioreglement van de

Internationale Telecommunicatie Unie ^[3], tenzij deze apparatuur op de markt wordt aangeboden. De volgende apparatuur wordt als niet op de markt aangeboden beschouwd :

- a) de radiobouwpakketten voor montage en gebruik door radioamateurs;
- b) de radioapparatuur die door radioamateurs is omgebouwd voor eigen gebruik;
- c) de apparatuur die door radioamateurs zelf is gebouwd en die in het kader van radioamateurdiensten bestemd is voor wetenschappelijke en experimentele doeleinden^[3];

^[3] ...^[3] ^[3] ...^[3]

3° de door de Koning aangewezen apparatuur die uitsluitend wordt gebruikt voor de uitrusting van zeeschepen;

4° ^[3] luchtvaartproducten, -onderdelen en -uitrustingsstukken die onder artikel 3 van verordening (EG) nr. 216/2008 van het Europees Parlement en de Raad vallen;^[3]

5° ^[3] voor vakmensen op maat gebouwde evaluatiekits die uitsluitend zijn bedoeld voor onderzoek en ontwikkeling (O&O) in O&O-faciliteiten;^[3]

6° ^[2] radioapparatuur^[2] die ^[3] op handelsbeurzen, tentoonstellingen of soortgelijke evenementen^[3] wordt vertoond op voorwaarde dat duidelijk zichtbaar wordt aangegeven ^[3] dat dergelijke^[3] ^[2] radioapparatuur^[2] niet op de markt mag worden ^[3] aangeboden en/of in gebruik genomen worden zolang zij niet voldoet aan de geldende wetgeving^[3]; ^[3] Het demonstreren van radioapparatuur vindt enkel plaats als de nodige, door het koninklijk besluit van 18 december 2009 betreffende de private radiocommunicatie en de gebruiksrechten voor vaste netten en netten met gedeelde middelen en door het Instituut, voorgeschreven maatregelen zijn genomen om schadelijke interferentie, elektromagnetische verstoringen en gevaren voor de gezondheid of veiligheid van personen of huisdieren of voor de veiligheid van goederen te voorkomen.^[3]

7° ^[2] radioapparatuur^[2] die uitsluitend bestemd is voor uitvoer, op voorwaarde dat ze het voorwerp heeft uitgemaakt van een voorafgaande machtiging door het Instituut;

^[1] 8° ^[2] radioapparatuur^[2] gehouden in verzamelingen of tentoonstellingen, op voorwaarde dat ze het voorwerp heeft uitgemaakt van een voorafgaande machtiging door het Instituut;

9° ^[2] radioapparatuur^[2] nog niet beschikbaar op de markt of die nieuwe technologieën gebruikt, op voorwaarde dat ze het voorwerp heeft uitgemaakt van een voorafgaande machtiging door het Instituut.^[1]

-----
(1)<W 2014-03-27/35, art. 18, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

(2)<W 2015-12-18/54, art. 5, 023; Inwerkingtreding : 13-06-2016>

(3)<W 2015-12-18/54, art. 8, 023; Inwerkingtreding : 13-06-2016>

Art. 35. De gebruiker van ^[1] radioapparatuur^[1] gebruikt die overeenkomstig de informatie vermeld in artikel 32, § 3, 3°. ^[2] Deze apparatuur wordt bovendien op passende wijze geïnstalleerd en onderhouden en in overeenstemming met haar bestemming gebruikt.^[2]

-----
(1)<W 2015-12-18/54, art. 5, 023; Inwerkingtreding : 13-06-2016>

(2)<W 2015-12-18/54, art. 9, 023; Inwerkingtreding : 13-06-2016>

Art. 36. § 1. Apparatuur die voldoet aan de wettelijke voorwaarden, mag worden aangesloten op de daartoe geschikte interfaces.

Een operator van een openbaar elektronische-communicatienetwerk mag een dergelijke aansluiting niet om technische redenen weigeren.

^[1] Een fabrikant of een persoon die verantwoordelijk is voor het op de Belgische markt brengen van apparatuur mag niet zonder technische redenen verhinderen of bemoeilijken dat op alle daartoe geschikte interfaces zulke apparatuur wordt aangesloten en gebruik maakt van radiofrequenties waarvoor gebruiksrechten zijn toegekend door het Instituut overeenkomstig artikel 18.^[1]

§ 2. Het gebruik alsook de commercialisering van apparatuur die voldoet aan de wettelijke voorwaarden en toch schade toebrengt aan het netwerk, de werking ervan schaadt, of schadelijke storing veroorzaakt, kan overeenkomstig de nadere regels vastgesteld door de Koning, na advies van het Instituut, worden beperkt of verboden.

-----
(1)<W 2014-03-27/35, art. 19, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

Art. 37. ^[1] Niettegenstaande de bepalingen van artikel 32, 34 en 35 zijn het houden, in eigendom hebben, op de markt aanbieden, invoeren en het gebruik van radioapparatuur toegestaan indien deze apparatuur :

1° voldoet aan de bepalingen vermeld in het koninklijk besluit van 26 september 2000 betreffende de radio- en eindapparatuur en de erkenning van hun conformiteit, en

2° vóór 13 juni 2017 in de handel is gebracht, en

3° voldoet aan de bepalingen van de artikelen 32, 34 en 35 voor hun wijziging door de wet van 18 december 2015.^[1]

-----
(1)<W 2015-12-18/54, art. 10, 023; Inwerkingtreding : 13-06-2016>

[Art. 38.](#) Operatoren die openbare elektronische-communicatiediensten aanbieden, publiceren de exacte en passende technische specificaties van hun interfaces vooraleer de via deze interfaces verstrekte diensten voor het publiek beschikbaar zijn. De specificaties worden op eenvoudig verzoek aan iedere belangstellende bezorgd en zijn voldoende nauwkeurig om apparatuur te kunnen ontwerpen [¹ ...]¹ waarmee alle diensten die via de betreffende interface worden verstrekt, kunnen worden gebruikt.

De operatoren die openbare elektronische-communicatiediensten aanbieden werken deze specificaties regelmatig bij zodat ze steeds actueel blijven. Voorafgaand aan de publicatie bezorgen zij een kopie ervan aan het Instituut.

-----
(1)<W 2015-12-18/54, art. 11, 023; Inwerkingtreding : 13-06-2016>

[HOOFDSTUK VI.](#) - Bepalingen inzake het gebruik van radioapparatuur.

[Art. 39.](#)§ 1. [² ...]²

§ 2. De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, de algemene regels inzake toekenning, schorsing en intrekking [² van de vergunningen om een zend- of ontvangtoestel voor radiocommunicatie te mogen houden, of een station of een netwerk voor radiocommunicatie dat niet wordt gebruikt voor elektronische-communicatiediensten die aan het publiek worden aangeboden te mogen aanleggen en doen werken]². [² Deze vergunningen zijn persoonlijk en kunnen worden ingetrokken.]²

§ 3. (De Koning, op voorstel van) het Instituut bepaalt de verplichtingen van de houders van een vergunning en de voorwaarden waaraan de toegelaten stations en netten voor radiocommunicatie moeten voldoen. <W 2006-07-20/39, art. 95, 004; Inwerkingtreding : 07-08-2006>

§ 4. De in [² paragraaf 2]² bedoelde vergunningen zijn niet vereist voor de stations voor radiocommunicatie [² die in de militaire banden werken,]² die voor militaire doeleinden of met het oog op de openbare veiligheid aangelegd en gebruikt worden door de diensten die onder de minister van Landsverdediging ressorteren, door de Noord Atlantische Verdragsorganisatie en door de Geallieerde Strijdkrachten. [² De verdeling van de banden tussen civiel en militair wordt vastgesteld door de Gemengde Commissie voor telecommunicatie, bedoeld in artikel 106, § 1.]²

[² De in paragraaf 2 bedoelde vergunningen zijn niet vereist voor de radiocommunicatiestations die worden besteld, geïnstalleerd en gebruikt door de autoriteiten bedoeld in artikel 33, § 3.]²

[¹ § 5. De Koning kan het slagen voor een examen opleggen voor het gebruik van bepaalde categorieën van zenders. Hij kan het Instituut delegeren om de voorwaarden en de praktische organisatie van deze examens vast te leggen.]¹

-----
(1)<W 2014-03-27/35, art. 20, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

(2)<W 2017-07-31/30, art. 14, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

[Art. 40.](#) Het Instituut is bevoegd voor het uitvaardigen van technische voorschriften betreffende het gebruik van de radioapparatuur.

[Art. 41.](#) Behoudens de officieren van gerechtelijke politie vermeld in artikel 24 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector voor wat betreft punt 2°, mag niemand in het Rijk, noch aan boord van een schip, een luchtvaartuig of enige andere drager onderworpen aan het Belgisch recht :

1° valse of bedrieglijke alarm-, spoed- of noodseinen of noodoproepen uitzenden of trachten uit te zenden;
2° andere radiocommunicatie dan die bedoeld in artikel 314bis van het Strafwetboek en die niet voor hem bestemd is, opvangen of trachten op te vangen. Indien zulke verbindingen onopzettelijk worden ontvangen, mogen zij noch weergegeven, noch aan derden medegedeeld, noch voor enig ander doeleind worden gebruikt en zelfs aan hun bestaan mag geen bekendheid worden gegeven, behalve in de gevallen door de wet opgelegd of toegestaan.

[Art. 42.](#)§ 1. Het is verboden een zend- en/of ontvangtoestel voor private radiocommunicatie te verkopen, te verhuren, in leen te geven of te schenken aan iemand die de in artikel [¹ 39, § 2]¹, voorgeschreven vergunning voor het houden van een dergelijk toestel niet heeft verkregen. Het Instituut kan dit verbod opheffen voor toestellen die uitsluitend voor de uitvoer bestemd zijn.

§ 2. Iedere constructeur, verkoper of verhuurder van zendtoestellen of zend-ontvangtoestellen voor private radiocommunicatie en eenieder die, zelfs toevallig, een toestel of een stel van losse stukken waarmee een zodanig toestel gebouwd kan worden, verkoopt, verhuurt, in leen geeft of schenkt, moet daarvan aangifte doen bij het Instituut.

§ 3. De aangifte bevat :

- 1° de aard en de datum van de verrichting;
- 2° de naam en voornamen of de firmanaam en het adres van de verkrijger;
- 3° het nummer van de vergunning.

§ 4. De aangever moet zich van de juistheid van die inlichtingen vergewissen. Hij mag daartoe eisen dat de identiteitskaart van de verkrijger of enig ander bewijsstuk wordt overgelegd.

§ 5. De installateur draagt er zorg voor dat de installatie van de apparatuur gebeurt conform de vergunningsvoorwaarden. Indien de installatie niet conform is gebeurd, kan het Instituut de kosten van de controle en van het correct installeren ten laste leggen van de installateur.

§ 6. De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, de nadere regels voor de toepassing van dit artikel en stelt de passende controlemaatregelen vast.

§ 7. (§§ 1 tot 6 zijn niet van toepassing) op het radiomateriaal dat voor militaire doeleinden of met het oog op de openbare veiligheid werd besteld door de diensten die onder de minister van Landsverdediging ressorteren, door de Noord Atlantische Verdragsorganisatie en door de Geallieerde Strijdkrachten. <W 2007-04-25/38, art. 171, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

-----
(1)<W 2017-07-31/30, art. 15, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

[Art. 43.](#) De Koning stelt, na advies van het Instituut, het bedrag en de betalingswijze vast van de rechten die aan het Instituut moeten worden betaald (door aanvragers of houders van een vergunning) om de uitgaven te dekken die voortvloeien uit (het beheer van het dossier, de organisatie van examens en/of) de controle over de naleving van hun verplichtingen en van de aan hun stations en netten voor radiocommunicatie opgelegde voorwaarden alsmede voor het te hunner beschikking stellen van één of meer frequenties en het recht die te gebruiken. <W 2007-04-25/38, art. 172, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, onder welke voorwaarden de vergunninghouder voor zijn kosten wordt vergoed wanneer hem, om redenen van openbaar belang, een technische wijziging van zijn zend- of ontvangtoestel voor radiocommunicatie opgelegd wordt.

[Art. 44.](#) § 1. Wanneer de openbare veiligheid of de verdediging van het Rijk het vergt, mag de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, het houden of het gebruik van zend- en ontvangtoestellen voor radiocommunicatie geheel of gedeeltelijk verbieden gedurende de termijn die Hij vaststelt.

Hij mag daartoe alle nuttige maatregelen voorschrijven, inzonderheid de toestellen onder sekwester doen plaatsen of op een bepaalde plaats doen deponeren.

§ 2. Deze maatregelen geven geen aanleiding tot enigerlei vergoeding.

[HOOFDSTUK VII.](#) - Telefoongidsen, telefooninlichtingendiensten en de uitbating van voor het publiek beschikbare communicatiesystemen.

[Art. 45.](#) § 1. Personen die een telefoongids wensen te vervaardigen, verkopen of verspreiden, brengen het Instituut hiervan voorafgaandelijk op de hoogte.

De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, de voorwaarden waaronder de telefoongidsen worden vervaardigd, verkocht of verspreid, de inhoud en de vorm van de voornoemde kennisgeving.

§ 2. De personen die openbare telefoondiensten aanbieden aan abonnees stellen de noodzakelijke abonneegegevens ter beschikking van de personen die een aangifte hebben gedaan in de zin van § 1, onder billijke, redelijke en niet-discriminerende, technische, financiële en commerciële voorwaarden.

§ 3. Zonder kosten voor de abonnees, houden de personen die aan abonnees openbare telefoondiensten aanbieden de gegevens apart met betrekking tot de abonnees die gevraagd hebben niet te worden opgenomen in een telefoongids, zodat die abonnees de telefoongids kunnen ontvangen zonder dat hun gegevens daarin vermeld staan.

§ 4. De personen die een aangifte hebben gedaan in de zin van § 1, mogen de gegevens die overeenkomstig § 2 zijn meegedeeld, slechts gebruiken met het oog op de levering van een telefoongids.

§ 5. Personen die telefoongidsen en openbare telefoondiensten aanbieden, nemen het beginsel van de niet-discriminatie in acht bij de behandeling van hun door andere ondernemingen verstrekte informatie.

[Art. 46.](#) § 1. Personen die een telefooninlichtingendienst wensen te verstrekken, moeten daarvan aangifte doen bij het Instituut.

De Koning stelt, na advies van het Instituut, de voorwaarden vast waaronder de telefooninlichtingendienst wordt verstrekt alsook de inhoud en de vorm van de voormelde aangifte.

§ 2. Personen die aan abonnees openbare telefoondiensten aanbieden, stellen aan de personen die een aangifte hebben gedaan in de zin van § 1, de gegevens met betrekking tot die abonnees ter beschikking onder billijke, redelijke en niet-discriminerende, technische, financiële en commerciële voorwaarden.

§ 3. Zonder kosten voor de abonnees, laten de personen die aan abonnees openbare telefoondiensten aanbieden de gegevens weg met betrekking tot de abonnees die gevraagd hebben niet te worden vermeld in een telefooninlichtingendienst.

§ 4. De personen die een aangifte hebben gedaan in de zin van § 1, mogen de gegevens die overeenkomstig § 2 zijn meegedeeld, slechts gebruiken met het oog op de levering van een telefooninlichtingendienst.

[Art. 47.](#) De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, (de verplichtingen waaraan openbare bureaus voor elektronische communicaties moeten voldoen, met inbegrip van de door hen verschuldigde rechten voor kennisgeving overeenkomstig artikel 9 en controle, alsook) de categorieën van personen aan wie operatoren de commercialisering van hun diensten hebben toevertrouwd, die gehouden zijn een aangifte overeenkomstig artikel 9 te doen, alsook de nadere regels van deze aangifte en de verschuldigde rechten teneinde de kosten van het Instituut terzake te dekken. <W 2006-07-20/39, art. 96, 004; Inwerkingtreding : 07-08-2006>

De Koning bepaalt eveneens de voorwaarden waaronder deze personen de betreffende diensten mogen

commercialiseren.

HOOFDSTUK VIII. - Versleuteling.

Art. 48. Het gebruik van versleuteling is vrij.

De terbeschikkingstelling aan het publiek van versleutelingsdiensten aangewezen door de Koning, na advies van het Instituut, is onderworpen aan een voorafgaande kennisgeving aan het Instituut.

De Koning legt na advies van het Instituut de inhoud en de vorm van die kennisgeving vast.

HOOFDSTUK IX. - Overige activiteiten inzake elektronische communicatie.

Art. 49. § 1. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van het Instituut, de voorwaarden die van toepassing zijn voor het aanbieden van andere activiteiten inzake elektronische communicatie.

§ 2. Het in § 1 bedoelde ontwerpbesluit wordt aan het met redenen omkleed advies van de Afdeling Wetgeving van de Raad van State onderworpen. Dit advies wordt, samen met het verslag aan de Koning en het koninklijk besluit waarop het betrekking heeft, bekendgemaakt.

§ 3. Het koninklijk besluit genomen krachtens § 1 van dit artikel wordt opgeheven wanneer het niet binnen vijftien maanden na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad bij wet werd bekrachtigd.

TITEL III. - Bepalingen met het oog op het waarborgen van een eerlijke mededinging.

HOOFDSTUK I. - Algemene bepalingen.

Art. 50. Alle inlichtingen die in het kader van onderhandelingen over een toegangsovereenkomst door de ene operator aan de andere worden meegedeeld, zijn vertrouwelijk, onverminderd het recht van elke belanghebbende om deze vertrouwelijke inlichtingen mee te delen aan het Instituut of aan een andere administratieve of gerechtelijke instantie. Die inlichtingen worden uitsluitend verwerkt om dat akkoord te kunnen sluiten.

Art. 51. § 1. ^[3] Het Instituut kan ^[3], hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van één van de partijen, na ze gehoord te hebben, ingrijpen ^[1] ter bevordering ^[3] en, waar nodig, ter waarborging, ^[3] van een passende toegang ^[3] of interoperabiliteit van diensten ^[3] overeenkomstig het bepaalde in deze titel en ^[1] ter waarborging van de basisdoelstellingen bepaald in de artikel en 6 tot 8.

^[3] Wanneer het Instituut overeenkomstig het eerste lid ingrijpt, kan het onder meer :

1° termijnen opleggen waarbinnen onderhandelingen inzake toegang of het realiseren van interoperabiliteit van diensten afgerond moeten worden;

2° de richtinggevende principes inzake toegang of interoperabiliteit van diensten bepalen, waarover overeenstemming moet worden bereikt;

3° indien er geen overeenstemming kan worden bereikt tussen de partijen, de voorwaarden inzake de te verstrekken toegang of te realiseren interoperabiliteit bepalen, die het passend acht. ^[3]

§ 2. Onverminderd de maatregelen van artikel 55, § 3, kan het Instituut ^[1] steeds en op eigen initiatief ^[1] aan operatoren die de toegang tot de eindgebruikers controleren, verplichtingen opleggen ^[2] met inbegrip van nationale roaming ^[2] voor zover noodzakelijk om eind-tot-eindverbindingen ^[3] of interoperabiliteit van diensten ^[3] te verzekeren. ^[2] Het Instituut kan nationale roaming als maatregel slechts opleggen nadat het heeft vastgesteld dat de commerciële onderhandelingen dienaangaande tussen de operatoren binnen een redelijke termijn niet tot een overeenstemming leiden. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van het Instituut, de nadere regels volgens dewelke het Instituut nationale roaming kan opleggen, meer bepaald inzake :

- de termijnen waarover het Instituut daartoe beschikt;

- de operatoren die verplicht zijn om nationale roaming aan te bieden en degene die het recht hebben op nationale roaming;

- de vereiste minimum ontplooiing van het eigen netwerk van de operator die recht heeft op nationale roaming;

- de diensten waarop de overeenkomst van nationale roaming betrekking heeft;

- de geografische gebieden waarop de overeenkomst van nationale roaming betrekking heeft;

- de duur van de overeenkomst van nationale roaming;

- de omstandigheden die geheel of gedeeltelijk een einde maken aan de overeenkomst van nationale roaming. ^[2]

Het Instituut kan daarbij de voorwaarden inzake de te verstrekken toegang opleggen, die het passend acht, hetgeen in gevallen waarin zulks gerechtvaardigd is voor de operatoren ook de verplichting inhoudt om te zorgen voor interconnectie van hun netwerken waar dat nog niet gebeurd is ^[1] of te waarborgen dat de personen bedoeld in artikel 115, alsook de openbare besturen, politiediensten en de internationale instellingen bereikbaar zijn of blijven ^[1].

^[3] § 3. Het Instituut kan steeds en op eigen initiatief aan operatoren verplichtingen opleggen om nummers van het nationale nummerplan en de eventueel op die nummers aangeboden diensten toegankelijk te maken voor eindgebruikers.

§ 4. Voor zover technisch en economisch haalbaar en tenzij een opgeroepen abonnee om commerciële redenen heeft besloten de toegang van oproepende gebruikers die zich in specifieke geografische gebieden

bevinden, te beperken, kan het Instituut steeds en op eigen initiatief aan operatoren verplichtingen opleggen om :

1° diensten die gebruik maken van niet-geografische nummers binnen de Europese Gemeenschap toegankelijk te maken voor eindgebruikers;

2° telefooninlichtingendiensten uit andere lidstaten toegankelijk te maken voor eindgebruikers;

3° alle in de Europese Gemeenschap toegekende nummers toegankelijk te maken, ongeacht de door de houder van dat nummer gebruikte technologie en apparatuur, met inbegrip van nummers uit de nationale nummerplannen van de lidstaten, nummers van de Europese Telefoonnummeringsruimte en internationale universele gratis nummers.

§ 5. Het Instituut kan steeds en op eigen initiatief doch geval per geval eisen dat operatoren de toegang tot nummers en diensten blokkeren wanneer dit gerechtvaardigd is om redenen van fraude of misbruik, en dat operatoren in die gevallen de overeenkomstige inkomsten uit interconnectie of andere diensten inhouden.]³

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 12, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2010-12-29/01, art. 192, 014; Inwerkingtreding : 10-01-2011>

(3)<W 2012-07-10/04, art. 34, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 52.](#) Elke operator die een openbaar elektronische-communicatienetwerk levert, is verplicht met elke operator die daarom verzoekt, te goeder trouw te onderhandelen over een interconnectieovereenkomst met het doel elektronische-communicatiediensten aan te bieden die voor het publiek beschikbaar zijn.

Wanneer het Instituut, overeenkomstig de procedure van artikel 51, § 1, [¹ vaststelt dat de in het eerste lid bedoelde verplichting niet nagekomen is, kan het, onverminderd de toepassing van artikel 20 of 21 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, de redelijke voorwaarden inzake interconnectie voorschrijven die het passend acht, waarover partijen te goeder trouw moeten onderhandelen].¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 35, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 53.](#) De Koning stelt na advies van het Instituut de elementen vast die ten minste moeten worden geregeld in een interconnectieovereenkomst [¹ of een overeenkomst inzake toegang]¹.

Elke interconnectieovereenkomst [¹ en elke overeenkomst inzake toegang]¹ wordt integraal aan het Instituut meegedeeld.

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 14, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

[HOOFDSTUK II.](#) - Procedure voor de analyse van de relevante markten en bepaling van de operatoren met een sterke machtspositie.

[Art. 54.](#) Na elke publicatie door de Europese Commissie van haar " Aanbeveling betreffende relevante producten- en dienstenmarkten in de elektronische communicatiesector ", hierna ook de " Aanbeveling " genoemd, en op gezette tijden bepaalt het Instituut de relevante markten voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten, alsook hun respectieve geografische uitgestrektheid.

[Art. 55.](#) § 1. Overeenkomstig § 4 voert het Instituut [² ...]² een analyse [² van de relevante markten, rekening houdend met de markten opgelijst in de Aanbeveling]² uit om te bepalen of zij daadwerkelijk concurrentieel zijn. [² Het houdt daarbij zoveel mogelijk rekening met de door de Europese Commissie gepubliceerde richtsnoeren.]² De informatie-uitwisseling nodig voor die analyse gebeurt overeenkomstig artikel 137, § 2.

[² Het Instituut voert deze marktanalyse uit overeenkomstig de artikelen 140 tot 143/1 :

a) binnen drie jaar volgend op de aanneming van een voorafgaand besluit van het Instituut betreffende die markt. Die termijn kan evenwel uitzonderlijk worden verlengd met maximaal drie bijkomende jaren wanneer het Instituut aan de Europese Commissie een met redenen omkleed voorstel tot verlenging heeft gedaan en zij geen bezwaar heeft gemaakt in de maand die volgt op deze kennisgeving;

b) binnen twee jaar volgend op de aanneming door de Europese Commissie van een herziene aanbeveling inzake relevante markten, voor markten die nog niet werden genotificeerd aan de Europese Commissie.

Wanneer het Instituut zijn marktanalyse niet binnen de in het tweede lid vastgestelde termijn heeft uitgevoerd, kan het aan BEREC assistentie vragen om de analyse van de relevante markt af te werken en specifieke verplichtingen op te leggen. In dit geval raadpleegt het Instituut de Europese Commissie, BEREC en de nationale regelgevende instanties van de lidstaten binnen de zes maanden, conform artikel 141.]²

§ 2. Wanneer het Instituut overeenkomstig § 4 concludeert dat een relevante markt daadwerkelijk concurrentieel is, legt het de in artikel en 58 tot [² 65/1]² bedoelde verplichtingen niet op en handhaaft het die ook niet.

Als het Instituut beslist dat het een verplichting niet handhaaft overeenkomstig het eerste lid, brengt het de betrokken partijen daarvan op de hoogte in de loop van de maand die volgt op zijn beslissing.

§ 3. Wanneer het Instituut vaststelt dat een relevante markt niet daadwerkelijk concurrentieel is, identificeert het overeenkomstig § 4 elke operator die op die markt [² afzonderlijk of gezamenlijk met één of meer andere operatoren]² over een sterke machtspositie beschikt, en [² beslist het tot de oplegging, handhaving of wijziging]² van de verplichtingen als beschreven in de artikel en 58 tot [² 65/1]², [² ...]² op die het gepast acht.

Een operator wordt geacht een sterke machtspositie op een relevante markt te hebben, wanneer hij, alleen of samen met anderen, een aan machtspositie gelijkwaardige positie bezit, dit wil zeggen een economische kracht die hem in staat stelt zich in belangrijke mate onafhankelijk van zijn concurrenten, klanten of consumenten te gedragen.

[² Als een operator wordt geacht een sterke machtspositie op een relevante markt (de eerste markt) te hebben, kan hij ook worden geacht een sterke machtspositie op een nauw verwante markt (de tweede markt) te hebben. Dit kan het geval zijn als de koppelingen tussen beide markten van die aard zijn dat zij de operator met een sterke machtspositie in staat stellen om de machtspositie die hij heeft op de eerste markt op de tweede markt te gebruiken zodat zijn machtspositie op de markt wordt vergroot.

In dat geval beslist het Instituut, onverminderd de toepassing van het eerste lid, tot de oplegging, handhaving of wijziging op de tweede markt van de verplichtingen als beschreven in de artikelen 58 tot 60 en 62 en wanneer die verplichtingen ontoereikend blijken, verplichtingen zoals bedoeld in artikel 64, die het gepast acht om dit hefboomeffect te voorkomen.]²

Voor elke relevante markt publiceert het Instituut [² ...]² en op zijn website de lijst van de operatoren met een sterke machtspositie en, in voorkomend geval, van de operatoren met een sterke machtspositie op een nauw verwante markt, alsook de lijst van de verplichtingen die aan elk van die operatoren is opgelegd.

§ 4. Voor de beslissingen van het Instituut waarvoor naar deze paragraaf wordt verwezen pleegt het Instituut vooraf overleg met de [³ Belgische Mededingingsautoriteit]³. De [³ Belgische Mededingingsautoriteit]³ geeft binnen 30 kalenderdagen, te rekenen vanaf de toezending van de ontwerpbeslissing door het Instituut, zijn advies. Zodra die termijn verstreken is, [² is geen advies van de [³ Belgische Mededingingsautoriteit]³ meer vereist]².

[¹ § 4/1. Het Instituut zendt zijn beslissingen waarvoor naar deze paragraaf wordt verwezen, vooraf aan de [³ Belgische Mededingingsautoriteit]³, die binnen dertig dagen, te rekenen vanaf de toezending van de ontwerpbeslissing door het Instituut, een advies uitbrengt met betrekking tot de vraag of de voorgenomen beslissingen van het Instituut in overeenstemming zijn met de door het mededingingsrecht beoogde doelstellingen. Zodra die termijn verstreken is, [² is geen advies van de [³ Belgische Mededingingsautoriteit]³ meer vereist]².]¹

§ 5. [² In het geval van transnationale markten die worden omschreven in een beschikking van de Europese Commissie, analyseert het Instituut deze markten, samen met de nationale regelgevende instanties van andere betrokken lidstaten, waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de richtsnoeren. Het Instituut spreekt zich samen met diezelfde instanties, op gecoördineerde wijze uit over het opleggen, handhaven, wijzigen of opheffen van wettelijke sectorverplichtingen zoals bedoeld in paragraaf 3.]².

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 15, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2012-07-10/04, art. 36, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

(3)<W 2013-04-03/18, art. 20, 018; Inwerkingtreding : 06-09-2013 (KB 2013-08-30/14, art. 1)>

Art. 56. § 1. [³ Het Instituut legt geen van de in de artikelen 58 tot 62 vermelde verplichtingen op aan de operatoren die niet aangewezen zijn als beschikkende over een sterke machtspositie op een relevante markt, onverminderd de noodzaak]³:

1° zich te schikken naar internationale verbintenissen;

2° de bepalingen inzake co-locatie en gedeeld gebruik van faciliteiten te doen naleven;

3° [¹ de voorschriften te doen naleven inzake toegang van eindgebruikers uit andere lidstaten tot [² Belgische niet-geografische nummers]², nummeroverdraagbaarheid, alsook op het stuk van de Europese toegangscodes de oproepen te behandelen bestemd voor de Europese telefoonnummersruimte;]¹

4° de bepalingen van artikel 66 te doen naleven;

5° [³ de eind-tot-eindverbindingen of, in gevallen waarin zulks gerechtvaardigd is en voor zover noodzakelijk, de interoperabiliteit van diensten te verzekeren of een passende toegang te bevorderen of, waar nodig, te waarborgen;]³

6° de toezeggingen te doen naleven die operatoren die het gebruiksrecht voor radiofrequenties hebben verkregen, in de loop van een op mededinging gebaseerde of vergelijkende selectieprocedure hebben gedaan;

7° de bepalingen te doen naleven aangaande de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, waarvan sprake in Titel IV, [³ ...]³.

§ 2. [³ In uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het Instituut operatoren met een aanmerkelijke marktmacht op een relevante markt andere verplichtingen inzake toegang dan diegene waarvan sprake in de artikelen 58 tot 62 wil opleggen, legt het dat verzoek voor toestemming voor aan de Europese Commissie.]³

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 16, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2011-05-31/02, art. 11, 015; Inwerkingtreding : 01-07-2011>

(3)<W 2012-07-10/04, art. 37, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

HOOFDSTUK III. - Bepalingen van toepassing op operatoren met een sterke machtspositie op een relevante markt.

Art. 57. Om de verplichtingen te doen naleven die krachtens artikel 55, § 3, worden opgelegd, kan het Instituut

een wijziging van de reeds gesloten toegangsovereenkomsten opleggen.

Art. 58. Het Instituut kan, overeenkomstig artikel 55, §§ 3 en [1 4/1]1, verplichtingen inzake niet-discriminatie opleggen.

[2 Verplichtingen inzake non-discriminatie moeten er in het bijzonder voor zorgen dat de operatoren ten aanzien van andere ondernemingen die gelijkwaardige diensten aanbieden onder gelijkwaardige omstandigheden gelijkwaardige voorwaarden toepassen, en aan anderen diensten en informatie aanbieden onder dezelfde voorwaarden en van dezelfde kwaliteit als die welke zij hun eigen diensten of diensten van hun dochterondernemingen of partners bieden.]2

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 17, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2012-07-10/04, art. 38, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

Art. 59. § 1. Het Instituut kan, overeenkomstig artikel 55, §§ 3 en [1 4/1], de verplichtingen inzake transparantie met betrekking tot toegang opleggen, op grond waarvan operatoren door het Instituut bepaalde informatie [2, zoals boekhoudkundige informatie, technische specificaties, netwerkenmerken, eisen en voorwaarden voor levering en gebruik alsmede tarieven,]2 openbaar moeten maken.

Het Instituut precificeert welke informatie beschikbaar moet worden gesteld, hoe gedetailleerd zij moet zijn en op welke wijze zij moet worden gepubliceerd.

§ 2. Wanneer voor een operator verplichtingen inzake niet-discriminatie gelden, kan het Instituut van die operator eisen dat hij een referentieaanbod publiceert dat voldoende gespecificeerd is om te garanderen dat de operatoren niet hoeven te betalen voor faciliteiten die voor de gewenste dienst niet nodig zijn. Daarin wordt een beschrijving gegeven van de betrokken aanbiedingen, uitgesplitst in diverse elementen naargelang van de marktbehoeften, en van de daaraan verbonden eisen en voorwaarden, met inbegrip van de tarieven.

§ 3. [2 Niettegenstaande]2 § 1 kan het Instituut de operatoren, die een verplichting hebben uit hoofde van artikel 61, § 1, [2 aangaande groothandelstoegang tot netwerkinfrastructuur]2, de verplichting opleggen om een referentieaanbod, zoals omschreven in § 2, te publiceren inzake interconnectie, volledig ontbundelde of gedeelde toegang tot het aansluitnetwerk of het partiële aansluitnetwerk, toegang tot een binair debiet, of een andere vorm van toegang, al naargelang van het type van toegang dat door de betreffende operator moet worden toegestaan.

Indien het Instituut de verplichting oplegt om een referentieaanbod zoals omschreven in § 2 te publiceren inzake [2 groothandelstoegang tot netwerkinfrastructuur]2, bevat dit referentieaanbod minstens de elementen die bepaald worden door [2 ...]2 het Instituut.

§ 4. [3 Elk nieuw referentieaanbod wordt, voordat het gepubliceerd wordt, door het Instituut goedgekeurd, dat de aanpassingen die het nodig acht kan opleggen.]3

§ 5. [3 Het Instituut kan de wijzigingen aan het referentieaanbod opleggen die het nodig acht teneinde de maatregelen op te leggen waarin deze wet voorziet.]3

§ 6. [3 Wanneer de auteur van een referentieaanbod dit wenst te wijzigen, notificeert hij het Instituut de gewenste wijziging ten minste 90 dagen voor de voorziene datum van de inwerkingtreding.

Binnen die termijn kan het Instituut aan de auteur van de voorgestelde wijziging van het referentieaanbod notificeren dat het een beslissing aangaande de voorgestelde wijziging zal nemen. Deze notificatie schort de inwerkingtreding van de voorgestelde wijziging op.

Het Instituut kan aanpassingen die het nodig acht opleggen aan de gewenste wijziging, of ze weigeren.

Het Instituut bepaalt de modaliteiten voor de inwerkingtreding van de wijziging in zijn beslissing.]3

[3 § 7. Het referentieaanbod is gratis in elektronische vorm beschikbaar op een vrij toegankelijke website. Het Instituut bepaalt de modaliteiten van deze publicatie en van de aan de begunstigden van het referentieaanbod te leveren inlichtingen.

De publicatie van een referentieaanbod vormt geen belemmering voor redelijke verzoeken om toegang waarin dat aanbod niet voorziet.]3

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 18, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2012-07-10/04, art. 39, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

(3)<W 2014-03-27/35, art. 21, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

Art. 60. § 1. Het Instituut kan, [1 ...]1 overeenkomstig artikel 55, §§ 3 en [1 4/1]1, het voeren van gescheiden boekhoudingen voorschrijven met betrekking tot alle activiteiten die met toegang verband houden en waarvoor de operator over een sterke machtspositie beschikt.

[1 Het Instituut bepaalt [2 welk boekhoudkundig model en welke boekhoudkundige methode]2 door de in het eerste lid bedoelde operator gehanteerd moet worden.]1

Het Instituut kan onder meer van een verticaal geïntegreerde onderneming eisen dat deze opening van zaken geeft over haar interne groothandelsprijzen en verrekenprijzen, onder andere om ervoor te zorgen dat van de niet-discriminatievoorschriften als bedoeld in artikel 58 nageleefd worden of om, zo nodig, onrechtmatige kruissubsidiëring te voorkomen.

Een erkende bedrijfsrevisor, aangeduid door de operator, ziet op kosten van de operator toe op de naleving [2 van de in het eerste tot het derde lid vermelde besluiten]2. [1 Volgend op]1 het rapport van die bedrijfsrevisor,

publiceert het Instituut ieder jaar een verklaring betreffende de inachtneming [2 van de verplichting tot het voeren van gescheiden boekhoudingen en van de hierbij horende nadere regels]2.

§ 2. Wanneer het Instituut dit nodig acht, kan het, op gemotiveerde wijze, alle boekhoudkundige documenten, met inbegrip van gegevens over van derden ontvangen inkomsten, doen overleggen. Het Instituut bepaalt de termijn binnen dewelke de documenten moeten worden verstrekt.

[2 Het Instituut mag die informatie publiceren en kan de operator aan wie het een verplichting tot het voeren van gescheiden boekhoudingen heeft opgelegd, verplichten die informatie eveneens te publiceren.]2 wanneer zij bijdraagt tot een open en concurrentiële markt, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens.

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 19, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2011-05-31/02, art. 12, 015; Inwerkingtreding : 01-07-2011>

Art. 61. § 1. Het Instituut kan, overeenkomstig artikel 55, §§ 3 en [1 4/1]1, de verplichting opleggen in te gaan op redelijke verzoeken om toegang tot en gebruik van door het Instituut bepaalde netwerkdonderdelen en bijhorende faciliteiten.

Aan operatoren kan onder andere worden opgelegd dat zij :

1° [2 derden toegang verlenen tot specifieke netwerkelementen en/of -faciliteiten, met inbegrip van toegang tot netwerkelementen die niet actief zijn en/of ontbundelde toegang tot het aansluitnetwerk, onder meer om carrierkeuze en/of carriërvoorkeuze en/of het aanbod inzake doorverkoop van abonneelijnen mogelijk te maken;]2

2° te goeder trouw onderhandelen met operatoren die verzoeken om toegang;

3° reeds verleende toegang tot faciliteiten niet intrekken;

4° op groothandelsbasis bepaalde diensten aanbieden voor doorverkoop aan derden;

5° open toegang verlenen tot technische interfaces, protocollen of andere kerntechnologieën die onmisbaar zijn voor de interoperabiliteit van diensten of virtuele netwerkdiensten;

6° onverminderd de toepassing van de artikel en 25 tot 28 co-locatie of andere vormen van gedeeld gebruik [2 van bijbehorende faciliteiten aanbieden]2;

7° bepaalde diensten aanbieden die nodig zijn voor de interoperabiliteit van de aan gebruikers geleverde eind-tot-einddiensten, inclusief faciliteiten voor intelligente netwerkdiensten of roaming binnen mobiele netwerken;

8° toegang verlenen tot operationele ondersteuningssystemen of vergelijkbare softwaresystemen die nodig zijn om billijke concurrentie bij het aanbieden van diensten te waarborgen;

9° zorgen voor interconnectie van netwerken of netwerkfaciliteiten.

Het Instituut kan de voorwaarden en nadere regels inzake billijkheid, redelijkheid en termijn vaststellen voor de uitvoering van de verplichtingen die overeenkomstig dit artikel worden opgelegd.

[2 10° toegang verlenen tot bijbehorende diensten zoals identiteit-, locatie- en presentie-informatiediensten van de abonnee.]2

§ 2. Wanneer het Instituut overweegt de in § 1 genoemde verplichtingen op te leggen, betreft het met name de volgende factoren in zijn overwegingen :

1° de technische en economische levensvatbaarheid van het gebruik of de installatie van concurrerende faciliteiten, in het licht van het tempo van de marktontwikkeling, rekening houdende met het type interconnectie [2 en/of toegang, met inbegrip van de levensvatbaarheid van andere toeleveringsproducten zoals de toegang tot kabelgoten]2;

2° de graad van haalbaarheid van de voorgestelde toegangverlening, rekening houdende met de beschikbare capaciteit;

3° de door de eigenaar van de faciliteit verrichte initiële investering, [2 rekening houdende met de verrichte overheidsinvesteringen en met de aan de investering]2 verbonden risico's;

4° de noodzaak om op lange termijn de concurrentie in stand te houden [2, door bijzondere aandacht te besteden aan de economisch efficiënte concurrentie die gebaseerd is op de infrastructuur]2;

5° in voorkomend geval, de terzake geldende intellectuele eigendomsrechten;

6° het verlenen van pan-Europese diensten.

[2 § 2/1. Wanneer het Instituut aan een operator de verplichting oplegt om in overeenstemming met de bepalingen van dit artikel toegang te verlenen, kan het technische of operationele voorwaarden opleggen waaraan de aanbieder en/of de gebruikers van die toegang moeten voldoen, wanneer dat nodig is om de normale werking van het netwerk te garanderen.

De verplichting om specifieke technische normen of specificaties te volgen, moet in overeenstemming zijn met de normen en specificaties die vastgesteld zijn overeenkomstig artikel 17 van Richtlijn 2002/21/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 maart 2002 inzake een gemeenschappelijk regelgevingskader voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten.]2

§ 3. Voorzover dat nodig is om de door het Instituut opgelegde verplichtingen ten uitvoer te brengen, onderhandelen de operatoren onderling over de gepaste overeenkomsten inzake de te verstrekken toegang.

[2 Het Instituut bepaalt,]2 hetzij op eigen initiatief [2 indien gerechtvaardigd]2, hetzij op verzoek van één van de partijen, na de betrokken partijen gehoord te hebben, de voorwaarden inzake de te verstrekken toegang.

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 20, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2012-07-10/04, art. 40, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 62.](#) § 1. ^[2] Het Instituut kan overeenkomstig artikel 55, paragrafen 3 en 4/1, verplichtingen inzake het terugverdienen van kosten en prijscontrole opleggen, inclusief verplichtingen inzake kostenoriëntering van prijzen en kostentoerekeningssystemen, voor het verlenen van specifieke interconnectie- en/of toegangstypes, wanneer uit een marktanalyse blijkt dat de betrokken operator de prijzen door het ontbreken van werkelijke concurrentie op een buitensporig hoog peil kan handhaven of de marges kan uithollen, ten nadele van de eindgebruikers.^[2]

^[2] Wanneer het Instituut een van deze verplichtingen aan een operator oplegt, wordt rekening gehouden met de kosten verbonden aan efficiënte dienstverlening. ^[2]

^[2] Om investeringen door de operator in nieuwegeneratienetwerken aan te moedigen, houdt het Instituut rekening met de door de operator gedane investeringen, en staat het toe dat hij een redelijke opbrengst krijgt uit zijn gepaste kapitaalbreng, waarbij alle risico's die specifiek verband houden met een bepaald nieuw netwerkproject in beschouwing worden genomen.^[2]

§ 2. Iedere operator onderworpen aan een verplichting inzake kostenoriëntering van zijn tarieven, verstrekt aan het Instituut, wanneer dit erom verzoekt, het bewijs van de naleving van die verplichting.

^[2] Het Instituut kan van een operator verlangen dat deze volledige verantwoording aflegt. Indien nodig kan het Instituut de aanpassing van de tarieven verlangen.^[2]

Voor de berekening van de kosten verbonden aan efficiënte dienstverlening, kan het Instituut boekhoudkundige en kostenberekeningsmethoden gebruiken die los staan van de door de operator gebruikte methoden.

§ 3. Wanneer de invoering van een kostentoerekeningssysteem verplicht wordt gesteld, publiceert het Instituut een beschrijving van dit kostentoerekeningssysteem met daarin ten minste de hoofdcategorieën waarin de kosten worden ingedeeld en de voor de toerekening van de kosten toegepaste regels.

§ 4. Wanneer het door het Instituut toegepaste kostentoerekeningssysteem dit noodzakelijk maakt, ziet een door de operator aangeduide erkende bedrijfsrevisor op kosten van de operator toe op de inachtneming van het kostentoerekeningssysteem. ^[1] Volgend op ^[1] het rapport van die bedrijfsrevisor, publiceert het Instituut ieder jaar een verklaring betreffende de inachtneming van het systeem.

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 21, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2012-07-10/04, art. 41, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 63.](#)

<Opgeheven bij W 2012-07-10/04, art. 42, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 64.](#) § 1. Indien het Instituut vaststelt dat de verplichtingen die werden opgelegd krachtens de artikel en 58 tot ^[2] 62^[2] niet zouden leiden tot het verwezenlijken van de doelstellingen die zijn bepaald bij de artikel en 6 tot 8, kan het, overeenkomstig artikel 55, §§ 3 en ^[2] 4/1^[2], één of meer van de in het tweede lid genoemde verplichtingen opleggen aan operatoren die zijn aangeduid als operatoren met een sterke machtspositie op een gegeven eindgebruikersmarkt.

De verplichtingen die het Instituut oplegt, hebben betrekking op het verbod om :

- 1° abnormaal hoge prijzen te hanteren;
- 2° de toegang tot de markt te belemmeren;
- 3° afbraakprijzen te hanteren die de mededinging beperken;
- 4° ongegronde voorkeuren voor bepaalde eindgebruikers toe te passen;
- 5° diensten op onredelijke wijze te bundelen.

§ 2. Indien het Instituut krachtens § 1 de eindgebruikerstarieven wenst te controleren, kan het de noodzakelijke en geëigende kostentoerekeningssystemen bepalen, die de geviseerde operator toepast.

^[1] ...^[1]

Een erkende bedrijfsrevisor, aangeduid door de operator, ziet, op kosten van die operator, toe op de inachtneming van de kostentoerekeningssystemen. Het Instituut publiceert ieder jaar een verklaring betreffende de inachtneming van deze systemen.

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 23, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2012-07-10/04, art. 43, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 65.](#)

<Opgeheven bij W 2012-07-10/04, art. 44, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 65/1.](#)^[1] § 1. Wanneer het Instituut besluit dat de passende verplichtingen die zijn opgelegd krachtens de artikelen 58 tot 62 er niet in geslaagd zijn daadwerkelijke concurrentie tot stand te brengen en dat er belangrijke en blijvende concurrentieproblemen en/of markttekortkomingen zijn vastgesteld met betrekking tot het aanbod op groothandelsniveau van bepaalde toegangsproducten, kan het bij wijze van uitzonderlijke maatregel en in overeenstemming met de bepalingen van artikel 56, § 2, een verplichting opleggen aan een verticaal geïntegreerde operator om zijn activiteiten die verband houden met het aanbieden van de desbetreffende toegangsproducten op groothandelsniveau in een functioneel onafhankelijke bedrijfseenheid te plaatsen.

Die bedrijfseenheid moet toegangsproducten en -diensten leveren aan alle operatoren, met inbegrip van andere bedrijfseenheden binnen de moedermaatschappij, binnen dezelfde tijdspanne en tegen dezelfde voorwaarden,

met inbegrip van de prijs en kwaliteit van dienstverlening, en door middel van dezelfde systemen en processen.

§ 2. Wanneer het Instituut voornemens is functionele scheiding verplicht te stellen, dient het hiertoe een voorstel in bij de Europese Commissie met :

1° elementen die het in paragraaf 1 bedoelde besluit van het Instituut rechtvaardigen;

2° een met redenen omklede evaluatie die stelt dat er binnen een redelijke termijn weinig of geen kans is op daadwerkelijke en duurzame op infrastructuur gegronde concurrentie;

3° een analyse van de verwachte impact op het Instituut, op de operator, met name op de werknemers van de gescheiden bedrijfseenheid, op de elektronische-communicatiesector als geheel, op de stimuli om in deze sector als een geheel te investeren, met name in verband met de noodzaak te zorgen voor sociale en territoriale cohesie en op andere belanghebbenden, met name de verwachte impact op de mededinging en eventuele gevolgen voor de consument;

4° een analyse van de redenen waarom deze verplichting het efficiëntste middel zou zijn om de geïdentificeerde mededingingsproblemen of markttekortkomingen op te lossen.

§ 3. De ontwerpmaatregel omvat de volgende elementen :

1° de exacte aard en het niveau van scheiding, waarbij met name de rechtsstatus van de afzonderlijke [bedrijfseenheid] wordt vermeld; <Erratum, B.St. 20-09-2012, Ed. 2, p. 58216>

2° de lijst van de activa van de afzonderlijke bedrijfseenheid alsook van de producten of diensten die door deze eenheid moeten worden geleverd;

3° de bestuursregelingen om te zorgen voor de onafhankelijkheid van het personeel dat in dienst is bij de afzonderlijke bedrijfseenheid, en de overeenkomstige stimulerende maatregelen;

4° voorschriften om te zorgen voor de naleving van de verplichtingen;

5° voorschriften om te zorgen voor transparantie van de operationele procedures, met name ten behoeve van de overige belanghebbenden;

6° een toezichtprogramma om te zorgen voor naleving, met inbegrip van de publicatie van een jaarverslag.

§ 4. Naar aanleiding van het besluit van de Europese Commissie inzake de ontwerpmaatregel, voert het Instituut een gecoördineerde analyse uit van de verschillende markten die verbonden zijn aan het toegangsnetwerk overeenkomstig de in de artikelen 54 en 55 bedoelde procedure. Op basis van zijn beoordeling moet het Instituut overeenkomstig de artikelen 140, 141 en 143 verplichtingen opleggen, handhaven, wijzigen of intrekken.

§ 5. Een bedrijfseenheid die functioneel onafhankelijk is van de operator die functionele scheiding kreeg opgelegd, kan worden onderworpen aan alle in de artikelen 58 tot 62 vermelde verplichtingen op elke relevante markt wanneer is vastgesteld dat het een operator betreft die overeenkomstig artikel 55, § 3, over een sterke machtspositie beschikt, of aan andere verplichtingen die overeenkomstig artikel 56, § 2, zijn opgelegd na goedkeuring vanwege de Europese Commissie]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 45, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 65/2.](#) ¹ § 1. De operator waarvan is vastgesteld dat hij over een sterke machtspositie beschikt in een of verschillende relevante markten in overeenstemming met artikel 55, § 3, brengt het Instituut zes maanden op voorhand, zodat het Instituut het effect van de voorgenomen transactie kan beoordelen, op de hoogte wanneer hij voornemens is zijn plaatselijke toegangsnetwerkactiva over te dragen of een belangrijk deel ervan aan een afzonderlijke rechtseenheid met een andere eigenaar, of een afzonderlijke bedrijfseenheid op te richten om alle kleinhandelaren, met inbegrip van de eigen " kleinhandelsafdelingen ", volledig gelijkwaardige toegangsproducten aan te bieden.

De operator in kwestie stelt het Instituut tevens in kennis van eventuele veranderingen van dat voornemen, alsmede van het eindresultaat van het scheidingsproces.

§ 2. Het Instituut onderzoekt welk effect de voorgenomen transactie zal hebben op de bestaande verplichtingen die worden opgelegd krachtens deze wet of krachtens artikel 20 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector.

Hiertoe voert het Instituut een gecoördineerde analyse uit van de verschillende markten die verbonden zijn aan het toegangsnetwerk in overeenstemming met de in de artikelen 54 en 55 beschreven procedure.

Op basis van dit onderzoek legt het Instituut, overeenkomstig de artikelen 140, 141 en 143, verplichtingen op, handhaaft ze, wijzigt ze of trekt ze in.

§ 3. De juridisch en/of functioneel gescheiden bedrijfseenheid kan worden onderworpen aan alle in de artikelen 58 tot 62 vermelde verplichtingen op alle relevante markten waar is vastgesteld dat zij of de operator die de kennisgeving overeenkomstig dit artikel heeft gedaan, over een sterke machtspositie beschikt overeenkomstig artikel 55, § 3, of andere verplichtingen die de Commissie op grond van artikel 56, § 2, heeft goedgekeurd.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 46, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[HOOFDSTUK IV.](#) - Bepalingen van toepassing op operatoren die beschikken over uitsluitende of bijzondere rechten in andere sectoren dan die van de elektronische communicatie.

[Art. 66.](#) § 1. Een operator die openbare elektronische-communicatienetwerken of -diensten aanbiedt en die inzake andere activiteiten over uitsluitende of bijzondere rechten beschikt is verplicht :

1° ofwel voor het aanbieden van openbare elektronische-communicatienetwerken of -diensten een gescheiden boekhouding te voeren, in dezelfde mate als vereist zou zijn wanneer de betrokken activiteiten door juridisch onafhankelijke ondernemingen zouden verricht, teneinde alle kosten en inkomsten, met de daarvoor

gebruikte berekeningsgrondslag en gedetailleerde toewijzingsmethoden, aan te geven die betrekking hebben op het aanbieden van openbare elektronische-communicatienetwerken of -diensten, met inbegrip van een puntsgewijs overzicht van de vaste activa en de structurele kosten;

2° ofwel een structurele scheiding op te zetten voor de activiteiten in verband met het aanbieden van openbare elektronische-communicatienetwerken of -diensten.

§ 2. Overdrachten van middelen, met inbegrip van overdrachten van kapitaal en uitrusting vanuit activiteiten die aan uitsluitende of bijzondere rechten onderworpen zijn naar de activiteiten inzake openbare elektronische-communicatienetwerken of -diensten, geschieden op grond van de marktvoorwaarden.

§ 3. De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, welk model en welke boekhoudkundige methodologie moeten worden gehanteerd met het oog op de invulling van de verplichtingen van dit artikel.

De gescheiden boekhouding, bedoeld in § 1, 1°, wordt onderworpen aan een controle door een erkende bedrijfsrevisor aangeduid door en op kosten van de operator.

Het Instituut bepaalt de wijze waarop de financiële verslaglegging in verband met de gescheiden boekhouding wordt gepubliceerd.

[Art. 67.](#) Teneinde toe te zien op de naleving van artikel 66, kan het Instituut of zijn gevolmachtigden elke persoon horen die het wenst.

Het Instituut of zijn gevolmachtigden kunnen zich alle documenten laten overleggen en alle inlichtingen vragen die zij nodig achten voor de verificatie van de naleving van artikel 66.

[TITEL IV.](#) - De bescherming van de belangen van de maatschappij en van de gebruikers.

[HOOFDSTUK I.](#) - Universele dienst.

[Afdeling 1.](#) - Reikwijdte van de universele dienst.

[Art. 68.](#) De diensten die bij wijze van universele dienst worden verstrekt zijn :

1° het vaste geografische element van de universele dienst, zoals gedefinieerd in artikel 70;

2° het sociale element van de universele dienst, zoals gedefinieerd in artikel 74;

3° de beschikbaarstelling van openbare telefoons, zoals gedefinieerd in artikel 75;

4° de universele inlichtingendienst zoals gedefinieerd in artikel 79;

5° de beschikbaarstelling van de universele telefoongids zoals gedefinieerd in artikel 86.

[Art. 69.](#) § 1. De diensten die bij wijze van universele dienst worden verstrekt, zoals opgesomd in artikel 68, worden op het gehele nationale grondgebied verleend met een kwaliteits- en prijsniveau dat in de bijlage wordt bepaald.

§ 2. Wanneer de technologische evolutie of de marktvoorwaarden het rechtvaardigen, kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de bepalingen van de bijlage opheffen, aanvullen, wijzigen of vervangen.

§ 3. Het in § 2 bedoelde ontwerpbesluit wordt aan het met redenen omkleed advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State onderworpen. Dit advies wordt, samen met het verslag aan de Koning en het koninklijk besluit waarop het betrekking heeft, bekendgemaakt.

§ 4. Het koninklijk besluit genomen krachtens § 2 van dit artikel wordt opgeheven wanneer het niet binnen vijftien maanden na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad bij wet werd bekrachtigd.

[Afdeling 2.](#) - Het vaste geografische element van de universele dienst.

[Onderafdeling 1.](#) - Definitie.

[Art. 70.](#) § 1. Het vaste geografische element van de universele dienst bestaat uit de levering op het gehele grondgebied aan elke persoon die [¹ daartoe een redelijk verzoek indient]¹, ongeacht diens geografische locatie :

1° van de basisdienst inzake openbare telefoondienst op een vaste locatie, zoals gedefinieerd in de bijlage;

2° van een aansluiting op een openbaar [¹ communicatienetwerk]¹ op een vaste locatie waarmee de eindgebruikers in staat zijn om :

a) lokale, nationale en internationale telefonische oproepen te versturen en te ontvangen;

b) berichten uit te wisselen via fax en datatransmissie;

c) over een functionele internettoegang te beschikken;

d) bij niet-betaling van de telefoonrekening, door een andere abonnee te worden opgebeld, met uitsluiting van oproepen met betaling van de gesprekskosten door de opgeroepene, en zelf de nooddiensten op te bellen;

e) te beschikken over een technische helpdesk die voldoet aan de specificaties van artikel 116, tweede lid.

§ 2. Het vaste geografische element van de universele dienst wordt geacht te zijn geleverd wanneer de eindgebruiker reeds beschikt over de vaste basistelefoondienst [¹ en over een functionele internettoegang tegen soortgelijke prijs]¹ via een aansluiting waarvan sprake in § 1, 2° hetzij van de universele dienstverlener, hetzij van een andere operator, al dan niet via een ontbundelde toegang tot het aansluitnetwerk.

§ 3. Het vaste geografische element van de universele dienst wordt geacht geleverd te zijn indien op het verzoek van de eindgebruiker werd ingegaan door middel van een economisch rendabelere oplossing.

§ 4. Het vaste geografische element van de universele dienst dient uitsluitend te worden geleverd op de hoofdverblijfplaats van de eindgebruikers.

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 47, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

Onderafdeling 2. - Aanwijzing van de aanbieders.

Art. 71. § 1. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van het Instituut, de periode van de in artikel 70 vermelde dienstverlening, uitgedrukt in volle kalenderjaren.

§ 2. Voor de aanwijzing van de aanbieder wordt een beroep gedaan op een open mechanisme, waarvan de nadere regels door de Koning worden vastgesteld, op voorstel van het Instituut.

§ 3. Indien na afloop van het in § 2 bedoelde open mechanisme geen enkele offerte in aanmerking is genomen, gaat de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, over tot een aanwijzing van ambtswege, waarbij de Koning de aanbieder aanwijst.

Art. 72. Wanneer de aanbieder in gebreke blijft en dit door het Instituut wordt vastgesteld, wijst de Koning, op voorstel van het Instituut, een andere aanbieder aan ter vervanging van de in gebreke zijnde aanbieder, overeenkomstig artikel 71, § 2 of § 3.

Onderafdeling 2/1. - [¹ Overdracht van activa]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 48, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

Art. 72/1. [¹ Wanneer een overeenkomstig artikel 71 of 163 aangewezen aanbieder voornemens is een belangrijk deel of het geheel van zijn netwerkactiva voor plaatselijke toegang onder te brengen in een afzonderlijke juridische entiteit met een andere eigenaar, stelt hij het Instituut daarvan voorafgaandelijk en tijdig op de hoogte zodat het Instituut het effect van de geplande transactie op de levering van het vaste geografische element van de universele dienst kan nagaan.

In dat geval kan het Instituut de bijzondere verplichtingen die krachtens artikel 71 van de wet worden opgelegd, opleggen, wijzigen of opheffen.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 48, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

Onderafdeling 3. - Vergoeding van de aanbieders.

Art. 73.¹ De dienstverlening wordt vergoed volgens de voorwaarden en de procedure die zijn vastgelegd in de artikelen 100 tot 102 voor elke aanbieder die overeenkomstig artikel 71 aangewezen is.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 49, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

Afdeling 3. - Het sociale element van de universele dienst.

Art. 74.¹ § 1. Het sociale element van de universele dienst bestaat uit de levering aan sommige categorieën van begunstigden van bijzondere tariefvoorwaarden door de operatoren vermeld in de paragrafen 2 en 3 die een openbare elektronische-communicatiedienst aanbieden aan consumenten.

De in het eerste lid bedoelde categorieën van begunstigden en tariefvoorwaarden, alsook de werkwijzen om de voormelde tariefvoorwaarden te krijgen, worden bepaald in de bijlage.

§ 2. Elke operator die aan de consumenten een openbare elektronische-communicatiedienst aanbiedt en van wie de omzet met betrekking tot de openbare elektronische-communicatiediensten hoger is dan vijftig miljoen euro, verstrekt het in paragraaf 1 vermelde sociale element van de universele dienst.

De Koning legt de nadere regels vast voor overdracht van de begunstigden van een operator die niet volgens de in het eerste lid beoogde procedure werd aangewezen naar een operator die werd aangewezen of die het voorwerp heeft uitgemaakt van de verklaring vermeld in paragraaf 3.

§ 3. Elke operator die aan de consumenten een openbare elektronische-communicatiedienst aanbiedt en van wie de omzet met betrekking tot de openbare elektronische-communicatiediensten lager is dan of gelijk aan vijftig miljoen euro, en die aan het Instituut zijn voornemen heeft verklaard om het in paragraaf 1 vermelde sociale element van de universele dienst te verstrekken op een vast of mobiel terrestrisch netwerk of op beide, verstrekt dit element voor een duur van vijf jaar.

De Koning, op voorstel van het Instituut, bepaalt de nauwkeurige inhoud alsook de in het eerste lid bedoelde nadere regels inzake aangifte.

De Koning legt de nadere regels vast voor de overdracht van de begunstigden van een operator die de in het eerste lid beoogde verklaring niet heeft afgelegd naar een operator die deze verklaring wel heeft afgelegd of naar een operator die is aangewezen volgens de procedure bedoeld in paragraaf 2, eerste lid.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 50, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

Art. 74/1. [¹ § 1. Wanneer het Instituut meent dat de levering van het sociale element een onredelijke last kan vertegenwoordigen voor een aanbieder, vraagt het aan elke aanbieder van sociale tarieven om de in paragraaf 2 bedoelde informatie te verstrekken en stelt het de berekening van de nettokosten op.

§ 2. Elke aanbieder van sociale tarieven deelt aan het Instituut, volgens de nadere regels vastgesteld overeenkomstig artikel 137, § 2, uiterlijk op 1 augustus van het kalenderjaar dat op het beschouwde jaar volgt, het geïndexeerde bedrag mee van de kostenraming voor het beschouwde jaar, berekend volgens de in de bijlage vastgelegde berekeningsmethode.

Uiterlijk op 1 december van het kalenderjaar dat op het beschouwde jaar volgt, berekent het Instituut de nettokosten van elke betrokken aanbieder overeenkomstig de in de bijlage vastgelegde berekeningsmethode.

Voor elk van die aanbieders publiceert het Instituut de opsomming van de nettokosten met betrekking tot het sociale element, zoals het die heeft goedgekeurd. Als index wordt daarvoor de gezondheidsindex gebruikt.

§ 3. Het Instituut stelt voor elke betrokken aanbieder het bestaan van een onredelijke last vast indien de levering van het sociale element van de universele dienst een buitengewoon karakter vormt in verhouding tot de draagkracht rekening houdend met het geheel van zijn eigen kenmerken, met name het niveau van zijn uitrusting, zijn economische en financiële situatie alsook zijn marktaandeel op de markt voor openbare elektronische-communicatiediensten.

§ 4. Er wordt een fonds voor de universele dienstverlening inzake sociale tarieven opgericht, bestemd om elke aanbieder van sociale tarieven voor wie de levering van het sociale element van de universele dienst een onredelijke last vormt en die daartoe bij het Instituut een verzoek heeft ingediend, te vergoeden. De vergoeding stemt overeen met de nettokosten gedragen door de operator voor wie de verstrekking van het sociale element van de universele dienst een onredelijke last vertegenwoordigt. Aan dit fonds wordt rechtspersoonlijkheid toegekend en het wordt beheerd door het Instituut.

Het fonds wordt gestijfd met bijdragen die worden gestort door de operatoren die het sociale element van de universele dienst aanbieden.

De bijdragen worden vastgesteld naar rato van hun omzet met betrekking tot openbare elektronische-communicatiediensten.

De in aanmerking genomen omzet stemt overeen met de omzet die is gerealiseerd voor belastingen met betrekking tot de levering van openbare elektronische-communicatiediensten op het nationale grondgebied, overeenkomstig artikel 95, § 2.

De beheerskosten van het fonds bestaan uit alle kosten die verband houden met de werking van het fonds, waaronder de kosten die inherent zijn aan de definitie van een kostenmodel dat gebaseerd is op een efficiënte theoretische operator volgens het soort van elektronische-communicatienetwerk via hetwelk het sociale element van de universele dienst wordt verstrekt. De Koning bepaalt het maximumbedrag van de beheerskosten van het fonds bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

De kosten voor het beheer van het fonds worden gefinancierd door de operatoren bedoeld in het tweede lid, naar rato van hun omzet bedoeld in het derde lid.

§ 5. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van het Instituut, de nadere regels van de werking van dit mechanisme.¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 51, 017; Inwerkingtreding : 30-06-2005>

[Afdeling 4.](#) - [¹ Beschikbaarstelling van openbare betaaltelefoons en andere toegangspunten voor openbare spraaktelefoniediensten]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 52, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Onderafdeling 1.](#) - Definitie.

[Art. 75.](#) [¹ § 1.]¹ De beschikbaarstelling van [¹ openbare betaaltelefoons of andere toegangspunten voor openbare spraaktelefoniediensten]¹ bestaat uit de aanleg, het onderhoud en de werking van openbare telefoons volgens de voorwaarden die in de bijlage zijn vastgesteld [¹ om te voorzien in de redelijke behoeften van de eindgebruikers, wat betreft de geografische spreiding, het aantal openbare telefoons of andere toegangspunten, toegankelijkheid voor eindgebruikers met een handicap en de kwaliteit van de diensten]¹.

[¹ § 2. Het Instituut kan besluiten dat de in de eerste paragraaf bedoelde verplichtingen die aan een operator worden opgelegd geheel of gedeeltelijk worden opgeheven indien het de zekerheid heeft dat deze diensten of vergelijkbare diensten op ruime schaal beschikbaar zijn. Alvorens zijn besluit te nemen houdt het Instituut een raadpleging volgens de nadere regels van artikel 139.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 53, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Onderafdeling 2.](#) - Aanwijzing van de aanbieders.

[Art. 76.](#) § 1. [¹ Indien het Instituut besluit aan een operator de beschikbaarstelling van openbare betaaltelefoons op te leggen, bepaalt de Koning]¹, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van het Instituut, de periode van de in artikel 75 vermelde dienstverlening, uitgedrukt in volle kalenderjaren.

§ 2. Voor de aanwijzing van de aanbieder wordt een beroep gedaan op een open mechanisme, waarvan de nadere regels door de Koning worden vastgesteld, op voorstel van het Instituut.

§ 3. Indien na afloop van het in § 2 bedoelde open mechanisme, geen enkele offerte in aanmerking is genomen, gaat de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, over tot een aanwijzing van ambtswege, waarbij de Koning die aanbieder aanwijst.

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 54, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 77.](#) Wanneer de aanbieder in gebreke blijft en dit door het Instituut wordt vastgesteld, wijst de Koning, op voorstel van het Instituut, een andere aanbieder aan ter vervanging van de in gebreke zijnde aanbieder, overeenkomstig artikel 76, § 2 of § 3.

[Onderafdeling 3.](#) - Vergoeding van de aanbidders.

[Art. 78.](#)^[1] De dienstverlening wordt vergoed volgens de voorwaarden en de procedure die zijn vastgesteld in de artikelen 100 tot 102 voor elke aanbieder die overeenkomstig artikel 76, § 2 of 3 is aangewezen.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 55, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Afdeling 5.](#) - De universele inlichtingendienst.

[Onderafdeling 1.](#) - Definitie.

[Art. 79.](#)^[1] § 1.]¹ De universele inlichtingendienst bestaat uit het ter beschikking stellen van een telefooninlichtingendienst op het gehele nationale grondgebied volgens de voorwaarden die in de bijlage zijn vastgelegd.

[¹ § 2. De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op advies van het Instituut, besluiten ervan af te zien verplichtingen uit hoofde van paragraaf 1 aan een operator op te leggen indien het de zekerheid heeft dat deze diensten of vergelijkbare diensten op ruime schaal beschikbaar zijn. Alvorens zijn advies te verstrekken houdt het Instituut een raadpleging volgens de nadere regels van artikel 139.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 56, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Onderafdeling 2.](#) - Aanwijzing van de aanbieder.

[Art. 80.](#) § 1. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en na advies van het Instituut, de periode gedurende dewelke de universele inlichtingendienst moet worden verstrekt, uitgedrukt in volle kalenderjaren.

§ 2. De Koning wijst bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van het Instituut, een aanbieder aan die de taak heeft de universele inlichtingendienst te verstrekken.

De Koning organiseert daartoe een open procedure voor de selectie van de aanbieder en wijst die na afloop van die procedure aan.

§ 3. Indien na afloop van de open selectieprocedure als bedoeld in § 2, tweede lid, geen enkele kandidatuur is ingediend of in aanmerking is genomen, wijst de Koning de aanbieder van ambtswege aan.

[Art. 81.](#) Wanneer de aanbieder in gebreke blijft en dit door het Instituut wordt vastgesteld, wijst de Koning, op voorstel van het Instituut, een andere aanbieder aan ter vervanging van de in gebreke zijnde aanbieder, overeenkomstig artikel 80, § 2 of § 3.

[Onderafdeling 3.](#) - Doorgifte van de oproepen en mededeling van de gegevens die bestemd zijn voor de aanbieder.

[Art. 82.](#) Personen die een openbare telefoondienst aanbieden, geven de oproepen naar de universele inlichtingendienst die op hun netwerk tot stand worden gebracht door naar het netwerk van de aanbieder van die dienst, en dit tegen een tarief dat op de kosten gebaseerd is.

[Art. 83.](#) Personen die een openbare telefoondienst aanbieden, stellen de aanbieder van de universele inlichtingendienst tegen een op de kosten gebaseerde prijs de gegevens met betrekking tot de abonnees ter beschikking, volgens de voorwaarden die de Koning op voorstel van het Instituut heeft vastgesteld.

Zonder dat dit de abonnee iets kost, delen de in het eerste lid bedoelde personen de gegevens niet mee met betrekking tot de abonnees die gevraagd hebben hun gegevens niet aan de universele inlichtingendienst mee te delen.

De in het eerste lid bedoelde personen zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de gegevens die zij krachtens het eerste lid meedelen. De abonnee is verantwoordelijk voor de juistheid van de gegevens die op hem betrekking hebben en die hij meedeelt aan de personen die een openbare telefoondienst aanbieden.

[Onderafdeling 4.](#) - Gebruik en beschikbaarstelling door de aanbieder van de abonneegegevens.

[Art. 84.](#) De aanbieder mag slechts van de overeenkomstig artikel 83 meegedeelde gegevens gebruik maken om de universele inlichtingendienst te verstrekken.

[Onderafdeling 5.](#) - Vergoeding van de aanbieder.

[Art. 85.](#)^[1] De dienstverlening wordt vergoed volgens de voorwaarden en de procedure die zijn vastgesteld in de artikelen 100 tot 102 voor elke aanbieder die overeenkomstig artikel 80, § 2 of 3 is aangewezen.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 57, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Afdeling 6.](#) - Universele telefoongids.

[Onderafdeling 1.](#) - Definitie.

[Art. 86.](#)^[1] § 1.¹ De universele telefoongids is de telefoongids die beantwoordt aan de in de bijlage opgenomen voorwaarden inzake inhoud, vervaardiging, verspreiding en publicatie van reclame.

[¹ § 2. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op advies van het Instituut, besluiten ervan af te zien de verplichtingen in paragraaf 1 op te leggen aan een operator indien Hij de zekerheid heeft dat deze diensten of vergelijkbare diensten op ruime schaal beschikbaar zijn. Alvorens zijn advies te geven houdt het Instituut een raadpleging volgens de nadere regels van artikel 139.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 58, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Onderafdeling 2.](#) - Aanwijzing van de aanbieders.

[Art. 87.](#) § 1. De Koning wijst bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van het Instituut, een aanbieder aan die de taak heeft de universele telefoongids te verstrekken.

§ 2. De Koning organiseert daartoe een open procedure voor de selectie van de aanbieder en wijst die na afloop van die procedure aan.

§ 3. Indien na afloop van de open selectieprocedure als bedoeld in § 2, geen enkele kandidatuur is ingediend of in aanmerking is genomen, wijst de Koning de aanbieder van ambtswege aan.

[Art. 88.](#) Wanneer de aanbieder in gebreke blijft en dit door het Instituut wordt vastgesteld, wijst de Koning, op voorstel van het Instituut, overeenkomstig artikel 87 een andere aanbieder aan ter vervanging van de aanbieder wiens verzuim is vastgesteld.

[Onderafdeling 3.](#) - Mededeling van de gegevens aan de aanbieders

[Art. 89.](#) Personen die een openbare telefoondienst aanbieden, stellen de personen die op grond van artikel 87 zijn aangewezen, tegen een op de kosten gebaseerde prijs de gegevens met betrekking tot de abonnees ter beschikking, volgens de voorwaarden die de Koning op voorstel van het Instituut heeft vastgesteld.

Bij het overzenden van de gegevens overeenkomstig het eerste lid houden de personen die abonnees een openbare telefoondienst aanbieden, de gegevens apart met betrekking tot de abonnees die gevraagd hebben niet te worden vermeld in een universele telefoongids, zodat die abonnees de universele telefoongids kunnen ontvangen, zonder dat hun gegevens daarin voorkomen.

De in het eerste lid bedoelde personen zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de gegevens die zij krachtens het eerste lid meedelen. De abonnee is verantwoordelijk voor de juistheid van de gegevens die op hem betrekking hebben en die hij meedeelt aan de personen die een openbare telefoondienst aanbieden.

[Onderafdeling 4.](#) - Gebruik en beschikbaarstelling van de abonneegegevens door de aanbieders.

[Art. 90.](#) De personen die op grond van artikel 87 zijn aangewezen mogen slechts van de overeenkomstig artikel 89 meegedeelde gegevens gebruik maken om een universele telefoongids te verstrekken.

[Onderafdeling 5.](#) - Vergoeding van de aanbieders.

[Art. 91.](#)^[1] De dienstverlening wordt vergoed volgens de voorwaarden en de procedure die zijn vastgesteld in de artikelen 100 tot 102 voor elke aanbieder die overeenkomstig artikel 87, § 2 of 3 is aangewezen.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 59, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Afdeling 7.](#) - Universele dienstfonds.

[Onderafdeling 1.](#) - Algemeen.

[Art. 92.](#) § 1. De Koning stelt, na advies van het Instituut, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, het statuut en de regeling vast van het fonds voor de universele dienst inzake elektronische communicatie, hierna " fonds " genoemd.

Aan het fonds wordt rechtspersoonlijkheid toegekend en het wordt beheerd door het Instituut.

§ 2. Het fonds is bestemd om de aanbieders van de diensten die bij wijze van universele dienst worden verstrekt, te vergoeden.

§ 3. De jaarrekening, het jaarverslag en het verslag over het beheer van het fonds worden samen met de

verslagen van het Instituut gepubliceerd.

§ 4. De beheerskosten van het fonds bestaan uit alle kosten die verband houden met de werking van het fonds. Dat bedrag wordt bepaald door het Instituut en verdeeld tussen de beheerskosten die overeenstemmen met de financiering van de activiteiten vermeld in artikel 68 van de wet en de andere beheerskosten. De Koning bepaalt het maximumbedrag van de beheerskosten van het fonds via een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

(De beheerskosten van het fonds van het beschouwde jaar worden gefinancierd door de operatoren bedoeld in artikel 96, pro rata van hun omzet of in voorkomend geval bedoeld in artikel 97, pro rata van hun gewogen omzet.) <W 2007-04-25/38, art. 174, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

Elk jaar bepaalt het Instituut het bedrag van de deelname in de beheerskosten van het fonds verschuldigd door elkeen van de operatoren bedoeld in het (tweede) lid. <W 2007-04-25/38, art. 174, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

De deelname in de beheerskosten van het fonds wordt uiterlijk op 30 september van het betrokken jaar betaald op het rekeningnummer opgegeven door het Instituut.

De facturen die niet binnen de vastgestelde termijn worden betaald zijn van rechtswege en zonder ingebrekestelling onderworpen aan de wettelijke interest vermeerderd met 2 %. Deze interest wordt berekend pro rata van het aantal kalenderdagen vertraging.

Uiterlijk een maand voor de uiterste datum deelt het Instituut het bedrag van de verschuldigde bijdrage mee aan de bedrijven bedoeld in het tweede lid.

§ 5. De Koning stelt, na advies van het Instituut, de nadere regels vast met betrekking tot de storting van de bijdragen in het fonds en van de vergoedingen aan de aanbieders.

[Art. 93.](#) Voor de toepassing van de volgende bepalingen wordt verstaan onder :

1° beschouwde jaar : het kalenderjaar waarin een universele dienstverrichting plaatsvindt;

2° aanbieder : elke persoon die in de loop van het beschouwde jaar ten minste één element van de universele dienst verricht.

[Onderafdeling 2.](#) - Stijven van het fonds.

[Art. 94.](#) Het fonds wordt gestijfd door bijdragen betaald door de gevestigde operatoren, vastgesteld op grond van hun omzet, overeenkomstig de bepalingen van deze afdeling.

[Art. 95.](#) § 1. De omzet die in beschouwing wordt genomen stemt overeen met de retailomzet voor belastingen die behaald is met de levering van de openbare telefoondienst op het nationale grondgebied.

§ 2. Worden beschouwd als zijnde verricht op het nationale grondgebied, de activiteiten die aanleiding geven tot de inning van de belasting op de toegevoegde waarde in de zin van de wet van 3 juli 1969 tot invoering van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde.

[Afdeling 8.](#) - Financiering van de universele dienst.

[Onderafdeling 1.](#) - Bijdrage.

[Art. 96.](#) Elke operator die op 1 september van het kalenderjaar dat voorafgaat aan het beschouwde jaar een kennisgeving heeft gedaan overeenkomstig artikel 9, deelt overeenkomstig het ministerieel besluit op grond van artikel 137, § 2, aan het Instituut zijn omzet mee voor het beschouwde jaar, volgens de nadere regels die door het Instituut worden vastgesteld.

[Art. 97.](#) De Koning kan bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van het Instituut, de schijven van de omzet, alsook een wegingscoëfficiënt bepalen waarmee de omzet die binnen een bepaalde schijf valt, dient te worden vermenigvuldigd ter bepaling van de gewogen omzet van de operator zoals bedoeld in (artikel 92, artikel 98 en artikel 99). <W 2007-04-25/38, art. 175, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

[Art. 98.](#) (§ 1. Uiterlijk op 15 november van het kalenderjaar dat op het beschouwde jaar volgt, berekent en publiceert het Instituut de aanslagvoet voor het beschouwde jaar, overeenkomstig het tweede lid.) <W 2006-07-20/39, art. 67, 1°, 004; Inwerkingtreding : 07-08-2006>

De aanslagvoet is de verhouding tussen :

1° de som van de in artikel 102 bedoelde vergoedingen van de aanbieders voor het beschouwde jaar;

2° en de som van (de in artikel 96 bedoelde omzetcijfers of de in voorkomend geval in artikel 97 bedoelde gewogen omzetcijfers). <W 2007-04-25/38, art. 176, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

Wanneer een operator de in artikel 96 bedoelde informatie niet verstrekt binnen de door het Instituut voorgeschreven termijnen of die onvolledig verstrekt, wordt ter uitvoering van het tweede lid, 2°, (de in artikel 96 bedoelde omzet van die operator of de in voorkomend geval in artikel 97 bedoelde gewogen omzet) door het Instituut bepaald op grond van alle inlichtingen die het relevant acht. <W 2007-04-25/38, art. 176, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

(§ 2. Wanneer een operator de in artikel 74 bedoelde informatie niet verstrekt binnen de door het Instituut voorgeschreven termijnen of die onvolledig verstrekt, wordt deze informatie door het Instituut bepaald op grond van alle inlichtingen die het relevant acht.) <W 2006-07-20/39, art. 67, 2°, 004; Inwerkingtreding : 07-08-2006>

[Art. 99.](#) De bijdrage stemt overeen met het product van de aanslagvoet (en de omzet zoals berekend in artikel 96 of in voorkomend geval de gewogen omzet zoals berekend in artikel 97), of eventueel als bedoeld in (artikel 98, § 1, derde lid). <W 2006-07-20/39, art. 68, 004; Inwerkingtreding : 07-08-2006> <W 2007-04-25/38, art. 177, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

[Onderafdeling 2.](#) - Vergoeding.

[Art. 100.](#) Elke [² ...]² aangewezen aanbieder deelt aan het Instituut, volgens de nadere regels vastgesteld overeenkomstig artikel 137, § 2, uiterlijk 1 [¹ augustus]¹ van het kalenderjaar dat op het beschouwde jaar volgt, het geïndexeerde bedrag mee van de (kostenraming) voor het beschouwde jaar, berekend volgens de in de bijlage vastgelegde berekeningsmethode. <W 2007-04-25/38, art. 178, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

Uiterlijk op 1 [¹ december]¹ van het kalenderjaar dat op het beschouwde jaar volgt, (berekent) het Instituut de nettokosten van elke betrokken aanbieder overeenkomstig de in de bijlage vastgelegde berekeningsmethode. Daartoe kan het Instituut een onafhankelijke revisor aanwijzen en dit op kosten van het fonds. <W 2007-04-25/38, art. 178, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

Voor elk van die aanbieders publiceert het Instituut de opsomming van de nettokosten met betrekking tot elk van de verrichte elementen, behoudens het sociale element, zoals het die heeft goedgekeurd. Als index wordt daarvoor de gezondheidsindex gebruikt.

[¹ Het Instituut stelt voor elke betrokken aanbieder het bestaan van een onredelijke last vast indien de levering van de universele dienst een buitengewoon karakter vormt in verhouding tot de draagkracht rekening houdend met het geheel van zijn eigen kenmerken, met name het niveau van zijn uitrusting, zijn economische en financiële situatie alsook zijn marktaandeel op de voor het publiek toegankelijke telefoniemarkt.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 60, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

(2)<W 2014-03-27/35, art. 22, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

[Art. 101.](#) Voor elk element van de universele dienst [¹ ...]¹ moet het fonds een vergoeding uitkeren aan de betrokken aanbieders (die hiertoe een verzoek hebben ingediend bij het Instituut [¹ op voorwaarde dat het Instituut voor de betrokken aanbieder het bestaan van een onredelijke last heeft vastgesteld]¹).

(NOTA : voor de interpretatie van de woorden "Voor elk element van de universele dienst behoudens het sociale element moet het fonds een vergoeding uitkeren aan de betrokken aanbieders", zie W 2007-04-25/38, art. 203) <W 2007-04-25/38, art. 179, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

Het geïndexeerde bedrag van de vergoeding stemt overeen :

1° met de nettokosten die berekend zijn overeenkomstig de methode van de bijlage, zoals goedgekeurd door het Instituut, voor de aanbieders die van ambtswege aangewezen zijn, geïndexeerd aan de hand van de gezondheidsindex;

2° [² met het bedrag dat is vastgesteld na afloop van de open procedure van aanwijzing, geïndexeerd aan de hand van de gezondheidsindex, voor elke aanbieder die aangewezen is volgens een open mechanisme van aanwijzing, voor zover dit bedrag het resultaat van de berekening van de nettokosten door het Instituut overeenkomstig artikel 100 niet overstijgt. Indien het Instituut na de berekening bepaald in artikel 100 vaststelt dat het bedrag dat is vastgesteld na afloop van de open procedure hoger is dan de nettokosten die berekend zijn overeenkomstig de methode van de bijlage, wordt het bedrag van de vergoeding tot het aldus door het Instituut bepaalde bedrag teruggebracht, geïndexeerd aan de hand van de gezondheidsindex.]²

(NOTA : bij arrest nr 7/2011 van 27-01-2011 (B.St. 11-03-2011, p. 15987-15991), heeft het Grondwettelijk Hof artikel 203 van W 2007-04-25/38 vernietigd)

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 61, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

(2)<W 2014-03-27/35, art. 23, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

[Art. 102.](#) Uiterlijk op 30 november van het kalenderjaar dat op het beschouwde jaar volgt, berekent en publiceert het Instituut voor elke betrokken aanbieder het bedrag dat overeenstemt met de som van de vergoedingen dat het fonds hem uiterlijk op diezelfde datum moet uitkeren voor het beschouwde jaar.

[Afdeling 9.](#) - Controle.

[Art. 103.](#) Het Instituut is belast met de controle op de uitvoering van de universele onder de in de bijlage vastgelegde technische en tarifaire voorwaarden. Daartoe kan het een onafhankelijke revisor aanwijzen, en dit op kosten van de betrokken aanbieder tenzij de aanbieder van ambtswege werd aangeduid, in welk geval de kosten ten laste van het fonds zijn.

Het Instituut brengt jaarlijks uiterlijk tegen 31 december verslag uit aan de minister over mogelijke aanpassingen aan de universele dienstverplichtingen.

[¹ Het Instituut stelt de Europese Commissie onverwijld in kennis van de universele-dienstverplichtingen die aan de aanbieders worden opgelegd, alsook van de desbetreffende wijzigingen.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 62, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 104.](#) <W 2006-07-20/39, art. 69, 004; Inwerkingtreding : 07-08-2006> § 1. De minister kan in geval van een door het Instituut vastgesteld verzuim van de aanbieder in de vervulling van de universele dienstverplichtingen onder de in de bijlage vastgelegde technische en tarifaire voorwaarden, de betrokken aanbieder een administratieve boete opleggen waarvan het bedrag niet hoger mag zijn dan 1 % van de omzet van de betrokken aanbieder voor het beschouwde jaar, berekend volgens artikel 95.

§ 2. De minister kan in geval van een door het Instituut vastgesteld verzuim van een aanbieder van sociale tarieven bij de vervulling van de verplichtingen inzake het sociale element van de universele dienst onder de in de bijlage vastgelegde technische en tarifaire voorwaarden, de betrokken aanbieder een administratieve boete opleggen waarvan het bedrag niet hoger mag zijn dan 1 % van de omzet op de markt voor openbare telefonie van de betrokken aanbieder van sociale tarieven voor het beschouwde jaar.

[HOOFDSTUK II.](#) - [¹ Diensten van algemeen belang]¹

(1)<W 2012-07-10/04, art. 63, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 105.](#) Onder de voorwaarden en volgens de nadere technische en financiële regels die de Koning na advies van het Instituut vaststelt, voldoen een of meer operatoren die na advies van het Instituut door de Koning worden aangewezen, aan alle redelijke verzoeken :

1° om toegang tot diensten voor gegevensschakeling;

2° om toegang tot digitale netwerken op een vaste locatie, waaronder het digitale netwerk voor geïntegreerde diensten, alsook alle diensten die op die netwerken gebaseerd zijn;

3° om toegang tot een telex- en telegrafiedienst;

Die verzoeken blijven geldig tot op een datum vastgesteld door de Koning, na advies van het Instituut.

[Art. 106.](#) § 1. De Koning legt, na advies van het Instituut, de lijst van de operatoren vast die met de civiele [¹ verdediging]¹ meewerken, en de voorwaarden en nadere regels van deze medewerking.

De Koning legt, na advies van het Instituut, de lijst van de operatoren vast die met de Gemengde Commissie voor telecommunicatie meewerken, en de voorwaarden en nadere regels van deze medewerking.

De Koning legt, na advies van het Instituut, de lijst van de operatoren vast, alsook de nadere regels inzake beschikbaarstelling van de huurlijnen die worden gevraagd door de in artikel 151 bedoelde diensten.

§ 2. Onder de voorwaarden en volgens de nadere regels die de Koning na advies van het Instituut vaststelt, nemen de aangewezen operatoren de maatregelen, ook preventieve, die nodig zijn om in een uitzonderlijke situatie de continuïteit van de diensten te waarborgen, inbegrepen het overbrengen van verkeer dat Hij als prioritair vastlegt.

§ 3. Aan scholen, openbare bibliotheken en ziekenhuizen wordt op het gehele grondgebied van het Rijk tegen een betaalbare prijs, wat de aansluiting en het abonnement betreft, een lijn ter beschikking gesteld die toegang verleent tot het internet en die beantwoordt aan hun bijzondere noden.

De in het eerste lid bedoelde tariefvoorwaarden, alsook de wijzen om de voormelde tariefvoorwaarden te krijgen, worden bepaald in de bijlage.

De Koning bepaalt de technische en financiële voorwaarden voor het aanbieden van de in het eerste lid vermelde tariefvoorwaarden. Hiertoe kan een samenwerkingsakkoord worden gesloten.

§ 4. Eén of meer operatoren kunnen door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van het Instituut, worden belast met andere opdrachten die bedoeld zijn om het algemene belang te dienen.

§ 5. Onder de technische en financiële voorwaarden die na advies van het Instituut door de Koning worden vastgesteld, bieden een of meer operatoren een speciaal telefoontarief aan ten gunste van de politieke en algemeen informatieve dagbladen en weekbladen en van de in België gevestigde persagentschappen waarbij de meerderheid van de dagbladen die landelijk of in grote oplage in België worden verspreid, zich contractueel geabonneerd hebben.

(1)<W 2012-07-10/04, art. 64, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 106/1.](#) [¹ § 1. De operatoren die openbare mobiele elektronische-communicatiediensten aanbieden stellen hun netwerken en diensten ter beschikking van het centrale communicatieplatform van de minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort teneinde de burgemeesters, de gouverneurs van de provincies, de overheid van de Brusselse Agglomeratie die bevoegd is krachtens artikel 48 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen en de minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort, permanent in staat te stellen berichten naar de bevolking te verspreiden om ze te waarschuwen in geval van dreigend gevaar of grote ramp en om ze te informeren teneinde de gevolgen ervan te beperken, evenals testberichten.

Onder dreigend gevaar moet worden verstaan een verhoogd risico voor het imminente opstarten van een gemeentelijke, provinciale of federale fase zoals bepaald door de Koning, voor een imminente daad van terrorisme in de zin van artikel 8, 1°, b), van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdienst, voor een dreigend terroristisch misdrijf in de zin van artikel 137 van het Strafwetboek of voor een dreigende schending van de openbare orde, de veiligheid of de bescherming van de fysieke integriteit van de personen ter gelegenheid van diplomatieke of protocollaire evenementen.

Er is sprake van een grote ramp wanneer het in het tweede lid vermelde risico werkelijkheid wordt.

De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op voordracht van de minister en van de minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort, na advies van het Instituut, per type mobiele elektronische-communicatiedienst, de modaliteiten van de verplichting bedoeld in het eerste lid, met inbegrip van de inhoud van de testberichten, de manier waarop ze worden verzonden en de frequentie van de tests.

§ 2. Om de verspreiding van de berichten in een bepaalde zone overeenkomstig paragraaf 1 mogelijk te maken, is het aan de in diezelfde paragraaf bedoelde operatoren toegestaan de locatiegegevens die betrekking hebben op de personen die zich in die zone bevinden te verwerken, zelfs zonder de instemming van deze personen of in geval van weigering van deze laatsten in het kader van andere doelstellingen.

Deze operatoren vernietigen deze locatiegegevens alsook de lijsten van de identifiers met betrekking tot deze personen zodra ze niet langer nodig zijn voor de verspreiding van berichten aan de bevolking en na overleg met het centrale communicatieplatform van de minister tot wiens bevoegdheid Binnenlandse Zaken behoort.

§ 3. De operatoren bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, nemen de kosten ten laste :

1° van de ingangs- en uitgangspunten op hun eigen netwerken en diensten voor het uitwisselen van informatie met het centrale communicatieplatform;

2° voor de aanpassingen binnen hun eigen netwerken en diensten die noodzakelijk zijn om de werkingsmodaliteiten uit te voeren, vastgelegd door de Koning overeenkomstig paragraaf 1;

3° voor het verspreiden van de berichten uitgaande van het centrale communicatieplatform naar de betrokken bevolking, evenals van elke andere uitwisseling van informatie tussen dat platform en de operatoren;

4° voor het verspreiden van de testberichten.]¹

-----

(1)<Ingevoegd bij W 2016-12-07/05, art. 2, 026; Inwerkingtreding : 29-12-2016>

[Art. 107](#).§ 1. [¹ Voor de toepassing van deze wet worden de volgende diensten als nooddiensten beschouwd :

a. de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden :

1° de medische spoeddienst;

2° de brandweerdiensten;

3° de politiediensten;

4° de civiele bescherming;

b. de nooddiensten die op afstand hulp bieden :

1° het antigifcentrum;

2° de zelfmoordpreventie;

3° de teleonthaalcentra;

4° de kindertelefoondiensten;

5° het Europees centrum voor vermiste en seksueel misbruikte kinderen.]¹

De Koning stelt na advies van het Instituut de lijst vast van :

1° de [¹ andere]¹ Openbare diensten of diensten van algemeen belang, die als zodanig door de bevoegde overheid erkend zijn, die voor de toepassing van deze wet als nooddiensten worden beschouwd;

2° de oproepnummers van de nooddiensten die voor de gebruikers gratis en zonder gebruik van enig betaalmiddel toegankelijk zijn;

3° de noodoproepen waarvan de operatoren de kosten dragen voor de toegang van hun eindgebruikers tot hun netwerken en diensten, het transport over diezelfde netwerken en het gebruik van diezelfde netwerken en diensten voor de afwikkeling van deze noodoproepen.

[⁵ § 1/1. De ondernemingen die openbare telefoondiensten aanbieden, nemen, in voorkomend geval, in samenspraak met de ondernemingen die de onderliggende openbare elektronische-communicatienetwerken aanbieden, alle nodige, ook preventieve, maatregelen om een ononderbroken toegang tot de nooddiensten te waarborgen.

De Koning kan, na advies van het Instituut, de voorwaarden en de nadere regels voor de maatregelen uit het eerste lid vaststellen.

De Koning kan de ondernemingen die openbare elektronische-communicatienetwerken aanbieden, alsook ondernemingen die openbare elektronische-communicatiediensten verstrekken, onder meer verplichten om abonnees te informeren over eventuele [wijzigingen] betreffende de toegang tot nooddiensten of informatie over de locatie van de oproeper in de dienst waarop zij geabonneerd zijn. <Erratum, B.St. 20-09-2012, Ed. 2, p. 58216>

Voordat enige verplichting wordt opgelegd, kan de Koning, indien Hij dat gepast acht, zelfregulerende of mederegulerende maatregelen bevorderen.

De ondernemingen die eindgebruikers een elektronische-communicatiedienst aanbieden voor uitgaande nationale gesprekken naar een nummer of een aantal nummers in een nationaal telefoonnummerplan, [⁶ verschaffen toegang tot de nooddiensten]⁶ (te bevorderen) (NOTA : het schijnt dat de woorden "te bevorderen" niet meer geldig zijn. Ze worden toch door de wijziging niet geschrapt).

[⁶ ...]⁶

Na overleg met de nooddiensten en de aanbieders, [⁶ kan het Instituut de wijze bepalen]⁶ waarop de ondernemingen die eindgebruikers een elektronische-communicatiedienst aanbieden voor uitgaande nationale gesprekken naar een nummer of een aantal nummers in een nationaal telefoonnummerplan, toegang verschaffen tot nooddiensten alsmede de voorwaarden waaraan deze zijn onderworpen om deze toegang aan te bieden.]⁵

§ 2. [¹ [⁶ De operatoren betrokken bij een noodoproep naar een nooddienst die ter plaatse hulp biedt, indien

nodig met onderlinge coördinatie, leveren gratis aan de beheerscentrales van deze nooddienst de identificatiegegevens van de oproeper zodra deze de oproep ontvangen.]⁶

Deze verplichting is eveneens van toepassing wanneer de beheerscentrales van de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden geëxploiteerd worden door een organisatie die vanwege de overheid met deze opdracht is belast.

[⁵ De investerings- en exploitatiekosten met betrekking tot de databanken met de identificatiegegevens van de oproeper en met betrekking tot de toegangslijnen die door de nooddiensten gebruikt worden om deze databanken te raadplegen, komen ten laste van de operatoren.

Indien een operator zijn eigen commerciële diensten aanbiedt voor het aanleveren van locatiegegevens aan abonnees, moeten de nauwkeurigheid van de locatiegegevens die deel uitmaken van de identificatie van de oproeper bij een noodoproep en welke overeenkomstig deze paragraaf geleverd dienen te worden aan de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden, alsook de snelheid waarmee deze overgezonden worden aan de betrokken nooddienst, ten minste gelijk zijn aan de beste kwaliteit die door die operator commercieel wordt aangeboden.]⁵ [⁶ Het Instituut kan in overleg met de betrokken nooddiensten de criteria voor de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de verstrekte locatiegegevens over de oproeper vaststellen.]⁶

[³ De identificatie]³ van de oproeper kan, door de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden of de organisatie die vanwege de overheid is belast met de exploitatie van de beheerscentrales van deze nooddiensten en aan de hand van administratieve en technische maatregelen die worden goedgekeurd door de minister, op advies van het Instituut en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, worden aangewend om kwaadwillige oproepen of het misbruik van de noodnummers te bestrijden. Deze maatregelen mogen echter niet tot gevolg hebben dat de toegang tot het noodnummer van de desbetreffende nooddienst vanaf een welbepaalde aansluiting onmogelijk is tijdens een ononderbroken periode die langer is dan vierentwintig uur.

De beheerscentrales van de nooddiensten die op afstand hulp bieden krijgen, teneinde noodoproepen te kunnen behandelen en kwaadwillige oproepen te kunnen bestrijden, van de betrokken operatoren gratis de voor de operatoren in hun netwerk beschikbare identificatie van de oproepende lijn, zelfs indien de gebruiker stappen ondernomen heeft om de verzending van de identificatie te verhinderen. Het formaat van de identificatie van de oproepende lijn dat geleverd wordt, dient in overeenstemming te zijn met de toepasselijke [³ ETSI-standaarden]³ en wordt gedefinieerd door het Instituut in overleg met de nooddiensten en de operatoren.

[³ De identificatie]³ van de oproepende lijn kan door de nooddiensten die op afstand hulp bieden en aan de hand van administratieve en technische maatregelen die worden goedgekeurd door de minister, op advies van het Instituut en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, worden aangewend om kwaadwillige oproepen te bestrijden. Deze maatregelen mogen echter niet tot gevolg hebben dat de toegang tot het noodnummer van de desbetreffende nooddienst vanaf een welbepaalde aansluiting onmogelijk is tijdens een ononderbroken periode die langer is dan vierentwintig uur.]¹

[⁴ § 2/1. De operatoren die mobiele diensten aanbieden nemen de nodige technische maatregelen in hun netwerken en de nodige administratieve maatregelen zodat de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden per tekstbericht kunnen bereikt worden op hun noodnummers door de doven of slechthorenden, alsook door mensen met een andere handicap waardoor zij onmogelijk met een spraaktoestel een noodnummer kunnen oproepen.

[⁶ Deze tekstberichten worden gelijkgesteld met noodoproepen.]⁶

Op vraag van het Instituut en binnen een termijn vastgesteld door het Instituut, welke ten hoogste vier maanden bedraagt, stellen de mobiele operatoren technische oplossingen voor om de bereikbaarheid per tekstbericht van de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden, te verzekeren. Het Instituut consulteert de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden over de voorgestelde technische oplossingen.

De minister stelt, op voorstel van het Instituut, de technische oplossing vast welke de operatoren dienen te implementeren en de termijn die ten hoogste twaalf maanden bedraagt, waarbinnen de operatoren deze dienen te realiseren.]⁴

§ 3. De Koning stelt na advies van het Instituut de nadere regels vast inzake medewerking van de operatoren met de nooddiensten.

§ 4. [⁵ ...]⁵.

§ 5. [⁵ ...]⁵.

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 25, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2009-05-18/04, art. 25, 007; Inwerkingtreding : 01-11-2009>

(3)<W 2011-05-31/02, art. 13, 015; Inwerkingtreding : 01-07-2011>

(4)<W 2011-11-14/07, art. 2, 016; Inwerkingtreding : 12-12-2011>

(5)<W 2012-07-10/04, art. 65, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

(6)<W 2014-03-27/35, art. 24, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

Art. 107/1.¹ § 1. Er wordt een fonds opgericht voor de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden, bestemd om deze diensten alsook de organisatie die door de overheid wordt belast om de beheerscentrales ervan te exploiteren, de in paragraaf 2 bedoelde kosten terug te betalen. Aan dit fonds wordt rechtspersoonlijkheid toegekend en het wordt beheerd door het Instituut.

De verplichtingen vervat in dit artikel zijn eveneens van toepassing wanneer de beheerscentrales van de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden, geëxploiteerd worden door een organisatie die vanwege de overheid met deze opdracht is belast of wanneer de kosten door deze organisatie worden gedragen.

§ 2. Wanneer na de toepassing door een operator van een techniek of technologie op zijn netwerk, zijn dienst of op een in artikel 107, § 2 bedoelde databank, de beheerscentrales van de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden, niet langer in staat zijn om de in artikel 107, § 2, eerste lid, bedoelde gegevens of de in artikel 107, § 2/1, bedoelde berichten te behandelen, draagt deze operator de kosten van de aanpassingen aan de centrale interfaces van deze centrales die nodig zijn opdat deze laatste opnieuw deze gegevens of berichten kunnen behandelen, alsook de kosten om deze aanpassingen in stand te houden.

Wanneer krachtens een nieuwe regelgevende bepaling de operatoren die een bepaalde dienst voor elektronische communicatie aanbieden, voor de eerste keer verplicht worden om de in artikel 107, § 2, eerste lid, bedoelde gegevens te verstrekken aan de beheerscentrales van de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden, of verplicht worden om deze op een andere manier te verstrekken, dragen deze operatoren de kosten van de aanpassingen aan de centrale interfaces van deze centrales die nodig zijn, opdat deze laatste deze gegevens kunnen behandelen, alsook de kosten om deze aanpassingen in stand te houden.

De operatoren die onder de toepassing van artikel 107, § 2/1, vallen, dragen de kosten van de aanpassingen aan de centrale interfaces van de beheerscentrales die nodig zijn opdat deze laatste de in dat artikel bedoelde berichten kunnen behandelen, alsook de kosten om deze aanpassingen in stand te houden.

Voor de toepassing van het eerste tot derde lid van deze paragraaf, hebben de door de operatoren te dragen kosten, behalve de kosten voor aanpassingen binnen hun eigen netwerk, enkel betrekking op de investeringskosten die rechtstreeks kunnen worden toegewezen aan de aanpassingen aan deze centrale interfaces en op de exploitatiekosten die rechtstreeks kunnen worden toegewezen aan de instandhouding van deze aanpassingen.

In dit artikel worden onder investeringskosten begrepen alle kosten die door de nooddiensten worden gedragen, door menselijke of materiële middelen te besteden en die nodig zijn voor het plannen, implementeren en testen van de aanpassing van de centrale interface. Onder exploitatiekosten worden alle operationele kosten, inclusief onderhoudskosten, begrepen die door de nooddiensten worden gedragen en die nodig zijn om de werking van de aanpassing van de centrale interface blijvend te garanderen.

Het totale bedrag van de bijdragen van de operatoren aan het fonds mag nooit hoger zijn dan de door het Instituut goedgekeurde kosten.

§ 3. Voor elke aanpassing aan de centrale interfaces van de beheerscentrales die aanleiding geeft tot een terugbetaling door het fonds, worden de kosten voor deze aanpassing of instandhouding van deze aanpassing verdeeld onder de operatoren die betrokken zijn bij de aanpassing in kwestie in verhouding tot het aantal actieve eindgebruikers aan wie elk van hen de elektronische-communicatiedienst waarop de aanpassing slaat heeft aangeboden op 1 september van het jaar waarin deze kosten door de nooddiensten zijn gemaakt.

Wanneer de betrokken elektronische-communicatiedienst door geen enkele betrokken operator werd aangeboden op die datum, wordt het aantal actieve eindgebruikers berekend op 1 september van het volgende jaar.

Onder actieve eindgebruikers wordt verstaan alle eindgebruikers die gedurende de zes maanden die voorafgingen aan een bepaalde datum, of gedurende een deel van die zes maanden, gebruik konden maken van de betreffende dienst.

§ 4. De beheerskosten van het fonds worden gedragen door de operatoren die bijdragen aan het fonds, in verhouding tot hun bijdrage bepaald in paragraaf 3. Deze kosten worden door het fonds terugbetaald aan het Instituut.

Onder beheerskosten worden alle kosten verstaan die het Instituut maakt door aan het fonds de menselijke, financiële en materiële middelen te besteden, met inbegrip van de kosten voor het Instituut die voortvloeien uit het beroep op externe deskundigen.

§ 5. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op voorstel van de minister bevoegd voor de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden en de minister bevoegd voor de elektronische communicatie, na advies van het Instituut, de nadere regels van de werking van dit fonds.

[² ...]² De berekening en het bedrag van de kosten worden geverifieerd en goedgekeurd door het Instituut volgens de principes vastgelegd door de Koning. De Koning legt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de regels vast voor de terugbetaling van een eventuele overcompensatie.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 66, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

(2)<W 2017-07-31/30, art. 16, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

HOOFDSTUK III. - Bescherming van de eindgebruikers.

Afdeling 1. - Algemeen.

Onderafdeling 1. - Informatieverstrekking aan de eindgebruikers.

Art. 108. § 1. Ieder contract dat gesloten wordt tussen een abonnee en een operator, [¹ tot het leveren van een aansluiting tot het openbare elektronische-communicatienetwerk of tot het leveren van openbare elektronische-communicatiediensten]¹ bevat op zijn minst de volgende inlichtingen [¹ in een heldere, gedetailleerde en gemakkelijk toegankelijke vorm]¹ :

a) de identiteit en het adres van de operator;

b) [¹ de verstrekte diensten met name :

- het al dan niet bieden van toegang tot nooddiensten en gegevens over de plaats waar de oproeper zich

bevindt, en eventuele beperkingen van de geboden nooddiensten via het Europese alarmnummer;

- informatie over eventuele beperkingen inzake toegang tot en/of gebruik van diensten en toepassingen, indien zulks volgens de wettelijke en reglementaire bepalingen toegestaan is en informatie in verband met de snelheid en het downloadvolume van een breedbandaansluiting die overeenkomstig de door het Instituut vastgelegde methodologie wordt gemeten;

- de minimumkwaliteitsniveaus van de geboden diensten, te weten de wachttijd bij eerste aansluiting en, in voorkomend geval, andere parameters voor de kwaliteit van de dienst, zoals gedefinieerd door het Instituut;

- informatie over door de onderneming ingestelde procedures om het verkeer te meten en te sturen, om te voorkomen dat een netwerkaansluiting wordt verzadigd of oververzadigd, en over de wijze waarop deze procedures gevolgen kunnen hebben voor de kwaliteit van de dienstverlening;

- het type van de aangeboden onderhoudsdiensten en de verstrekte klantondersteuningsdiensten alsmede de wijzen waarop met deze diensten contact kan worden opgenomen;

- alle beperkingen die de leverancier heeft opgelegd met betrekking tot het gebruik van geleverde eindapparatuur;]¹

c) [¹ in geval van een verplichting krachtens artikel 133, de keuzemogelijkheden van de abonnee met betrekking tot de vraag of zijn persoonsgegevens al dan niet in een telefoongids of een telefooninlichtingendienst zullen worden opgenomen, en de gegevens in kwestie;]¹

d) [¹ het detail van de toegepaste]¹ tarieven en de middelen voor het verkrijgen van actuele informatie over alle geldende tarieven en onderhoudskosten [¹, aangeboden betalingsmethoden en eventuele verschillen qua kosten als gevolg van de betalingsmethode]¹;

e) de looptijd van het contract, de voorwaarden voor verlenging of beëindiging van de diensten en van het contract [¹ inclusief :

- het minimale gebruik of de minimale gebruiksperiode die vereist is om speciale aanbiedingen te kunnen genieten;

- in voorkomend geval, alle kosten in verband met de overdraagbaarheid van nummers en andere identificatoren;

- in voorkomend geval, alle kosten die bij de beëindiging van het contract verschuldigd zijn, inclusief elke terugvordering van kosten met betrekking tot eindapparatuur; indien de verkrijging van eindapparatuur gebonden is aan het inschrijven op [³ of verder aanhouden van]³ een abonnement [³ ...]³, wordt er een aflossingstabel toegevoegd, waarin de restwaarde van het eindapparaat gedurende elke maand van de looptijd [³ toegepaste afschrijving]³ wordt gepreciseerd. Voor het berekenen van de maandelijkse waardevermindering van de eindapparatuur wordt een lineaire afschrijvingsmethode gebruikt; de aflossingstabel met de restwaarde van het eindapparaat kan een maximale afschrijvingslooptijd van vierentwintig maanden niet overschrijden;]¹;

[² - de faciliteiten, aangeboden krachtens, naargelang het geval, de gedragscode, bedoeld in artikel 121/1, of het besluit bedoeld in artikel 121/2, alsook de manier waarop deze faciliteiten kunnen worden aangevraagd;]²

f) de voorwaarden en de nadere regels voor schadevergoeding en terugbetaling die eventueel van toepassing zijn ingeval niet aan [¹ de elementen vermeld in b)]¹ wordt voldaan;

g) de wijze waarop geschillen kunnen worden beslecht, met inbegrip van het eventueel beroep aantekenen of het indienen van een klacht bij de ombudsdienst voor telecomcommunicatie.

[¹ h) het type actie dat door de onderneming kan worden ondernomen in reactie op beveiligings- en integriteitsincidenten of bedreigingen en kwetsbaarheden.]¹

[¹ i) de globale prijs voor het gezamenlijk aanbod van verschillende elektronische-communicatiediensten;]¹

[¹ Onverminderd de toepassing van paragraaf 2, wordt het in deze paragraaf bedoelde contract bijgewerkt, telkens wanneer er wijzigingen aangebracht worden aan de in het eerste lid vermelde inlichtingen.]¹

[¹ § 1/1. Onverminderd artikel 111/3, kan het vervangen door dezelfde operator van een contract van bepaalde duur of van onbepaalde duur afgesloten met een consument of een abonnee die over niet meer dan vijf nummers beschikt, met uitzondering van de nummers voor de M2M-diensten, door een nieuw contract gesloten voor een bepaalde duur slechts op voorwaarde dat de operator :

1° voorafgaandelijk de betrokken consument of abonnee schriftelijk ervan op de hoogte heeft gebracht dat :

- door de vervanging niet te aanvaarden, zijn lopende contract van bepaalde duur in toepassing van artikel 82 van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming op de vervaldatum omgezet wordt in een contract van onbepaalde duur onder dezelfde voorwaarden en dat te allen tijde kosteloos opzegbaar is mits inachtneming van de toepasselijke opzegtermijn die ten hoogste twee maanden mag bedragen en

- door de vervanging te aanvaarden, zijn lopende contract vervangen zal worden door een nieuw contract van bepaalde duur, dat vóór de vervaldatum slechts opzegbaar is mits het betalen van een verbrekingsvergoeding, waarvan het bedrag eveneens aan de betrokken consument of abonnee wordt meegedeeld, en

2° daartoe de uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de betrokken consument of abonnee heeft bekomen.]¹

§ 2. Onverminderd de toepassing [¹ van hoofdstuk 3, afdeling 6 van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming]¹, hebben de abonnees het recht om bij kennisgeving van voorgestelde wijzigingen [¹ aan een beding van het afgesloten contract]¹ het contract zonder boete op te zeggen. De abonnees worden tijdig en ten minste één maand vooraf naar behoren individueel ter kennis gesteld van dergelijke wijzigingen en worden tegelijkertijd op de hoogte gesteld van hun recht om zonder boete het contract op te zeggen uiterlijk de laatste dag van de maand die volgt op de inwerkingtreding van de wijzigingen

indien zij de nieuwe voorwaarden niet aanvaarden.

In geval van een tariefverhoging heeft de abonnee het recht om zonder boete het contract op te zeggen uiterlijk de laatste dag van de maand die volgt op de ontvangst van de eerste factuur na de inwerkingtreding van de wijzigingen [1 ...] [3], behalve indien het in artikel 108, § 1, bedoelde contract voorziet in een aan de index van de consumptieprijzen gerelateerde stijging en met uitzondering van wijzigingen aan bedingen ingevolge nieuwe wetgeving of besluiten die operatoren geen keuze op het vlak van implementatie laten] [3].

[1 Het Instituut kan de gevallen bepalen waarin de in deze paragraaf bedoelde kennisgevingen moeten worden gedaan, alsook het formaat ervan] [1]

§ 3. [1 Wanneer het in paragraaf 1 bedoelde contract afgesloten wordt met een consument mag de initiële duurtijd van het contract niet meer dan vierentwintig maanden bedragen.

Operatoren bieden hun klanten steeds de mogelijkheid om een contract met een initiële maximumlooptijd van twaalf maanden af te sluiten.] [1]

-----
(1) <W 2012-07-10/04, art. 67, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012. Is onmiddellijk van toepassing op de lopende overeenkomsten in wat betreft § 1 en § 3>

(2) <W 2014-03-27/35, art. 25, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

(3) <W 2017-07-31/30, art. 17, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

Art. 109. De componenten van de tarieven [1 aangerekend door een operator, inclusief eventuele in rekening gebrachte kosten bij beëindiging van een overeenkomst] [1 moeten ten behoeve van de consument uitvoerig beschreven zijn.

De tarieven voor faciliteiten bij de levering van elektronische-communicatienetwerken of -diensten worden voldoende gesplitst zodat van de consument geen betaling wordt verlangd voor faciliteiten die voor de gevraagde levering van netwerken of diensten niet nodig zijn.

-----
(1) <W 2012-07-10/04, art. 68, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

Art. 110. § 1. De operatoren verstrekken de abonnees [1 met een maximum van vijf nummers] [1 [4 met uitzondering van de nummers voor de M2M-diensten] [4 gratis een gespecificeerde basisfactuur waarvan het niveau van specificatie door de minister wordt vastgesteld na advies van het Instituut. [2 Deze factuur wordt ten minste één keer om de drie maanden aan de abonnees verstrekt, zonder dat aan de abonnee daarvoor extra kosten kunnen worden aangerekend.] [2]

[4 Dit artikel laat de rechten van de betrokkene(n) bij de verwerking, toegekend door artikel 10 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, onverlet.] [4]

§ 2. [4 De abonnees kunnen, op éénvoudig verzoek, gratis een meer gespecificeerde versie ontvangen van de basisfactuur die zij gekregen hebben.] [4]

§ 3. Gratis oproepen, oproepen naar noodnummers en oproepen naar sommige nummers die na advies van het Instituut door de Koning worden vastgesteld, worden niet op de factuur vermeld.

§ 4. Ten minste één keer per jaar meldt de operator op de factuur aan zijn abonnee [, met maximum 5 nummers,] welk voor hem het meest gunstige tariefplan is, rekening houdend met zijn gebruikspatroon [5 berekend over de periode bepaald door het Instituut. Wanneer de operator het meest gunstige tariefplan aan de abonnee meldt, verstrekt hij tevens op de door de abonnee gewenste wijze, volgens de nadere regels vastgesteld door het Instituut, de gegevens van het daartoe gebruikte gebruiksprofiel] [5]. <W 2005-12-27/31, art. 25, 003; Inwerkingtreding : 09-01-2006>

[5 Voor internettoegangsproducten worden de tariefplannen vermeld waarmee het volume gedownload data dat uit het gebruikspatroon blijkt, kan worden verwerkt, eventueel met een lagere prijs, zelfs wanneer met die tariefplannen een lagere downloadsnelheid gepaard gaat. Tevens worden voor elk van de voormelde tariefplannen de downloadsnelheid, andere relevante kenmerken en de mogelijke gevolgen vermeld wanneer de klant een gecombineerd aanbod afneemt.

Indien een abonnee bij de operator ingetekend heeft op twee of meer tariefplannen die overeenstemmen met verschillende diensten, zoals vaste telefonie, mobiele diensten, breedbandinternettoegang en/of televisiediensten, wordt in voorkomend geval als tariefplan een gecombineerd aanbod vermeld waarin deze verschillende diensten in een enkel tariefplan geïntegreerd zijn, wanneer dat gecombineerde aanbod goedkoper uitvalt dan de som van de aparte tariefplannen waarop de klant ingetekend heeft.

Het Instituut bepaalt, na een openbare raadpleging te hebben gevoerd, de nadere regels van de verplichtingen, bepaald in de vorige twee leden en dit binnen een termijn van drie maanden. Het Instituut voorziet minstens in een termijn van zes maanden na de publicatie van de voormelde nadere regels voor de implementatie van de betreffende verplichtingen.] [5]

[3 Bovendien vermeldt de operator op de eerste bladzijde van elke factuur de volgende tekst in een afzonderlijk kader en in het vet : " Raadpleeg de site van de overheid www.bestetarief.be om het tariefplan te vinden dat het best met uw gebruikspatroon overeenstemt.] [3]

-----
(1) <W 2009-05-18/04, art. 26, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2) <W 2011-05-31/02, art. 14, 1°, 015; Inwerkingtreding : 01-07-2011>

- (3)<W 2011-05-31/02, art. 14, 2°, 015; Inwerkingtreding : 21-06-2012>
(4)<W 2012-07-10/04, art. 69, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>
(5)<W 2014-03-27/35, art. 26, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

Art. 110/1.^[1] Onverminderd de toepassing van artikel 110, § 4, kan de abonnee steeds van zijn operator verlangen dat deze hem, op zijn verzoek, kosteloos informeert over alternatieve gunstigere tariefplannen van de operator ^[3] ...^[3]. De aanvraag van de abonnee moet op een eenvoudige wijze ingediend kunnen worden en de operator antwoordt hierop binnen een termijn van maximaal twee weken.^[1] ^[3] "Bij het beantwoorden van dit verzoek houdt de operator op zijn minst rekening met :

1° het gebruikspatroon van de abonnee, vastgesteld en ter beschikking gesteld overeenkomstig de nadere regels bepaald door het Instituut overeenkomstig artikel 111, § 3;
2° de door de abonnee gewenste internetsnelheid;
3° de door de abonnee gewenste opties inzake televisie in een gecombineerd aanbod met een breedbandinternetdienst en/of een vaste telefoniedienst en/of mobiele diensten.^[3]

- (1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 70, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>
(2)<W 2014-03-27/35, art. 27, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>
(3)<W 2017-07-31/30, art. 18, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

Art. 111.^[1] § 1. De operatoren publiceren en/of verspreiden voor de consumenten en de eindgebruikers, per tariefplan, vergelijkbare, geschikte en bijgewerkte transparante informatie met betrekking tot :

- 1° de toegang tot hun netwerken en hun diensten;
2° het gebruik van die netwerken en die diensten;
3° de prijzen en de toegepaste tarieven;
4° de kosten die eventueel verschuldigd zijn bij de verbreking van het contract.

Deze inlichtingen worden gepubliceerd in een duidelijke, gedetailleerde en gemakkelijk toegankelijke vorm. Het Instituut stelt de nauwkeurige inhoud vast van de te publiceren en/of te verspreiden inlichtingen alsook de nadere regels voor hun publicatie en/of verspreiding.

De operatoren delen aan het Instituut de informatie mee die zij zullen publiceren of verspreiden alsook de wijzigingen in die informatie uiterlijk vijftien werkdagen vóór hun publicatie.

§ 2. De operatoren maken voor elke dienst die ze aan de consumenten en de eindgebruikers te koop aanbieden een informatiefiche op waarvan de inhoud wordt bepaald door de Koning, na advies van het Instituut. De informatiefiche wordt aan de consument en de eindgebruiker ter beschikking gesteld op elke plaats waar de operator zijn diensten te koop aanbiedt. De informatiefiche wordt uiterlijk op het ogenblik van het formuleren van het contractueel aanbod aan de consument en eindgebruiker voorgelegd en nadien toegevoegd aan het contract.

De consument en de eindgebruiker mogen op elk moment vragen dat de informatiefiche hem wordt opgestuurd.

§ 3. Het Instituut bevordert het verstrekken van vergelijkbare informatie om consumenten en de eindgebruikers in staat te stellen een onafhankelijk oordeel te kunnen vormen over de kosten van alternatieve gebruikspatronen, bijvoorbeeld met behulp van interactieve gidsen of soortgelijke technieken.

Bovendien maakt het Instituut, overeenkomstig de nadere regels vastgesteld bij ministerieel besluit na advies van het Instituut, via zijn website actuele informatie beschikbaar die de consument en de eindgebruiker in staat stelt een oordeel te vormen over het voor hem meest voordelige aanbod in het licht van zijn gebruikspatroon. ^[2] Het Instituut bepaalt de periode die in aanmerking genomen wordt om het gebruiksprofiel te berekenen en het formaat en de methode volgens dewelke de consument en de eindgebruiker kennis kunnen nemen van hun gebruikspatroon.^[2]

Daartoe voert iedere operator zijn tariefplannen, dit wil zeggen het geheel van tarieven, contractuele en technische aspecten die samen een commercieel aanbod uitmaken, alsook de wijzigingen ervan in de elektronische toepassing voor tariefvergelijking op de website van het Instituut en dit ten laatste vijftien werkdagen voor de publicatie ervan. Terzelfder tijd bezorgt de operator het Instituut een volledige beschrijving van het nieuwe tariefplan of wijziging ervan en een elektronische verwijzing naar de bestaande of in ontwikkeling zijnde internetpagina waar het betrokken tariefplan wordt beschreven.

^[3] De Koning, op advies van het Instituut ^[4] en van de Gegevensbeschermingsautoriteit^[4], bepaalt de nadere regels aangaande een automatische verbinding die operatoren maken tussen het gebruiksprofiel waarover zij beschikken van abonnees die als consumenten beschouwd kunnen worden en de elektronische toepassing voor tariefvergelijking op de website van het Instituut. Hierbij wordt rekening gehouden met de bescherming van het privéleven van de abonnees.^[3]

Derden hebben het recht om teneinde de in het eerste lid bedoelde interactieve gidsen of soortgelijke technieken te verkopen of beschikbaar te maken, kosteloos de informatie te gebruiken die wordt bekendgemaakt door de aanbieders van elektronische-communicatienetwerken en/of openbare elektronische-communicatiediensten.^[1]

- (1)<W 2012-07-10/04, art. 71, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>
(2)<W 2014-03-27/35, art. 28, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>
(3)<W 2018-03-26/01, art. 25, 029; Inwerkingtreding : 09-04-2018>
(4)<W 2018-03-26/01, art. 26, 029; Inwerkingtreding : 25-05-2018>

[Art. 111/1.](#) [¹ Het Instituut kan de aanbieders van openbare elektronische-communicatienetwerken en/of openbare elektronische-communicatiediensten verplichten om, onder andere :

1° abonnees te informeren over de geldende tarieven voor elk nummer en elke dienst waarvoor bijzondere tariefvoorwaarden gelden; voor afzonderlijke categorieën van diensten kan het Instituut eisen dat deze informatie wordt verstrekt onmiddellijk voor de doorschakeling van het gesprek;

2° abonnees te informeren over eventuele wijzigingen in de wettelijk toegestane voorwaarden voor beperking van de toegang tot en/of het gebruik van diensten en toepassingen;

3° abonnees te informeren over hun recht om te bepalen of, en zo ja welke, persoonsgegevens in een abonneelijst worden opgenomen, overeenkomstig artikel 133; en

4° abonnees met een handicap geregeld en gedetailleerd te informeren over producten en diensten die voor hen zijn bedoeld.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 72, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 111/2.](#)[¹ § 1. De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, [² de nadere regels van toepassing wanneer een abonnee afziet van een elektronische-communicatiedienst bij een operator om een elektronische-communicatiedienst bij een andere operator te verkrijgen, waaronder de methode voor de vaststelling van de kosten voor de overstap, de verdeling van die kosten tussen de betrokken partijen,]² de technische methodes, de uitvoeringstermijnen en de verplichtingen tot het verschaffen van informatie die de betrokken operatoren toepassen [² ...]².

Deze regels hebben onder meer betrekking op de verdeling van de taken voor de overstap tussen de betrokken partijen, de vergoedingen die aan de abonnees toekomen in geval van vertraging bij de uitvoering van de overstap alsook de verplichtingen van de operatoren om informatie te verschaffen [² aan de abonnees]².

§ 2. Het activeren van een preselektiedienst of een dienst met een gelijke werking, de overdracht van een internettoegangsdienst of een nummer door een operator zonder uitdrukkelijke voorafgaande, schriftelijk gegeven toestemming van de eindgebruiker, en zonder duidelijke informatieverstrekking over de preselektiedienst, de dienst met een gelijke werking, de internettoegangsdienst of de overdracht van het nummer zelf, is verboden.

Het deactiveren van een preselektiedienst of een dienst met een gelijke werking door de aanbieder ervan is mogelijk :

1° met uitdrukkelijke en voorafgaande toestemming van de eindgebruiker;

2° wanneer de eindgebruiker de materiële verplichtingen van de overeenkomst gesloten met de aanbieder van de preselektiedienst of van een dienst met een gelijke werking niet respecteert en nadat deze laatste de eindgebruiker duidelijke informatie heeft gegeven over de gevolgen van de deactivering van zijn preselektiedienst of van een dienst met een gelijke werking.

Het deactiveren van een preselectie of van een mechanisme dat een gelijke werking heeft door de toegangsoperator is mogelijk :

1° na voorafgaand verzoek door de aanbieder van de preselektiedienst of van de dienst met een gelijke werking voor de gevallen opgesomd in het tweede lid, 1° ;

2° met uitdrukkelijke, voorafgaande en schriftelijke toestemming van de eindgebruiker, en na het geven van duidelijke informatie over de gevolgen van de deactivering van de preselectie of van het mechanisme dat een gelijke werking heeft;

3° wegens het bestaan van technische beperkingen, omschreven en erkend door het Instituut, na voorafgaande machtiging van de minister.

De persoon die ten onrechte aan een operator vraagt een nummer of een internettoegangsdienst over te dragen of een preselectie of een mechanisme met een gelijke werking of een preselektiedienst van de operator of een dienst met een gelijke werking te activeren of te deactiveren of de persoon die een terecht geactiveerde preselectie van een operator of een mechanisme met een gelijke werking ten onrechte deactiveert, kan van de benadeelde eindgebruiker niet eisen dat hij deze kosten betaalt. In voorkomend geval betaalt de persoon hem de reeds ontvangen bedragen terug. Bovendien betaalt hij een forfaitaire tegemoetkoming van 750 euro aan de onderneming die de eindgebruiker hierdoor tijdelijk als klant verliest.

Een klacht betreffende de toepassing van dit artikel kan worden ingediend bij de Ombudsdienst voor telecomcommunicatie.

De Ombudsdienst voor telecomcommunicatie mag weigeren een klacht te behandelen, indien blijkt dat de feiten die aanleiding hebben gegeven tot de klacht meer dan één jaar vóór het indienen van de klacht hebben plaatsgevonden.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 73, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

(2)<W 2017-07-31/30, art. 19, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

[Art. 111/3.](#)[¹ § 1. De opzeg van het in artikel 108, § 1 bedoelde contract door de abonnee kan door alle schriftelijke middelen en zonder opgaaf van redenen gebeuren. Het contract wordt beëindigd op het moment gekozen door de abonnee, zelfs onmiddellijk. De operator sluit zo spoedig als technisch mogelijk de betrokken dienst af en stuurt een schriftelijke bevestiging ervan naar de abonnee.

§ 2. Zijn, onverminderd de toepassing van hoofdstuk III, Afdeling 6 van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming, van rechtswege nietig, de bedingen en voorwaarden of de

combinaties van bedingen en voorwaarden in verband met de contractbeëindiging in de overeenkomsten gesloten tussen een operator en een abonnee, die ertoe strekken de verandering van operator of het gebruik van de faciliteit bedoeld in artikel 11, § 7, onmogelijk te maken of te ontmoedigen.

De overeenkomst blijft bindend voor de partijen indien ze zonder de nietige bedingen of voorwaarden kan voortbestaan.

§ 3. De operator kan, onverminderd het bepaalde in het tweede lid, van een consument of een abonnee die over niet meer dan vijf oproepnummers, met uitzondering van de nummers voor de M2M-diensten, beschikt geen schadevergoeding vorderen voor de beëindiging van een contract van onbepaalde duur of voor de vroegtijdige beëindiging van een contract van bepaalde duur na afloop van de zesde maand volgend op de inwerkingtreding van het contract.

De schadevergoeding die een operator bij de vroegtijdige beëindiging van een contract van bepaalde duur door een consument of een abonnee die over niet meer dan vijf oproepnummers beschikt, gedurende de eerste zes maanden kan vorderen, mag, onverminderd het bepaalde in het derde lid, niet hoger zijn dan het abonnementsgeld dat nog verschuldigd zou zijn tot aan de afloop van de zesde maand volgend op de inwerkingtreding van het contract indien dat contract niet vroegtijdig beëindigd was.

Van de consument of een abonnee die over niet meer dan vijf oproepnummers beschikt en die kosteloos of tegen een lagere prijs een product heeft verkregen waarvan de verkrijging gebonden was aan het inschrijven op [2 of verder aanhouden van]2 een abonnement [2 ...]2, mag bij de [2 ...]2 beëindiging van het contract een bijkomende schadevergoeding gevorderd worden, die echter niet hoger mag zijn dan de restwaarde van het product op het ogenblik van de beëindiging van het contract, bepaald overeenkomstig artikel 108, § 1, e), [2 derde]2 streepje.]1

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 74, 017; Inwerkingtreding : 01-10-2012. Is vanaf dat ogenblik onmiddellijk van toepassing op de lopende overeenkomsten>

(2)<W 2017-07-31/30, art. 20, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

[Art. 111/4.](#)[1 De consument heeft het recht minstens eenmaal per jaar kosteloos en zonder schadevergoeding een andere tariefformule te kiezen bij dezelfde operator [2 , met uitzondering van de vergoeding gevraagd aan de consument die, gratis of tegen een lagere prijs, een eindapparaat heeft ontvangen in ruil voor intekening op of het verder aanhouden van een abonnement, vastgelegd conform artikel 108, § 1, e), derde streepje]2. Wanneer de consument gebruik maakt van dat recht ten aanzien van een contract betreffende één afzonderlijke elektronische-communicatiedienst of ten aanzien van gezamenlijk aan hem aangeboden elektronische-communicatiediensten en hij geen wijziging aanbrengt aan het aantal van deze afgenomen elektronische-communicatiediensten, blijft de looptijd van het op dat tijdstip vigerende contract van toepassing, niettegenstaande elk andersluidend contractueel beding.]1

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2014-03-27/35, art. 29, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

(2)<W 2017-07-31/30, art. 21, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

[Art. 112.](#)[1 De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, de faciliteiten die de operatoren aanbieden om de kosten van de openbare elektronische-communicatiediensten te beheersen, waaronder kosteloze waarschuwingen aan de consumenten in geval van abnormale of excessieve consumptiepatronen. De operatoren geven hun klanten kosteloos de mogelijkheid om een financiële bovengrens of een bovengrens uitgedrukt in volume vast te stellen, te kiezen uit een lijst vastgesteld door het Instituut. Standaard wordt door het Instituut een bovengrens bepaald.]1

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 75, 017; Inwerkingtreding : 01-10-2012>

[Onderafdeling 2.](#) - Kwaliteit en veiligheid van de netwerken en diensten.

[Art. 113.](#)[1 § 1. Het Instituut coördineert de initiatieven betreffende de kwaliteit van de openbare elektronische-communicatienetwerken en openbare elektronische-communicatiediensten.

§ 2. Ondernemingen die openbare elektronische-communicatienetwerken aanbieden, alsook ondernemingen die openbare elektronische-communicatiediensten verstrekken, moeten op hun website ten behoeve van de eindgebruikers vergelijkbare, toereikende en actuele informatie publiceren over de kwaliteit van het netwerk en van de dienst en over de maatregelen die zijn genomen om gelijkwaardige toegang voor eindgebruikers met een handicap te waarborgen. De informatie wordt voor publicatie eveneens aan het Instituut verstrekt.

§ 3. Het Instituut kan onder andere de te hanteren parameters voor de kwaliteit van het netwerk en van de dienst, alsook de inhoud, vorm en wijze van bekendmaking van de te publiceren informatie, met inbegrip van mogelijke kwaliteitscertificeringsregelingen, bepalen teneinde ervoor te zorgen dat de eindgebruikers, inclusief eindgebruikers met een handicap, toegang hebben tot volledige, vergelijkbare en gebruikersvriendelijke informatie.

§ 4. Teneinde een achteruitgang van de dienstverlening en een belemmering of vertraging van het verkeer over de netwerken te voorkomen, kan het Instituut minimumvoorschriften inzake de kwaliteit van de diensten opleggen aan de aanbieders van openbare elektronische-communicatienetwerken.

Het Instituut bezorgt de Europese Commissie ruime tijd voor de vaststelling van deze eisen een samenvatting van de redenen voor optreden, de geplande eisen en de voorgestelde aanpak. Deze informatie wordt ook aan

BEREC ter beschikking gesteld. Het Instituut houdt zoveel mogelijk rekening met de opmerkingen en aanbevelingen van de Europese Commissie.

§ 5. Ondernemingen die openbare elektronische-communicatienetwerken aanbieden, alsook ondernemingen die openbare elektronische-communicatiediensten verstrekken leveren het Instituut informatie over door de aanbieder ingestelde procedures om het verkeer te meten en vorm te geven, om te voorkomen dat een netwerkaansluiting verzadigd of overbelast wordt.

Diezelfde ondernemingen publiceren op hun website informatie ten behoeve van de eindgebruikers over de wijze waarop deze procedures gevolgen kunnen hebben voor de kwaliteit van de dienstverlening. De informatie wordt voor publicatie eveneens aan het Instituut verstrekt.

Het Instituut beschikt over een termijn van een maand om zijn eventuele opmerkingen te formuleren. De ondernemingen mogen de informatie pas publiceren nadat rekening is gehouden met deze opmerkingen.

§ 6. Ondernemingen die openbare elektronische-communicatienetwerken aanbieden, alsook ondernemingen die openbare elektronische-communicatiediensten verstrekken, publiceren kosteloos informatie van algemeen belang op verzoek van het Instituut met dezelfde middelen waarmee zij doorgaans met bestaande of nieuwe abonnees communiceren. Dergelijke informatie wordt door het Instituut, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in een gestandaardiseerde vorm aangeleverd en heeft onder meer betrekking op de volgende punten :

1° de meest voorkomende vormen van gebruik van elektronische-communicatiediensten voor onwettige activiteiten of de verspreiding van schadelijke inhoud, met name waar dit de eerbiediging van de rechten en vrijheden van derden kan aantasten, inclusief schendingen van het auteursrecht en hiermee samenhangende rechten, en de juridische gevolgen hiervan, en

2° beschermingsmaatregelen tegen gevaren voor de persoonlijke veiligheid, de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens bij het gebruik van elektronische-communicatiediensten.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 76, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 113/1.](#) [¹ Het Instituut coördineert de initiatieven betreffende de veiligheid van de openbare elektronische-communicatienetwerken en openbare elektronische-communicatiediensten.

Het houdt toezicht op het opsporen, het observeren en het analyseren van de veiligheidsproblemen en kan informatie daarover aan de gebruikers verstrekken.

Ondernemingen die openbare elektronische-communicatiediensten aanbieden, moeten vergelijkbare, toereikende en actuele informatie over de veilige toegang tot hun diensten ten behoeve van de eindgebruikers publiceren op hun website. De informatie wordt vóór de publicatie ervan eveneens aan het Instituut verstrekt.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 77, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 113/2.](#) [¹ De Koning kan, op voorstel van het Instituut, de voorwaarden en de nadere regels bepalen met betrekking tot de vergoedingen die de operatoren in geval van een onderbreking van de dienst aan hun abonnees moeten betalen.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 78, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 114.](#)[¹ § 1. Ondernemingen die openbare elektronische-communicatienetwerken of openbare elektronische-communicatiediensten aanbieden, treffen de passende technische en organisatorische maatregelen om de risico's voor de veiligheid van hun netwerken of diensten goed te beheersen, eventueel samen wat de veiligheid van het netwerk betreft. Deze maatregelen zorgen, gezien de stand van de techniek, voor een veiligheidsniveau dat is afgestemd op de risico's die zich voordoen. Er worden met name maatregelen genomen om de impact van veiligheidsincidenten op gebruikers en onderling verbonden netwerken zo laag mogelijk te houden.

[² ...]²

§ 2. Onverminderd de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, zorgen de in de eerste paragraaf bedoelde maatregelen die genomen worden door de ondernemingen die openbare elektronische-communicatiediensten aanbieden wanneer het persoonsgegevens betreft, ervoor dat in ieder geval :

- wordt gewaarborgd dat alleen gemachtigd personeel voor wettelijk toegestane doeleinden toegang heeft tot de persoonsgegevens;

- opgeslagen of verzonden persoonsgegevens worden beschermd tegen onbedoelde of onwettige vernietiging, onbedoeld verlies of wijziging, en niet-toegestane of onwettige opslag, verwerking, toegang of vrijgave; en

- een beveiligingsbeleid wordt ingevoerd met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

Het Instituut kan de door de aanbieders van openbare elektronische-communicatiediensten genomen maatregelen controleren en aanbevelingen formuleren over de beste praktijken betreffende het beveiligingspeil dat met deze maatregelen moet worden gehaald.

§ 3. Ondernemingen die openbare elektronische-communicatienetwerken aanbieden nemen alle nodige, ook preventieve, maatregelen om :

1° de integriteit van hun netwerk te verzekeren zodat kan worden gezorgd voor de continuïteit van de diensten die via deze netwerken worden geleverd;

2° de beschikbaarheid van openbare telefoondiensten verstrekt over hun netwerk zo volledig mogelijk te waarborgen in geval het netwerk uitvalt of ingeval van overmacht.

De Koning kan, na advies van het Instituut, de voorwaarden en de nadere regels voor de maatregelen uit het eerste lid vaststellen.

§ 4. De ondernemingen die openbare elektronische-communicatienetwerken of openbare elektronische-communicatiediensten aanbieden, bieden hun abonnees kosteloos, rekening houdend met de stand van de techniek, de gepaste veilige diensten aan die de eindgebruikers in staat stellen ongewenste elektronische communicatie in alle vormen te verhinderen. [2 ...]2 1

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 79, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

(2)<W 2014-03-27/35, art. 30, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

Art. 114/1.[1 § 1. Indien een bijzonder risico bestaat van inbreuken op de beveiliging van het netwerk, stellen de ondernemingen die een openbare elektronische-communicatiedienst aanbieden de [abonnees] en het Instituut in kennis van dat risico en, indien het risico tot andere maatregelen noopt dan deze die de ondernemingen die de dienst aanbieden kunnen nemen, van de eventuele middelen om dat risico tegen te gaan, met inbegrip van een indicatie van de verwachte kosten. <Erratum, B.St. 20-09-2012, Ed. 2, p. 58216>

§ 2. De ondernemingen die openbare elektronische-communicatienetwerken of openbare elektronische-communicatiediensten aanbieden, stellen het Instituut onverwijld in kennis van elke inbreuk op de veiligheid of elk verlies van integriteit die een belangrijke impact heeft op de exploitatie van netwerken of diensten. Na voorafgaande machtiging van de minister, preciseert het Instituut in welke hypothetische gevallen de inbreuk op de veiligheid of het verlies van integriteit een belangrijke impact heeft in de zin van dit lid.

In voorkomend geval brengt het Instituut de regelgevende gemeenschapsinstanties die bevoegd zijn op het stuk van elektronische-communicatienetwerken, de nationale regelgevende instanties in andere lidstaten en het ENISA hiervan op de hoogte. Het Instituut kan het publiek hiervan op de hoogte brengen of eisen dat de ondernemingen dit doen, indien het de bekendmaking van de schending van openbaar nut acht.

Enmaal per jaar dient het Instituut bij de Europese Commissie en ENISA een beknopt verslag in over de kennisgevingen die het heeft ontvangen en de maatregelen die overeenkomstig de bepalingen in deze paragraaf zijn genomen.

§ 3. [2 In geval van inbreuk in verband met persoonsgegevens]2 stelt de onderneming die openbare elektronische-communicatiediensten aanbiedt [2 de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer]2 onverwijld in kennis van de inbreuk in verband met persoonsgegevens [2, die op haar beurt het Instituut hierover onverwijld inlicht]2. Indien de inbreuk in verband met persoonsgegevens waarschijnlijk ongunstige gevolgen zal hebben voor de persoonsgegevens en persoonlijke levenssfeer van een abonnee of een individueel persoon stelt de onderneming die openbare elektronische-communicatiediensten aanbiedt ook de abonnee of de individuele persoon in kwestie onverwijld van de inbreuk in kennis. [2 De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer onderzoekt of de onderneming deze verplichting nakomt en brengt het Instituut op de hoogte wanneer ze van oordeel is dat dit niet het geval is.]2

Kennisgeving van een betrokken abonnee of individuele persoon van een inbreuk in verband met persoonsgegevens is niet vereist wanneer de onderneming die openbare elektronische-communicatiediensten aanbiedt tot voldoening van het Instituut heeft aangetoond dat zij de gepaste technologische beschermingsmaatregelen heeft genomen en dat deze maatregelen werden toegepast op de data die bij de beveiligingsinbreuk betrokken waren. Dergelijke technologische beschermingsmaatregelen maken de gegevens onbegrijpelijk voor eenieder die geen recht op toegang daartoe heeft.

Onverminderd de verplichting van de onderneming die openbare elektronische-communicatiediensten aanbiedt om de betrokken abonnees en de individuele personen in kwestie in kennis te stellen, indien de onderneming die openbare elektronische-communicatiediensten aanbiedt de abonnee of individuele persoon niet reeds in kennis heeft gesteld van de inbreuk in verband met persoonsgegevens, kan het Instituut haar, [2 op verzoek van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,]2 na te hebben onderzocht of en welke ongunstige gevolgen uit de inbreuk voortvloeien, verzoeken dat te doen.

In de kennisgeving aan de abonnee of de individuele persoon worden ten minste de aard van de inbreuk in verband met persoonsgegevens, alsmede de contactpunten voor meer informatie vermeld, en worden er maatregelen aanbevolen om mogelijke negatieve gevolgen van de inbreuk in verband met persoonsgegevens te verlichten. De kennisgeving aan [2 de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer]2 bevat bovendien een omschrijving van de gevolgen van de inbreuk en van de door de onderneming die openbare elektronische-communicatiediensten aanbiedt voorgestelde of getroffen maatregelen om de inbreuk in verband met persoonsgegevens aan te pakken.

§ 4. Afhankelijk van eventuele technische uitvoeringsmaatregelen afkomstig van de Europese Commissie overeenkomstig artikel 4, punt 5 van Richtlijn 2002/58/EG en na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, kan het Instituut richtsnoeren aannemen en, waar nodig, instructies uitvaardigen betreffende de omstandigheden waarin de kennisgeving van de inbreuk in verband met persoonsgegevens door ondernemingen die openbare elektronische-communicatiediensten aanbieden noodzakelijk is [2 ...]2.

[2 Onder voorbehoud van eventuele technische maatregelen van toepassing afkomstig van de Europese Commissie conform artikel 4, punt 5, van Richtlijn 2002/58/EG, en na advies van het Instituut, kan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer richtsnoeren aannemen en, desgevallend, instructies uitvaardigen die het formaat bepalen voor deze kennisgeving en de procedure van overbrenging.]2

De ondernemingen die openbare elektronische-communicatiediensten aanbieden houden een inventaris bij van

inbreuken op persoonsgegevens, onder meer met de feiten in verband met deze inbreuken, de gevolgen ervan en de herstelmaatregelen die zijn genomen, [2 zodat de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en het Instituut kunnen nagaan of de bepalingen van paragraaf 3 werden nageleefd]2. Deze inventaris bevat uitsluitend de voor dit doel noodzakelijke gegevens.]1

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 80, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>
(2)<W 2014-03-27/35, art. 31, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

[Art. 114/2.](#) [1 § 1. Het Instituut kan de ondernemingen die openbare elektronische-communicatienetwerken of openbare elektronische-communicatiediensten aanbieden bindende instructies, ook met betrekking tot de termijnen voor de uitvoering, geven met het oog op de uitvoering van de artikelen 114 en 114/1.

§ 2. De ondernemingen die openbare communicatienetwerken of openbare elektronische-communicatiediensten aanbieden leveren het Instituut, op zijn verzoek, alle informatie die nodig is om de veiligheid of de integriteit of beide, van hun diensten en netwerken te beoordelen, met inbegrip van de stukken met betrekking tot hun veiligheidsbeleid.

Op verzoek van het Instituut laten de ondernemingen die openbare communicatienetwerken of openbare elektronische-communicatiediensten aanbieden een veiligheidscontrole uitvoeren door een gekwalificeerde onafhankelijke instantie of het Instituut zelf. De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, de voorwaarden waaraan de gekwalificeerde onafhankelijke instanties moeten voldoen, alsook de nadere regels met betrekking tot de veiligheidscontrole. Het rapport en de resultaten van deze veiligheidscontrole worden bezorgd aan het Instituut. De kosten van de controle worden door de onderneming gedragen.

De bepalingen in deze paragraaf zijn eveneens van toepassing op artikel 106, § 2.]1

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 81, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 115.](#) De operatoren verlenen inzake herstelling van een defect, voorrang aan de volgende personen :

1° nooddiensten [1 ...]1;

[1 1° /1 prioritaire gebruikers waarvan de lijst na advies van het Instituut door de Koning wordt bepaald;]1

2° ziekenhuizen, artsen, apothekers en dierenartsen die een wachtdienst onderhouden;

3° invaliden, zieken die speciale verzorging nodig hebben alsook gehandicapten, volgens nadere regels die na advies van het Instituut door de Koning worden vastgesteld.

(4° ASTRID, de vennootschap opgericht bij wet van 8 juni 1998 betreffende de radiocommunicatie van de hulp- en veiligheidsdiensten.) <W 2005-07-20/41, art. 79, 002; Inwerkingtreding : 08-08-2005>

Onder herstelling wordt verstaan het herstellen van de lijn of het opzetten van een vervangende dienst.

[1 De operatoren garanderen dat de storingshersteltijd niet meer mag bedragen dan 24 uur voor de personen vermeld in het eerste lid, 1°, 1° /1 en 2°, ook op zaterdag, zondag en feestdagen.

Die specifieke eisen worden nageleefd zonder prijstoeslag voor de begunstigden.

De nadere regels inzake specifieke levering die van toepassing zijn op de in het eerste lid, 1°, 1° /1 en 2° vermelde personen maken eveneens het voorwerp uit van de evaluatie door en het advies van het Instituut, bedoeld in artikel 103.]1

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 82, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 116.](#) [1 Wanneer de operatoren de eindgebruikers een hulpdienst per telefoon ter beschikking stellen, is deze hulpdienst bereikbaar via een geografisch nummer of via een niet-geografisch nummer, op voorwaarde dat de gesprekskosten per minuut niet hoger zijn dan deze voor een geografisch nummer.]1

[1 ...]1

[1 Wanneer de wachttijd om met de hulpdienst verbinding te krijgen de termijn overschrijdt die door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van het Instituut wordt bepaald, wordt door de operator aan de eindgebruiker de mogelijkheid geboden om zijn contactgegevens mee te delen en een korte boodschap na te laten. In dat geval neemt de telefonische hulpdienst contact op met de betreffende eindgebruiker binnen de door de Koning vastgestelde termijn na het ogenblik waarop de eindgebruiker zijn gegevens aan de dienst heeft meegedeeld, bij voorkeur op het door hem opgegeven tijdstip.

Bovendien moet de betrokken operator elk schriftelijk verzoek om informatie met betrekking tot de duur van het contract, de wijze waarop het contract wordt opgezegd en de tarieven van alle diensten of schadeloosstellingen die door de operator kunnen worden toegepast, of elke schriftelijke klacht vanwege een eindgebruiker in verband met de uitvoering van zijn contract met betrekking tot de levering van netwerken of diensten voor elektronische communicatie beantwoorden met een schriftelijk, gedetailleerd en volledig antwoord binnen de termijn die door de Koning, bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van het Instituut wordt bepaald.]1

-----
(1)<W 2011-05-31/02, art. 15, 015; Inwerkingtreding : 01-07-2011>

[Art. 116/1.](#) [1 § 1. De operator die de uitvoering van een schuldvordering vordert voor een dienst van een derde door het factureren of innen van die dienst, hierna "de facturerende operator" genoemd, houdt, behoudens het geval in het volgende lid, het bewijs van de onderliggende verbintenis daarvoor ter beschikking van de klant. De

Koning kan, na advies van het Instituut, de nadere regels bepalen omtrent het bewijs.

Ingeval de aanvraag voor het verkrijgen van de dienst niet via het netwerk van de facturerende operator is verlopen, houdt de facturerende operator de unieke transactiecode, de aankooppreferentie, de transactiegegevens of de confirmatie-sms ter beschikking van de klant. De facturerende operator treft de nodige contractuele schikkingen opdat de dienstenaanbieder verplicht is om het bewijs op eerste verzoek en op eenvoudige wijze te verstrekken aan de betrokken klant.

Een derde die een betaalnummer uit het Belgische E.164 nummerplan gebruikt verstrekt met het oog op openbaarmaking de volgende gegevens aan het in het volgende lid bedoelde register, waarna de nummerhoudende operator het mogelijk maakt dit betaalnummer in gebruik te nemen :

- 1° de naam, het adres en indien van toepassing het KBO-nummer van de dienstenaanbieder;
- 2° het EU MOSS of Belgisch btw-nummer van de partij die verantwoordelijk is voor de afdracht van de btw over de geïnde gelden;
- 3° de omschrijving van de dienst;
- 4° de URL's gebruikt door de dienst;
- 5° de totale prijs van de dienst;
- 6° het contactadres, e-mail en nationaal telefoonnummer waarvan de gesprekskosten per minuut niet hoger zijn dan deze voor een oproep naar een geografisch nummer, voor klachtenbehandeling;
- 7° indien van toepassing, het nummer van de vergunning volgens de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de weddenschappen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers en haar uitvoeringsbesluiten;
- 8° de startdatum en einddatum van de dienst;
- 9° de hierboven vermelde gegevens die de voorbije 6 maanden van toepassing waren, indien ze verschillen van de actuele gegevens.

Het Instituut en de operatoren die een betaalnummer uit het Belgische E.164 nummerplan toekennen, maken de nodige afspraken voor de oprichting van een register dat moet toelaten om de in het vorige lid bedoelde gegevens openbaar te maken.

Wanneer het bedoelde register niet is opgericht binnen de drie maanden na inwerkingtreding van dit artikel, bepaalt de minister na het advies van het Instituut de modaliteiten met betrekking tot het register.

De dienstenaanbieder informeert de faciliterende operator, die het nummer toekent aan de dienstenaanbieder, van de correcte en volledige registratie van zijn gegevens, voorafgaand aan de activatie van het betreffende nummer.

§ 2. De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, de andere verplichtingen die worden opgelegd aan de dienstenaanbieder, de faciliterende operator, de facturerende operator, de eindgebruiker en eventuele andere betrokken partijen, die Hij aanwijst.

De verplichtingen kunnen onder meer handelen over :

- 1° de elementen die de faciliterende operator moet onderzoeken vooraleer nummers of andere middelen voor het invorderen van een vergoeding voor de dienst ter beschikking te stellen aan een dienstenaanbieder;
- 2° de identificatie van de betrokken partijen, alsmede de verdeling van de kosten tussen de betrokken partijen in verband met de publicatie ervan;
- 3° de klantendienst;
- 4° het klachtenbehandelingsproces;
- 5° de maatregelen die de operatoren nemen, indien er niet voldaan is aan de plicht tot identificatie of de nadere regels van het klachtenbehandelingsproces;
- 6° de terugbetalingsprocedure;
- 7° de maatregelen die de operatoren treffen, wanneer een overtreding van de wetgeving of van een toepasselijke gedragscode vaststaat;
- 8° de informatie-uitwisseling over diensten en dienstenaanbieders die in overtreding waren met de wetgeving of met bepalingen uit een toepasselijke gedragscode of over diensten die frauduleus gebruikt worden door eindgebruikers.¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2017-07-31/30, art. 22, 028; Inwerkingtreding : 01-12-2017>

Onderafdeling 3. - Betalingsfaciliteiten.

Art. 117.² Het Instituut kan al de ondernemingen die voor het publiek toegankelijke telefoniediensten of toegang tot openbare communicatienetwerken aanbieden gelasten om middelen te voorzien waarbij de consumenten voor de toegang tot de openbare elektronische-communicatienetwerken en het gebruik van openbare telefoniediensten vooruitbetalen.²

De ¹Koning¹ stelt na advies van het Instituut de nadere regels vast voor de werking van het vooruitbetalingssysteem.

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 83, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

(2)<W 2017-07-31/30, art. 23, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

Art. 118.¹ Het Instituut kan al de ondernemingen die voor het publiek toegankelijke telefoniediensten of toegang tot openbare communicatienetwerken aanbieden gelasten om aan de consumenten de mogelijkheid te bieden om de toegang tot een openbaar elektronische-communicatienetwerk in termijnen te betalen.

De Koning kan, na advies van het Instituut, de nadere regels bepalen volgens dewelke deze aanbieders een

betaling in termijnen moeten toestaan.]¹

-----
(1)<W 2017-07-31/30, art. 24, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

Art. 119. [¹ § 1. De volledige lijst van maatregelen die de operator kan nemen in geval van een onbetaalde rekening wordt vermeld in het in artikel 108 bedoelde contract.

De regels bepaald in de paragrafen 2 tot en met 8 gelden onverminderd de toepassing van artikel 70, § 1, 2°, d).

§ 2. Indien de abonnee de factuur niet tijdig betaalt, mag de operator de betrokken abonnee op elk moment schriftelijk herinneren aan het verstrijken van de vervaldatum van de factuur en hem uitnodigen de volgens de operator verschuldigde betaling te verrichten. De aangerekende rentevoet voor eventuele verwijlrenten mag niet hoger liggen dan de wettelijke rentevoet.

De eerste schriftelijke herinnering is gratis. De kosten voor de daaropvolgende schriftelijke herinneringen mogen niet hoger liggen dan 10 euro. De Koning kan, na advies van het Instituut, dat forfaitair bedrag aanpassen en de regels voor herinneringen verder preciseren.

§ 3. Wanneer de operator zich voorneemt om de eigen dienstverlening aan een abonnee te onderbreken, richt hij een voorafgaand schriftelijk bericht dat waarschuwt voor een aanstaande onderbreking van de dienst (hierna : "het waarschuwingsbericht") tot de betrokkene, dat ten minste de volgende elementen bevat :

1° het nog verschuldigde bedrag;

2° de termijn waarover de betrokkene beschikt om zijn situatie in orde te brengen; deze termijn mag niet korter zijn dan de tijd die redelijkerwijze nodig is om een betaling uit te voeren en zijn verplichtingen inzake de betalingsvoorwaarden na te komen;

3° indien de abonnee een consument is, informatie over of een verwijzing naar de mogelijkheden en voorwaarden om een bedrag te betwisten, een afbetalingsregeling uit te werken of van tariefformule te veranderen;

4° de naam en het telefoonnummer van zijn bevoegde dienst.

De kosten voor het aanmaken en verzenden van het schriftelijk waarschuwingsbericht aan consumenten mogen niet hoger liggen dan 10 euro. De Koning kan, na advies van het Instituut, dat forfaitair bedrag aanpassen en de regels voor het waarschuwingsbericht verder preciseren.

§ 4. Indien de abonnee binnen de gestelde termijn geen gevolg geeft aan het waarschuwingsbericht van de operator, geen geldige betwisting van het openstaande bedrag aan de operator kenbaar maakt en geen afbetalingsplan vraagt, mag de operator zijn dienst beperken tot een minimumdienst. Indien de abonnee een afbetalingsplan vraagt, mag de operator een minimumdienst voorstellen.

Een minimumdienst in de zin van dit artikel is een dienstverlening waarbij de eindgebruiker op zijn minst nog over de mogelijkheid beschikt de nooddiensten op te bellen en toegang te krijgen tot het vast Internet aan een up- en downloadsnelheid, die even hoog is als de snelheid die de abonnee nog krijgt, wanneer zijn in zijn abonnement inbegrepen internetvolume is opgebruikt of, indien een dergelijke voortzetting van internettoegang niet voorzien is in zijn abonnementsformule, aan een upload- en downloadsnelheid gelijk aan of hoger dan 256 kilobit per seconde.

§ 5. Tijdens de minimumdienst mag de operator enkel de kosten aanrekenen die rechtstreeks verband houden met de ingestelde minimumdienst.

Een mobiele operator kan zijn abonnee ook omzetten naar een formule met een voorafbetaalde kaart in plaats van een minimumdienst in te stellen.

§ 6. De ingebrekestelling die voorafgaat aan de volledige verbreking van de aansluiting bevat ten minste de volgende elementen :

1° het nog verschuldigde bedrag;

2° de termijn waarover de betrokkene beschikt om zijn situatie in orde te brengen; deze termijn mag niet korter zijn dan de tijd die redelijkerwijze nodig is om een betaling uit te voeren en zich in regel te stellen met de betalingsvoorwaarden. De Koning kan, op advies van het Instituut, de precieze termijn bepalen die moet gegeven worden;

3° de naam en het telefoonnummer van zijn bevoegde dienst.

§ 7. Indien de abonnee in overeenstemming met paragraaf 4 in minimumdienst werd geplaatst, hij binnen de gestelde termijn geen gevolg geeft aan de ingebrekestelling, bedoeld in paragraaf 6, en hij geen geldige betwisting van het openstaande bedrag vermeld in die ingebrekestelling aan de operator kenbaar maakt, kan de operator de dienstverlening onderbreken.

Iedere onderbreking van de eigen dienstverlening die een operator toepast als gevolg van een wanbetaling blijft, voor zover dat technisch mogelijk is, beperkt tot de betrokken dienst.

§ 8. In geval van een betwisting te goeder trouw van het aan de operator openstaande bedrag wordt de verleende dienst niet onderbroken of beperkt tot minimumdienst wanneer de abonnee het niet-betwiste bedrag correct betaalt aan de operator. Wanneer de klacht van een consument over het betwiste bedrag op de factuur gegrond wordt bevonden, dan betaalt de operator aan de consument integraal het betwiste bedrag terug.

§ 9. De paragrafen 3 tot en met 7 hoeven niet in acht genomen te worden :

1° in geval van fraude;

2° in geval van aanhoudend te laat of niet betaalde facturen, met name wanneer de abonnee binnen een periode van 12 maanden reeds het regime van minimumdienst heeft genoten of wanneer diens aansluiting binnen een periode van 12 maanden al eens werd verbroken;

3° in geval van excessief gebruik, indien de reglementering of het in artikel 108 bedoelde contract ter voorkoming ervan alternatieve beschermingsmaatregelen heeft bepaald.

§ 10. De onderbreking van de dienstverlening of de instelling van de minimumdienst wegens wanbetaling is gratis.

Het bedrag dat eventueel verschuldigd is voor de reactivering van de diensten na een onderbreking wegens wanbetaling mag niet meer bedragen dan 30 euro inclusief btw.

§ 11. Indien de operator de paragrafen 3 tot en met 10 niet naleeft, vervallen alle aan de abonnee aangerekende kosten en interesten en heeft de abonnee, in voorkomend geval, recht op een kosteloze reactivering van de dienst.]¹

-----
(1)<W 2017-07-31/30, art. 25, 028; Inwerkingtreding : 01-07-2018>

[Art. 120.](#)¹ Op verzoek van de abonnee blokkeren de operatoren die een elektronische-communicatiedienst aanbieden kosteloos de berichten, de communicatie of de oproepen, inkomend van of uitgaand naar specifieke nummers of bepaalde categorieën nummers, volgens de regels die door de minister, na advies van het Instituut, worden vastgesteld.]¹

-----
(1)<W 2017-07-31/30, art. 26, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

[Onderafdeling 4.](#) - Levering van extra faciliteiten.

[Art. 121.](#)§ 1. De Koning stelt [¹, na advies van het Raadgevend Comité voor de telecommunicatie en het Instituut,]¹ de voorwaarden vast volgens dewelke het Instituut, gebruikmakend van internationale en nationale standaarden of internationaal aanvaarde en gebruikte goede praktijken door internationale of nationale organisaties actief op het vlak van standaardisatie of harmonisatie in de elektronische-communicatiesector, van de operatoren die [¹ openbare elektronische-communicatienetwerken of openbare telefoondiensten]¹ exploiteren, kan eisen dat zij de eindgebruikers de volgende extra faciliteiten ter beschikking stellen :

- 1° identificatie van de oproeplijn;
- 2° toonkiezen.

§ 2. Het is mogelijk dat de Koning de beschikbaarstelling van de in § 1 bedoelde extra faciliteiten [¹ op een deel van het grondgebied]¹ niet eist, indien Hij na advies van het Raadgevend Comité voor de telecommunicatie en het Instituut van oordeel is dat de toegang tot die extra faciliteiten toereikend is.

[¹ § 3. De operatoren stellen de gegevens en signalen beschikbaar om het aanbieden van de in paragraaf 1 bedoelde faciliteiten op het grondgebied of een deel ervan mogelijk te maken en, voor zover technisch haalbaar, om het aanbod van deze faciliteiten over de grenzen van de lidstaten te vergemakkelijken.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 86, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 121/1.](#)¹ Binnen een termijn van vier maanden na de inwerkingtreding van dit artikel leggen de aanbieders van een internettoegangsdienst een gedragscode voor aan het Instituut, die bepalingen bevat die minstens voldoen aan de volgende vereisten :

1° wanneer een eindgebruiker een einde maakt aan zijn overeenkomst met een aanbieder van een internettoegangsdienst betreffende zijn internettoegangsdienst en deze overeenkomst de mogelijkheid bood om e-mailadressen aan te maken gebaseerd op de handelsnaam en/of de merken waarmee deze internettoegangsdienst wordt gecommmercialiseerd, dan kan de eindgebruiker, op zijn verzoek, van de aanbieder van de internettoegangsdienst die hij verlaat gedurende minstens [² achttien maanden]² volgend op de beëindiging van de overeenkomst, naar keuze van de aanbieder, één van de twee volgende faciliteiten verkrijgen :

a) de instelling van een automatisch onderscheppingmechanisme, dat elektronische post die toekomt op het of de aangemaakte e-mailadressen doorstuurt naar een nieuw door de eindgebruiker te kiezen e-mailadres;

b) een toegang tot de elektronische post die toekomt op het of de aangemaakte e-mailadressen;

2° wanneer een eindgebruiker een einde maakt aan zijn overeenkomst met een aanbieder van een internettoegangsdienst en deze overeenkomst webruimte aan de eindgebruiker ter beschikking stelde, dan kan de eindgebruiker, op zijn verzoek, van de internetdienstverlener die hij verlaat verkrijgen dat deze gedurende minstens zes maanden volgend op de beëindiging van de overeenkomst toelaat dat de website(s) van de eindgebruiker bereikbaar blijft (blijven), zelfs als de eindgebruiker geen gebruik meer kan maken van de ter beschikking gestelde webruimte via de hierbij horende URL;

3° de instelling van de onder 1° en 2° bedoelde faciliteiten kan op een eenvoudige wijze door de eindgebruiker verkregen worden tot de dag van de beëindiging van de internettoegangsdienst;

4° de instelling van de onder 1° en 2° bedoelde faciliteiten is gratis voor de eindgebruiker;

5° wanneer een eindgebruiker de wens uitdrukt zijn onder 1° bedoelde overeenkomst te beëindigen, wordt de eindgebruiker in kennis gesteld van de in dit artikel bedoelde faciliteiten.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2010-04-06/33, art. 2, 013; Inwerkingtreding : 16-06-2010>

(2)<W 2014-03-27/35, art. 32, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

[Art. 121/2.](#)¹ Het Instituut beoordeelt, na een openbare consultatie, of de gedragscode voldoet aan de in artikel 121/1 bedoelde vereisten.

Indien het Instituut van oordeel is dat de gedragscode voldoet aan de vereisten van het eerste lid, publiceren

de aanbieders van een internettoegangsdienst de gedragscode op een door het Instituut voorgeschreven wijze.
De gedragscode treedt in werking ten laatste 10 maanden na de publicatie van dit artikel in het Belgisch Staatsblad.

Indien er geen gedragscode aan het Instituut wordt voorgelegd of indien het Instituut van oordeel is dat de gedragscode niet voldoet aan de in art. 121/1 bedoelde vereisten, bepaalt de Minister, op voorstel van het Instituut, de regels voor het aanbieden van de faciliteiten overeenkomstig de in artikel 121/1 bedoelde vereisten.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2010-04-06/33, art. 3, 013; Inwerkingtreding : 16-06-2010>

[Art. 121/3.](#) Minstens eenmaal per jaar wordt op het samenvattende deel van de factuur van een aanbieder van een internettoegangsdienst uitdrukkelijk en goed leesbaar melding gemaakt van de toepasselijke faciliteit(en), aangeboden krachtens, naar gelang het geval, de gedragscode, bedoeld in artikel 121/1, of het besluit, bedoeld in artikel 121/2, alsook de manier waarop deze faciliteiten kunnen aangevraagd worden.

De Minister kan, na advies van het BIPT, hiervoor de nadere regels vastleggen.

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2010-04-06/33, art. 4, 013; Inwerkingtreding : 16-06-2011>

[Onderafdeling 5.](#) - [¹Maatregelen voor eindgebruikers met een handicap.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 87, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 121/4.](#) [¹ § 1. Het Instituut kan maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat eindgebruikers met een handicap :

1° een toegang kunnen hebben tot openbare elektronische-communicatiediensten die gelijkwaardig zijn aan die van de meerderheid van de eindgebruikers, dit wil zeggen aangepast aan hun handicap;

2° profiteren van de keuze tussen operatoren en diensten die ter beschikking staan van de meerderheid van de eindgebruikers.

§ 2. Het Instituut neemt alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de toegang voor eindgebruikers met een handicap tot nooddiensten gelijkwaardig is aan die van andere eindgebruikers dankzij aan hun handicap aangepaste technische middelen.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 87, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Afdeling 2.](#) - Geheimhouding van de communicatie, verwerking van de gegevens en bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

[Art. 122.](#) § 1. De operatoren verwijderen de verkeersgegevens met betrekking tot abonnees of eindgebruikers uit hun verkeersgegevens of maken deze gegevens anoniem, zodra zij niet langer nodig zijn voor de transmissie van de communicatie.

Het eerste lid is van toepassing onverminderd de naleving van de door of krachtens de wet vastgestelde verplichtingen inzake samenwerking met :

1° de autoriteiten die bevoegd zijn voor het onderzoek en de vervolging van strafbare feiten;

2° de ombudsdienst voor telecommunicatie voor het onderzoek naar de identiteit van elke persoon die kwaadwillig gebruik heeft gemaakt van een elektronische-communicatienetwerk of -dienst.

[¹ 3° de inlichtingen- en veiligheidsdiensten in het kader van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.]¹

§ 2. In afwijking van § 1 en met als enig doel de facturering van abonnees of het doen van interconnectiebetalingen, verwerken en slaan de operatoren de volgende gegevens op :

1° de identificatie van de oproeplijn;

2° het adres van de abonnee en van de plaats van de aansluiting, alsook het soort eindapparatuur;

3° het totale aantal voor de berekeningsperiode aan te rekenen eenheden;

4° de identificatie van de opgeroepen lijn;

5° het type, het tijdstip van aanvang en de duur van de oproep of de verzonden hoeveelheid gegevens;

6° de datum van de verbinding of van de dienst;

7° andere gegevens betreffende betalingen, zoals vooruitbetaling, betaling in termijnen, afsluitingen en aanmaningen.

Onverminderd de toepassing van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens stelt de operator de abonnee of, in voorkomend geval, de eindgebruiker waarop de gegevens betrekking hebben, voorafgaand aan de verwerking in kennis van :

1° de soorten verkeersgegevens die worden verwerkt;

2° de precieze doeleinden van de verwerking;

3° de duur van de verwerking.

De verwerking van de gegevens opgesomd in het eerste lid, is slechts toegestaan tot het einde van de periode van de betwisting van de factuur of tot het einde van de periode waarin de betaling gerechtelijk kan worden afgedwongen.

§ 3. In afwijking van § 1 en met als enig doel de marketing te verzorgen van de eigen elektronische-communicatiediensten [³ het gebruikspatroon bedoeld in artikel 110, § 4, eerste lid, artikel 110/1 en artikel 111, § 3, tweede lid, op te stellen,]³ of diensten met verkeersgegevens of locatiegegevens te leveren, mogen de operatoren de in § 1 bedoelde gegevens slechts verwerken onder de volgende voorwaarden :

1° De operator stelt de abonnee of, in voorkomend geval, de eindgebruiker waarop de gegevens betrekking hebben, voorafgaand aan het verkrijgen van diens toestemming voor de verwerking, in kennis van :

- a) de soorten verkeersgegevens die worden verwerkt;
- b) de precieze doeleinden van de verwerking;
- c) de duur van verwerking.

2° De abonnee of, in voorkomend geval, de eindgebruiker, heeft voorafgaand aan de verwerking zijn toestemming gegeven voor de verwerking.

Onder toestemming voor de verwerking in de zin van dit artikel wordt verstaan de vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting waarmee de betrokkene of zijn wettelijke vertegenwoordiger aanvaardt dat verkeersgegevens die op hem betrekking hebben worden verwerkt.

3° De betrokken operator biedt zijn abonnees of eindgebruikers gratis de mogelijkheid om op eenvoudige wijze de gegeven toestemming in te trekken.

4° De verwerking van de betrokken gegevens blijft beperkt tot de handelingen en de duur die nodig zijn voor de levering van de betrokken dienst met verkeersgegevens of locatiegegevens [³ voor het opstellen van het gebruikspatroon bedoeld in artikel 110, § 4, eerste lid, artikel 110/1 en artikel 111, § 3, tweede lid,]³ of voor de marketingactie in kwestie.

Deze voorwaarden zijn van toepassing onverminderd de bijkomende voorwaarden die voortvloeien uit de toepassing van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

§ 4. In afwijking van § 1 kunnen de gegevens worden verwerkt om eventuele fraude op te sporen.

De gegevens worden ingeval van strafbaar feit aan de bevoegde autoriteiten meegedeeld.

§ 5. De gegevens vermeld in dit artikel mogen alleen worden verwerkt door personen die in opdracht van de operator belast zijn met de facturering of het beheer van het verkeer, de behandeling van verzoeken om inlichtingen van klanten, de opsporing van fraude, de marketing van de eigen elektronische-communicatiediensten of de levering van diensten met verkeersgegevens of locatiegegevens.

De verwerking is beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is om die activiteiten te verrichten.

§ 6. Het Instituut, de [² Belgische Mededingingsautoriteit]², de rechtscolleges van de rechterlijke orde en de Raad van State kunnen in het kader van hun bevoegdheden in kennis worden gesteld van de relevante verkeers- en rekeninggegevens met het oog op het beslechten van geschillen, waaronder geschillen met betrekking tot interconnectie en facturering.

-----
(1)<W 2010-02-04/26, art. 32, 010; Inwerkingtreding : 01-09-2010>

(2)<W 2013-04-03/18, art. 20, 018; Inwerkingtreding : 06-09-2013 (KB 2013-08-30/14, art. 1)>

(3)<W 2014-03-27/35, art. 33, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

Art. 123. § 1. Onverminderd de toepassing van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens mogen de operatoren van mobiele netwerken locatiegegevens die betrekking hebben op een abonnee of een eindgebruiker slechts verwerken wanneer zij anoniem gemaakt zijn of wanneer de verwerking past in het kader van de levering van een dienst met verkeersgegevens of locatiegegevens.

§ 2. De verwerking in het kader van de levering van een dienst gebaseerd op verkeersgegevens of locatiegegevens is onderworpen aan de volgende voorwaarden :

1° De operator stelt de abonnee of, in voorkomend geval, de eindgebruiker waarop de gegevens betrekking hebben, voorafgaand aan het verkrijgen van diens toestemming voor de verwerking in kennis van :

- a) de soorten locatiegegevens die worden verwerkt;
- b) de precieze doeleinden van de verwerking;
- c) de duur van de verwerking;
- d) de eventuele derden waaraan deze gegevens zullen worden doorgegeven;
- e) de mogelijkheid om te allen tijde de gegeven toestemming voor de verwerking definitief of tijdelijk in te trekken.

2° De abonnee of, in voorkomend geval, de eindgebruiker, heeft voorafgaand aan de verwerking zijn toestemming gegeven voor de verwerking.

Onder toestemming voor de verwerking in de zin van dit artikel wordt verstaan de vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting waarmee de betrokkene of zijn wettelijke vertegenwoordiger aanvaardt dat locatiegegevens die op hem betrekking hebben worden verwerkt.

3° De verwerking van de betrokken gegevens blijft beperkt tot de handelingen en de duur die nodig zijn voor de levering van de betrokken dienst met verkeersgegevens of locatiegegevens.

4° De betrokken operator biedt zijn abonnees of eindgebruikers gratis de mogelijkheid om te allen tijde op eenvoudige wijze de gegeven toestemming, definitief of tijdelijk, in te trekken.

§ 4. De gegevens vermeld in dit artikel mogen alleen worden verwerkt door personen die werkzaam zijn in opdracht van de operator of de derde die de dienst met verkeersgegevens of locatiegegevens levert.

De verwerking is beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is om de betrokken dienst met verkeersgegevens of locatiegegevens aan te kunnen bieden.

§ 5. [In geval van een noodoproep naar de beheercentrales van ¹ de nooddiensten die ter plaatse hulp bieden]¹, heffen de operatoren in zoverre dit technisch mogelijk is, [¹ met als doel de behandeling van de noodoproep door de betrokken beheercentrales mogelijk te maken]¹, de tijdelijke weigering of het ontbreken van toestemming van de abonnee of de eindgebruiker betreffende de verwerking van lokalisatiegegevens per afzonderlijke, oproepende lijn, op.

Die opheffing is gratis.] <W 2007-04-25/38, art. 185, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 27, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

Art. 124. Indien men daartoe geen toestemming heeft gekregen van alle andere, direct of indirect betrokken personen, mag niemand :

1° met opzet kennis nemen van het bestaan van informatie van alle aard die via elektronische weg is verstuurd en die niet persoonlijk voor hem bestemd is;

2° met opzet de personen identificeren die bij de verzending van de informatie en de inhoud ervan betrokken zijn;

3° onverminderd de toepassing van de artikel en 122 en 123, met opzet kennis nemen van gegevens inzake elektronische communicatie en met betrekking tot een andere persoon;

4° de informatie, identificatie of gegevens die met of zonder opzet werden verkregen, wijzigen, schrappen, kenbaar maken, opslaan of er enig gebruik van maken.

Art. 125. § 1. De bepalingen van artikel 124 van deze wet en de artikel en 259bis en 314bis van het Strafwetboek zijn niet van toepassing :

1° wanneer de wet het stellen van de bedoelde handelingen toestaat of oplegt;

2° wanneer de bedoelde handelingen worden gesteld met als enig doel de goede werking van het netwerk na te gaan en de goede uitvoering van een elektronische-communicatiedienst te garanderen;

3° wanneer de handelingen worden gesteld om de interventie van hulp- en nooddiensten mogelijk te maken die antwoorden op aan hen gerichte verzoeken om hulp;

4° wanneer de handelingen door het Instituut worden gesteld [¹ op bevel van de onderzoeksrechter [² , van de procureur des Konings, op verzoek van het diensthoofd bedoeld in artikel 3, 8°, van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdienst,]² en/of]¹ in het kader van zijn algemene opdracht inzake toezicht en controle;

5° wanneer de handelingen door de ombudsdienst voor telecommunicatie of op zijn verzoek worden gesteld in het kader van zijn wettelijke onderzoeksopdrachten [¹ en niet het afluisteren van communicaties betreffen]¹;

[¹ 5° /1 : wanneer de handelingen worden uitgevoerd door de ambtenaren die zijn gemachtigd door de minister die de economie onder zijn bevoegdheden heeft, in het kader van hun wettelijke bevoegdheden tot opsporing en niet het afluisteren van communicaties betreffen;

5° /2 wanneer de handelingen door de Ethische Commissie voor de telecommunicatie of zijn secretariaat of op verzoek van één van hen worden gesteld in het kader van hun wettelijke onderzoeksopdrachten en niet het afluisteren van communicaties betreffen.]¹

6° wanneer de handelingen worden gesteld met als enig doel de eindgebruiker diensten aan te bieden die erin bestaan het ontvangen van ongewenste elektronische communicatie te verhinderen, mits hiertoe de nodige toestemming werd verkregen van de eindgebruiker.

§ 2. [³ ...]³

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 88, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

(2)<W 2014-03-27/35, art. 34, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

(3)<W 2016-05-29/03, art. 3, 024; Inwerkingtreding : 28-07-2016, (NOTA : bij arrest nr. 57/2021 van 22-04-2021 (2021-04-22/20, B.St. 28-06-2021, p. 65587), heeft het Grondwettelijk Hof de opheffing van § 2 van dit artikel vernietigd) >

Art. 126.¹ § 1. *Onverminderd de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, dienen de aanbieders aan het publiek van telefoniediensten, via internet inbegrepen, van internettoegang, van e-mail via het internet, de operatoren die openbare elektronische-communicatienetwerken aanbieden, alsook de operatoren die een van deze diensten verstrekken, de in paragraaf 3 bedoelde gegevens die door hen worden gegenereerd of verwerkt in het kader van de verstrekking van de betrokken communicatiediensten, te bewaren.*

Dit artikel heeft geen betrekking op de inhoud van de communicatie.

De verplichting om de in paragraaf 3 bedoelde gegevens te bewaren, is ook van toepassing op oproepelingen zonder resultaat, voor zover die gegevens in verband met de aanbieding van de bedoelde communicatiediensten :

1° wat de telefoniegegevens betreft, worden gegenereerd of verwerkt door de operatoren van openbare elektronische-communicatiediensten of van een openbaar netwerk voor elektronische communicatie, of

2° wat de internetgegevens betreft, door deze aanbieders worden gelogd.

§ 2. *Enkel de volgende overheden mogen op eenvoudig verzoek van de in paragraaf 1, eerste lid, bedoelde aanbieders en operatoren gegevens ontvangen die worden bewaard krachtens dit artikel om de doeleinden en volgens de hieronder opgesomde voorwaarden :*

1° de gerechtelijke autoriteiten, met het oog op het opsporen, het onderzoek en de vervolging van inbreuken,

voor de uitvoering van de in de artikelen 46bis en 88bis van het Wetboek van strafvordering beoogde maatregelen en volgens de voorwaarden bepaald in die artikelen;

2° de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, teneinde de inlichtingenopdrachten met inzet van de methoden voor het vergaren van gegevens zoals bedoeld in de artikelen 16/2, 18/7 en 18/8 van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten te vervullen en volgens de voorwaarden vastgelegd in die wet;

3° elke officier van gerechtelijke politie van het Instituut, met het oog op het opsporen, het onderzoek en de vervolging van inbreuken op de artikelen 114, 124 en dit artikel;

4° de hulpdiensten die hulp ter plaatse bieden, wanneer ze naar aanleiding van een noodoproep, van de betrokken aanbieder of operator niet de identificatiegegevens van de oproeper ontvangen met behulp van de databank beoogd in artikel 107, § 2, derde lid, of onvolledige of onjuiste gegevens krijgen. Enkel de identificatiegegevens van de oproeper mogen worden gevraagd en uiterlijk binnen 24 uur na de oproep;

5° de officier van gerechtelijke politie van de Cel Vermiste Personen van de federale politie, in het kader van zijn opdracht tot het verlenen van hulp aan personen in nood, opsporing van personen van wie de verdwijning onrustwekkend is en wanneer er ernstige vermoedens of aanwijzingen bestaan dat de fysieke integriteit van de vermiste persoon in onmiddellijk gevaar is. Enkel de gegevens die zijn beoogd in paragraaf 3, eerste en tweede lid, met betrekking tot de vermiste persoon en bewaard gedurende de 48 uur voorafgaand aan het verzoek om de gegevens te krijgen, mogen worden gevraagd aan de operator of de aanbieder in kwestie via een door de Koning aangewezen politiedienst;

6° de Ombudsdienst voor telecommunicatie, met het oog op de identificatie van de persoon die kwaadwillig gebruik gemaakt van een elektronische-communicatienetwerk of -dienst, conform de voorwaarden beoogd in artikel 43bis, § 3, 7°, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven. Enkel de identificatiegegevens mogen worden gevraagd;

7° De auditeur, of, in zijn afwezigheid, de adjunct-auditeur, van de FSMA, voor de doeleinden en volgens de regels bepaald in de artikelen 81, 82, 2° en 84, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.²

De aanbieders en operatoren bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, zorgen ervoor dat de in paragraaf 3 bedoelde gegevens onbeperkt toegankelijk zijn vanuit België en dat deze gegevens, en alle andere daarmee verband houdende vereiste informatie onverwijld en uitsluitend aan de in deze paragraaf bedoelde autoriteiten kunnen worden meegedeeld.

Onverminderd andere wettelijke voorschriften mogen de aanbieders en operatoren bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, de krachtens paragraaf 3 bewaarde gegevens niet gebruiken voor andere doeleinden.

§ 3. De gegevens ter identificatie van de gebruiker of de abonnee en de communicatiemiddelen, met uitzondering van de gegevens waarin het tweede en derde lid specifiek voorzien, worden gedurende twaalf maanden bewaard vanaf de datum waarop communicatie voor de laatste maal mogelijk is via de gebruikte dienst.

De gegevens met betrekking tot de toegang tot en de verbinding van de eindapparatuur met het netwerk en met de dienst en met betrekking tot de plaats van die apparatuur, inclusief het netwerkaansluitpunt, worden bewaard gedurende twaalf maanden, vanaf de datum van de communicatie.

De communicatiegegevens, met uitzondering van de inhoud, met inbegrip van hun herkomst en hun bestemming, worden gedurende twaalf maanden bewaard vanaf de datum van de communicatie.

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op voorstel van de minister van Justitie en van de minister, en na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van het Instituut, de te bewaren gegevens per type van categorie bedoeld in het eerste tot derde lid alsook de vereisten waaraan deze gegevens moeten beantwoorden.

§ 4. Wat betreft de bewaring van de gegevens bedoeld in paragraaf 3, dienen de aanbieders en operatoren bedoeld in paragraaf 1, eerste lid :

1° te garanderen dat de bewaarde gegevens dezelfde kwaliteit hebben en onderworpen worden aan dezelfde beveiligings- en beschermingsmaatregelen als de gegevens in het netwerk;

2° ervoor te zorgen dat de bewaarde gegevens worden onderworpen aan passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens te beveiligen tegen vernietiging, hetzij per ongeluk, hetzij onrechtmatig, tegen verlies of wijziging per ongeluk, niet-toegelaten of onrechtmatige opslag, verwerking, toegang of openbaarmaking;

3° te garanderen dat de toegang tot de bewaarde gegevens om te antwoorden op de verzoeken van de autoriteiten bedoeld in paragraaf 2, enkel gebeurt door een of meer leden van de Coördinatiecel bedoeld in artikel 126/1, § 1;

4° de gegevens op het grondgebied van de Europese Unie te bewaren;

5° te zorgen voor maatregelen van technologische beveiliging die de bewaarde gegevens, vanaf hun registratie, onleesbaar en onbruikbaar maken voor elke persoon die niet gemachtigd is om er toegang toe te hebben;

6° ervoor te zorgen dat de bewaarde gegevens na afloop van de bewaringstermijn die voor die gegevens geldt zoals vastgelegd in paragraaf 3, worden verwijderd van elke drager, onverminderd de artikelen 122 en 123;

7° ervoor te zorgen dat het gebruik van de bewaarde gegevens kan worden opgespoord voor elk verzoek om deze gegevens te verkrijgen vanwege een autoriteit bedoeld in paragraaf 2.

De in het eerste lid, 7°, bedoelde opspoorbaarheid wordt verwezenlijkt aan de hand van een logboek. Het Instituut en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer mogen dat logboek raadplegen of een kopie van een deel of van het geheel van dat logboek eisen. Het Instituut en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer sluiten een protocol tot samenwerking voor de raadpleging van en het toezicht op dat logboek.

§ 5. De minister en de minister van Justitie zorgen ervoor dat statistieken inzake de bewaring van de gegevens die worden gegenereerd of verwerkt in het kader van de verstrekking van openbaar toegankelijke communicatienetwerken en -diensten jaarlijks worden bezorgd aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Die statistieken omvatten met name :

1° de gevallen waarin overeenkomstig de toepasselijke wettelijke bepalingen gegevens zijn verstrekt aan de bevoegde autoriteiten;

2° de tijd die is verstreken tussen de datum waarop de gegevens zijn bewaard en de datum waarop de bevoegde autoriteiten om de overdracht ervan verzochten;

3° de gevallen waarin verzoeken om gegevens niet konden worden ingewilligd.

Die statistieken mogen geen persoonsgegevens omvatten.

De gegevens die betrekking hebben op de toepassing van paragraaf 2, 1°, worden tevens bijgevoegd bij het verslag dat de minister van Justitie overeenkomstig artikel 90decies van het Wetboek van strafvordering moet uitbrengen aan het Parlement.

De Koning bepaalt, op voorstel van de minister van Justitie en de minister en op advies van het Instituut, de statistieken die de aanbieders en operatoren bedoeld in paragraaf 1, eerste lid, jaarlijks bezorgen aan het Instituut en die welke het Instituut bezorgt aan de minister en aan de minister van Justitie.

§ 6. Onverminderd het verslag bedoeld in paragraaf 5, vierde lid, brengen de minister en de minister van Justitie, twee jaar na de inwerkingtreding van het in paragraaf 3, vierde lid, bedoelde koninklijk besluit een evaluatieverslag uit aan de Kamer van volksvertegenwoordigers over de toepassing van dit artikel, teneinde na te gaan of het nodig is bepalingen aan te passen, inzonderheid wat betreft de te bewaren gegevens en de bewaringstermijn.¹

-----
(1)<W 2016-05-29/03, art. 4, 024; Inwerkingtreding : 28-07-2016, (NOTA : bij arrest nr. 57/2021 van 22-04-2021 (2021-04-22/20, B.St. 28-06-2021, p. 65587), heeft het Grondwettelijk Hof dit artikel vernietigd) >

(2)<W 2017-07-31/10, art. 28, 027; Inwerkingtreding : 21-08-2017>

Art. 126/1.¹ § 1. Binnen elke operator en elke aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, wordt een Coördinatieceel opgericht, belast met het verstrekken aan de wettelijk bevoegde Belgische autoriteiten, op hun verzoek, van de gegevens bewaard krachtens de artikelen 122, 123 en 126, de identificatiegegevens van de oproeper krachtens artikel 107, § 2, eerste lid, of de gegevens die kunnen worden gevorderd krachtens de artikelen 46bis, 88bis en 90ter van het Wetboek van strafvordering², de artikelen 18/7, 18/8, 18/16 en 18/17 van de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en de artikelen 81, 82, 2° en 84, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten².

In voorkomend geval kunnen verscheidene operatoren of aanbieders een gemeenschappelijke Coördinatieceel oprichten. In dergelijk geval moet deze Coördinatieceel voorzien in dezelfde dienst voor elke operator of aanbieder.

Om deel uit te maken van de Coördinatieceel dienen de leden :

1° het voorwerp hebben uitgemaakt van een positief en niet-achterhaald veiligheidsadvies conform artikel 22quinquies van de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen;

2° niet het voorwerp hebben uitgemaakt van een weigering door de minister van Justitie, waarbij die weigering met redenen moet worden omkleed en zich te allen tijde kan voordoen.

Een advies wordt als achterhaald beschouwd 5 jaar na zijn verstrekking.

De operatoren en aanbieders die geen van de diensten bedoeld in artikel 126, § 1, verstrekken, zijn vrijgesteld van de in het derde lid, 1°, beoogde voorwaarde.

Enkel de leden van de Coördinatieceel mogen antwoorden op de verzoeken van de autoriteiten met betrekking tot de gegevens bedoeld in het eerste lid. Ze mogen echter, onder hun toezicht en binnen de grenzen van het strikt noodzakelijke, technische hulp krijgen van aangestelden van de operator of van de aanbieder.

De leden van de Coördinatieceel en de aangestelden die technische bijstand verlenen, zijn onderworpen aan het beroepsgeheim.

Elke operator en elke aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, waakt over de vertrouwelijkheid van de gegevens die worden behandeld door de Coördinatieceel en deelt onverwijld aan het Instituut en aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer de contactgegevens van de Coördinatieceel en van zijn leden mee alsook elke wijziging van die gegevens.

§ 2. Elke operator en elke aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, stelt een interne procedure op om te antwoorden op de verzoeken vanwege de autoriteiten om toegang tot de persoonsgegevens betreffende de gebruikers. Hij verstrekt aan het Instituut, op verzoek, gegevens over deze procedures, het aantal ontvangen verzoeken, de aangevoerde wettelijke grondslag en hun antwoord.

Elke operator en elke aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, wordt beschouwd als verantwoordelijk voor de verwerking in de zin van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, voor de gegevens behandeld op basis van artikel 126 en dit artikel.

De operatoren van openbare netwerken voor elektronische communicatie en de aanbieders bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, nemen artikel 114, § 2, in acht voor de toegang tot de gegevens bedoeld in paragraaf 1 en hun overdracht aan de autoriteiten.

§ 3. Elke aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, en elke operator bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, wijst een of meer aangestelden aan voor de bescherming van persoonsgegevens, die moet beantwoorden aan

de cumulatieve voorwaarden opgesomd in paragraaf 1, derde lid.

Deze aangestelde mag geen deel uitmaken van de Coördinatieceel.

Verscheidene operatoren of aanbieders mogen een of meer gemeenschappelijke aangestelden voor de bescherming van de persoonsgegevens aanduiden. In dat geval moeten deze aangestelden dezelfde opdracht uitvoeren voor elke individuele operator of aanbieder.

Bij de uitvoering van zijn opdrachten handelt de aangestelde voor de bescherming van de persoonsgegevens in volledige onafhankelijkheid, en heeft hij toegang tot alle persoonsgegevens die worden bezorgd aan de autoriteiten, alsook tot alle relevante lokalen van de aanbieder of de operator.

De uitoefening van zijn opdrachten mag voor de aangestelde geen nadelen met zich brengen. Hij mag in het bijzonder als aangestelde niet worden ontslagen of vervangen wegens de uitvoering van de taken die hem zijn toevertrouwd, zonder grondige motivering.

De aangestelde moet de mogelijkheid hebben om rechtstreeks te communiceren met de directie van de operator of de aanbieder.

De aangestelde voor de gegevensbescherming zorgt ervoor dat :

1° de behandelingen door de Coördinatieceel worden uitgevoerd conform de wet;

2° de aanbieder of de operator enkel die gegevens verzamelt en bewaart die hij wettelijk mag bewaren;

3° enkel de wettelijk bevoegde autoriteiten toegang hebben tot de bewaarde gegevens;

4° de maatregelen voor beveiliging en bescherming van persoonsgegevens beschreven in deze wet en in het veiligheidsbeleid van de aanbieder of de operator ten uitvoer worden gebracht.

Elke aanbieder en elke operator bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, deelt onverwijld aan het Instituut en aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer de contactgegevens van de aangestelden voor de bescherming van persoonsgegevens mee alsook elke wijziging van die gegevens.

§ 4. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van het Instituut :

1° de nadere regels van het verzoek en de verstrekking van het veiligheidsadvies;

2° de vereisten waaraan de Coördinatieceel moet beantwoorden, door rekening te houden met de situatie van de operatoren en aanbieders die weinig verzoeken krijgen van de gerechtelijke overheden, die geen vestiging hebben in België of voornamelijk vanuit het buitenland handelen;

3° de informatie die moet worden verstrekt aan het Instituut en aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer conform de paragrafen 1 en 3 alsook de autoriteiten die toegang hebben tot die informatie;

4° de overige regels die de samenwerking van de operatoren en van de aanbieders bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, met de Belgische autoriteiten of met sommige van hen, regelen, voor de verstrekking van de in paragraaf 1 beoogde gegevens, in voorkomend geval en per betrokken overheid met inbegrip van de vorm en de inhoud van het verzoek.¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2016-05-29/03, art. 5, 024; Inwerkingtreding : 28-07-2016, (NOTA : bij arrest nr. 57/2021 van 22-04-2021 (2021-04-22/20, B.St. 28-06-2021, p. 65587), heeft het Grondwettelijk Hof dit artikel vernietigd)

>
(2)<W 2017-07-31/10, art. 29, 027; Inwerkingtreding : 21-08-2017>

Art. 127. § 1. De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van het Instituut, de technische en administratieve maatregelen die aan de operatoren [⁴, aan de aanbieders bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid,]⁴ [⁵ de verkoopkanalen van elektronische-communicatiediensten, de ondernemingen die een identificatiedienst verstrekken]⁵ of aan de eindgebruikers worden opgelegd om :

1° in het kader van een noodoproep de oproeplijn te kunnen identificeren;

2° [³ de eindgebruiker]³ te kunnen identificeren en het opsporen, lokaliseren, afluisteren, kennisnemen en opnemen van privé-communicatie mogelijk te maken onder de voorwaarden bepaald door de artikel en 46bis, 88bis en 90ter tot 90decies van het Wetboek van strafvordering [¹ en door de wet van 30 november 1998 houdende regeling van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten]¹.

[⁵ Wat de identificatie van de eindgebruiker betreft, is de operator of de aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, verantwoordelijk voor de verwerking in de zin van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Behoudens tegenbewijs wordt de geïdentificeerde persoon geacht zelf de elektronische-communicatiedienst te gebruiken.

Wanneer de eindgebruiker een identificatiedocument voorlegt waarop het rijksregisternummer staat, verzamelt de operator, de aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, het verkoopkanaal van elektronische-communicatiediensten of de onderneming die een identificatiedienst verstrekt, dat nummer.

Het verkoopkanaal van elektronische-communicatiediensten bewaart geen identificatiegegevens of -documenten, die worden overgezonden naar de operator, naar de aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, of naar de onderneming die een identificatiedienst verstrekt.

Indien een rechtstreekse invoer in de computersystemen van de operator, van de aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, of van de onderneming die een identificatiedienst verstrekt, niet mogelijk is, mag het verkoopkanaal van elektronische-communicatiediensten een kopie maken van het identificatiedocument, waaronder van de Belgische elektronische identiteitskaart, maar deze kopie wordt uiterlijk na de activering van de elektronische-communicatiedienst vernietigd.

De operator of de aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, bewaart een kopie van de andere identificatiedocumenten dan de Belgische elektronische identiteitskaart.

De verzamelde identificatiegegevens en -documenten worden bewaard overeenkomstig artikel 126, § 3, eerste lid.]⁵

De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, [³ de tarieven voor de vergoeding van de medewerking van de operatoren [⁴ en de aanbieders bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid,]⁴ aan de in het eerste lid, 2°, bedoelde verrichtingen]³ alsook de termijn waarbinnen de operatoren of de abonnees moeten voldoen aan de opgelegde maatregelen.

§ 2. De levering of het gebruik van een dienst of van apparatuur die de uitvoering bemoeilijkt of verhindert van de in § 1 bedoelde verrichtingen, zijn verboden, met uitzondering van encryptiesystemen die kunnen worden gebruikt om de vertrouwelijkheid van de communicatie en de veiligheid van betalingen te garanderen.

§ 3. Totdat de maatregelen, bedoeld in § 1, in werking treden, is het verbod bedoeld in § 2 niet van toepassing op de mobiele openbare elektronische-communicatiediensten die worden geleverd op basis van een voorafbetaalde kaart.

[⁵ De in dit koninklijk besluit gedefinieerde, niet-geïdentificeerde eindgebruikers van voorafbetaalde kaarten die zijn gekocht voor de inwerkingtreding van het koninklijk besluit bedoeld in paragraaf 1, identificeren zich binnen de termijn die wordt vastgesteld door de operator of de aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid, waarbij deze termijn niet langer mag zijn dan zes maanden na de bekendmaking van het koninklijk besluit bedoeld in paragraaf 1. Het in paragraaf 2 bedoelde verbod geldt pas na het einde van de termijn die aan de eindgebruiker wordt toegestaan om zich te identificeren.]⁵

§ 4. Indien een operator [⁵ ...]⁵ [⁵ of een aanbieder bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid,]⁵ niet voldoet aan de hem [⁵ door dit artikel of door de Koning]⁵ opgelegde technische en administratieve maatregelen, is het hem verboden de dienst, waarvoor de betrokken maatregelen niet genomen zijn, aan te bieden.

§ 5. De operatoren [⁵ en de aanbieders bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid,]⁵ sluiten de eindgebruikers die [⁵ ...]⁵ niet voldoen aan de hen [⁵ door dit artikel of door de Koning]⁵ opgelegde technische en administratieve maatregelen af van de netwerken en diensten waarop de opgelegde maatregelen van toepassing zijn. Die eindgebruikers worden op geen enkele wijze vergoed voor de afsluiting.

[⁵ ...]⁵

[² § 6. [⁴ ...]⁴]²

-----
(1)<W 2010-02-04/26, art. 34, 010; Inwerkingtreding : 01-09-2010>

(2)<W 2012-07-10/04, art. 89, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

(3)<W 2014-03-27/35, art. 35, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

(4)<W 2016-05-29/03, art. 6, 024; Inwerkingtreding : 28-07-2016, (NOTA : bij arrest nr. 57/2021 van 22-04-2021 (2021-04-22/20, B.St. 28-06-2021, p. 65587), heeft het Grondwettelijk Hof de wijzigingen aangebracht aan dit artikel vernietigd) >

(5)<W 2016-09-01/19, art. 2, 025; Inwerkingtreding : 17-12-2016>

Art. 128. Onverminderd de toepassing van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens is de registratie van elektronische communicatie en de daarmee verband houdende verkeersgegevens uitgevoerd in het legale zakelijke verkeer ten bewijze van een commerciële transactie of van een andere zakelijke communicatie toegestaan, op voorwaarde dat de bij de communicatie betrokken partijen vóór de registratie op de hoogte gebracht worden van de registratie, de precieze doeleinden ervan en de duur van de opslag van de registratie.

De in dit artikel bedoelde gegevens worden gewist uiterlijk op het einde van de periode waarbinnen de transactie in rechte kan worden aangevochten.

In afwijking van artikel 259bis en 314bis van het Strafwetboek is het kennismaken en registreren van elektronische communicatie en de verkeersgegevens met als enig doel de kwaliteit van de dienstverlening in callcenters te controleren, toegestaan, op voorwaarde dat de personen die werkzaam zijn in het callcenter op voorhand en, onverminderd de toepassing van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer op de hoogte gebracht worden van de mogelijkheid tot kennismaken en registreren, het precieze doel ervan en de duur van bewaring van de geregistreeerde communicatie en gegevens. Die gegevens mogen ten hoogste gedurende één maand worden bewaard.

Art. 129.¹ De opslag van informatie of het verkrijgen van toegang tot informatie die reeds]¹ is opgeslagen in de eindapparatuur van een abonnee of een [¹ gebruiker]¹ is slechts toegestaan op voorwaarde dat :

1° de betrokken abonnee of [¹ gebruiker]¹, overeenkomstig de voorwaarden bepaald in de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, duidelijke en precieze informatie krijgt over de doeleinden van de verwerking en zijn rechten op basis van de wet van 8 december 1992;

2° [¹ de abonnee of eindgebruiker zijn toestemming heeft gegeven na ingelicht te zijn overeenkomstig de bepalingen in 1°.]¹

[¹ Het eerste lid is niet van toepassing voor de technische opslag van informatie of de toegang tot informatie opgeslagen in de eindapparatuur van een abonnee of een eindgebruiker met als uitsluitend doel de verzending van een communicatie via een elektronische-communicatienetwerk uit te voeren of een uitdrukkelijk door de

abonnee of eindgebruiker gevraagde dienst te leveren wanneer dit hiervoor strikt noodzakelijk is.]¹

[¹ De toestemming]¹ in de zin van het eerste lid of de toepassing van het tweede lid, stelt de verantwoordelijke voor de verwerking niet vrij van de verplichtingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens die niet opgelegd worden in dit artikel.

[¹ De verantwoordelijke voor de verwerking biedt de abonnees of eindgebruikers gratis de mogelijkheid om op eenvoudige wijze de gegeven toestemming in te trekken.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 90, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

Art. 130. § 1. Wanneer de weergave van de identificatie van het oproepende nummer als dienst wordt aangeboden, biedt de operator van de oproepende abonnee de oproepende eindgebruiker kosteloos en op eenvoudige aanvraag de mogelijkheid om voor elke oproep apart of op bestendige wijze zich te verzetten tegen de identificatie van het oproepende nummer. Die faciliteit wordt aangeboden per afzonderlijke lijn waarvan de abonnee titularis is.

Wanneer van de faciliteit bedoeld in het eerste lid gebruikgemaakt wordt is de operator van de opgeroepen abonnee niet gerechtigd de weergave van de identificatie van het oproepende nummer aan zijn abonnee aan te bieden.

§ 2. Wanneer de weergave van de identificatie van het oproepende nummer als dienst wordt aangeboden, biedt de operator van de opgeroepen abonnee aan de opgeroepen abonnee de mogelijkheid om kosteloos en op eenvoudige aanvraag de weergave van de identificatie van het oproepende nummer van inkomende oproepen op te heffen.

De kosteloosheid van deze faciliteit vervalt, indien de opgeroepen abonnee op onredelijke wijze gebruik maakt van die faciliteit.

De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, de gevallen die als onredelijk gebruik van de in deze paragraaf bedoelde faciliteit aangemerkt kunnen worden en de vergoeding die voor dit gebruik kan worden aangerekend.

§ 3. Wanneer de weergave van de identificatie van het oproepende nummer als dienst wordt aangeboden en die identificatie wordt weergegeven alvorens de communicatie tot stand wordt gebracht, biedt de operator van de opgeroepen abonnee aan de opgeroepen abonnee de mogelijkheid om op eenvoudige aanvraag inkomende oproepen te weigeren wanneer de weergave van de identificatie van het oproepende nummer door de oproepende [¹ eindgebruiker]¹ of abonnee ongedaan is gemaakt.

§ 4. Wanneer de weergave van de identificatie van het opgeroepen nummer als dienst wordt aangeboden aan de oproeper, biedt de operator van de opgeroepen abonnee aan de opgeroepen abonnee de mogelijkheid om kosteloos en op eenvoudige aanvraag de doorgifte van de identificatie van het opgeroepen nummer naar de oproepende eindgebruiker te verhinderen.

§ 5. De operatoren verspreiden op ruime schaal informatie over :

1° de door hen aangeboden faciliteiten tot identificatie van het oproepende nummer en tot identificatie van het opgeroepen nummer;

2° alle diensten die worden aangeboden op basis van die faciliteiten;

3° de beschikbare mogelijkheden die overeenkomstig dit artikel worden aangeboden ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer, alsmede de voorwaarden voor het gebruik ervan.

De in deze paragraaf bedoelde informatie wordt in ieder geval op individuele basis aan de eigen abonnees aangeboden.

§ 6. De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van het Instituut, de voorwaarden waaronder en de procedures volgens dewelke de operatoren, op gerechtvaardigd verzoek van een persoon die het slachtoffer is van een kwaadwillig gebruik van een elektronische-communicatienetwerk of -dienst, verplicht kunnen worden de uitschakeling van de weergave van de identificatie van het oproepende nummer op te heffen.

De opheffing van de uitschakeling van de weergave van de identificatie van het oproepende nummer voor de doeleinden van deze paragraaf is beperkt tot de handelingen en de duur die noodzakelijk zijn om de persoon die een kwaadwillig gebruik maakt van een elektronische communicatienetwerk of -dienst te identificeren.

De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van het Instituut, op welke wijze en onder welke voorwaarden de verkregen identificatiegegevens van de oproepende abonnee opgeslagen worden en ter beschikking gesteld worden van de verzoeker.

§ 7. [² lid 1 opgeheven]²

De opheffing van de uitschakeling van de weergave van de identificatie van het oproepende nummer [² met als doel de behandeling van noodoproepen door de betrokken beheercentrales van de nooddiensten]² is gratis.

-----
(1)<W 2009-05-18/04, art. 28, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2009-05-18/04, art. 29, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

Art. 131. De operator biedt zijn abonnees kosteloos en op eenvoudige aanvraag de mogelijkheid om de automatische doorschakeling van oproepen door een derde naar het eindtoestel van de abonnee stop te zetten [¹ ...]¹.

De Koning kan, na advies van het Instituut, nadere regels inzake samenwerking tussen de verschillende operatoren bepalen, voor het geval waarin de derde partij, die voor de doorschakeling verantwoordelijk is geen klant is van dezelfde operator als de abonnee, die vraagt om de doorschakeling stop te zetten.

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 91, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 132.](#) De operatoren kunnen ten aanzien van de abonneelijnen die verbonden zijn met analoge centrales vanwege het Instituut een vrijstelling verkrijgen van één of meer van de verplichtingen opgenomen in de artikel en 130 en 131, op voorwaarde dat zij bewijzen dat het aanbieden van de betrokken faciliteit technisch niet haalbaar is of onevenredig veel economische middelen vergt.

De beslissing tot vrijstelling in de zin van dit artikel is beperkt in de tijd. Ze houdt in ieder geval op te bestaan wanneer de abonneelijn verbonden wordt met een digitale centrale.

De beslissing tot vrijstelling wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en op de website van het Instituut. De beslissing tot vrijstelling wordt medegedeeld aan de Europese Commissie.

[Art. 133.](#) § 1. De aanbieders van de openbare telefoniedienst brengen hun abonnees, kosteloos en vooraleer zij opgenomen worden in een telefoongids of een telefooninlichtingendienst, op de hoogte van :

1° de doeleinden van de telefoongids of de telefooninlichtingendienst;

2° het gratis karakter van de opname in de telefoongids of de telefooninlichtingendienst;

3° in voorkomend geval, de toepassingen van de telefoongids of de telefooninlichtingendienst die afwijken van het zoeken van persoonsgegevens op basis van de naam en, in voorkomend geval, de woon-, verblijf- of vestigingsplaats van de abonnees.

Enkel de persoonsgegevens die relevant zijn voor de doeleinden zoals medegedeeld overeenkomstig het eerste lid en waarvan de betrokken abonnee heeft aangegeven dat zij opgenomen mogen worden in de betrokken telefoongids of de telefooninlichtingendienst mogen opgenomen worden in die telefoongids of telefooninlichtingendienst.

Hiertoe stelt de operator twee aparte vragen aan de abonnee :

1° of hij wenst dat zijn adresgegevens vermeld worden in de universele telefoongids en in de universele inlichtingendienst;

2° of hij wenst dat zijn adresgegevens worden vermeld in andere telefoongidsen of andere inlichtingendiensten.

Voor de opname of het niet opnemen in de telefoongids of de telefooninlichtingendienst van de minimale persoonsgegevens van een abonnee mag geen vergoeding gevraagd worden.

Indien de telefoongids of de telefooninlichtingendienst gebruikt kan worden voor andere toepassingen dan het zoeken van persoonsgegevens op basis van de naam en, in voorkomend geval, de woon-, verblijf- of vestigingsplaats van de abonnee, mag de telefoongids of de telefooninlichtingendienst deze toepassingen slechts aanbieden, indien de betrokken abonnee daarvoor zijn duidelijke toestemming heeft gegeven.

Onder toestemming in de zin van dit artikel wordt verstaan de vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting, waarmee de betrokken abonnee of zijn wettelijke vertegenwoordiger aanvaardt dat persoonsgegevens die op hem betrekking hebben, voor de in het vorige lid bedoelde toepassing worden verwerkt.

§ 2. Iedere abonnee is gerechtigd de persoonsgegevens die op hem betrekking hebben in te zien overeenkomstig de voorwaarden bepaald door of krachtens de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Iedere abonnee is bovendien gerechtigd om kosteloos, volgens de procedures en onder de voorwaarden bepaald door de Koning, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en van het Instituut, de persoonsgegevens die op hem betrekking hebben te laten verbeteren of te laten verwijderen uit de telefoongids of de telefooninlichtingendienst.

[Art. 133/1.](#) ^[1] Het Instituut kan maatregelen aannemen om een doeltreffende grensoverschrijdende samenwerking te waarborgen bij de naleving van de artikelen 113 tot 114/2 en 122 tot 133, en om geharmoniseerde voorwaarden te creëren voor het aanbieden van diensten waarbij grensoverschrijdende gegevensstromen betrokken zijn.

Het Instituut bezorgt de Europese Commissie twee maanden voor het aannemen van deze maatregelen een samenvatting van de redenen voor het optreden, de geplande maatregelen en de voorgestelde aanpak. Het Instituut houdt bij het aannemen van het besluit over de maatregelen zoveel mogelijk rekening met de opmerkingen en aanbevelingen van de Europese Commissie.]^[1]

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 92, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Afdeling 3.](#) - Bescherming van de eindgebruikers inzake het gebruik van sommige bijzondere nummers.

[Art. 134.](#) § 1. Er wordt een Ethische Commissie voor het aanbieden van betalende diensten via elektronische communicatienetwerken opgericht, hierna " de Ethische Commissie voor de telecommunicatie " genoemd. De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, ^[2] de samenstelling van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie, de voorwaarden verbonden aan^[2] het mandaat van de leden van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie, alsmede de procedure en de praktische regels in verband met de werking van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie.

De Ethische Commissie voor de telecommunicatie bestaat minstens uit twee vertegenwoordigers van de gezinsbelangen, één vertegenwoordiger van de minister van Economie, één vertegenwoordiger van de minister van Consumentenzaken, één vertegenwoordiger van de minister van Justitie, één vertegenwoordiger van de minister en een voorzitter, aangewezen door de minister. De leden worden benoemd voor een periode van vijf jaar. ^[2] De leden van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie zijn onderworpen aan het beroepsgeheim,

ook als ze geen lid meer zijn van deze commissie.]²

[⁴ De procedureregels voorzien minstens in de kennisgeving van de klacht of het dossier tot vaststelling van een inbreuk op de Ethische Code voor de telecommunicatie aan de vermoedelijke overtreder of overtreeders, een redelijke periode waarbinnen deze hun verdediging kunnen voorbereiden en het recht om schriftelijk en mondeling standpunt in te nemen ten aanzien van de beweerde inbreuk.]⁴

Het Instituut neemt het secretariaat van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie waar. [² Het secretariaat ontvangt de klachten die zijn gericht aan de Ethische Commissie voor de telecommunicatie en neemt de dossiers in vooronderzoek. Het kan eveneens een onderzoek instellen op eigen initiatief.]² [⁴ Het secretariaat kan ook, overeenkomstig de instructies die zijn gegeven door de Ethische Commissie voor de telecommunicatie en gepubliceerd op haar website, een klacht voor bemiddeling doorsturen naar de Ombudsdienst voor telecommunicatie of voor bemiddeling of verder onderzoek doorsturen naar de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie. Het doorsturen van een klacht voor bemiddeling doet geen afbreuk aan de bevoegdheid van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie om overeenkomstig paragraaf 2 een inbreuk op de Ethische Code voor de telecommunicatie vast te stellen en overeenkomstig paragraaf 3 te bestraffen.]⁴

[⁴ De Ombudsdienst voor telecommunicatie en de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie brengen, volgens de nadere bepalingen die zijn vastgelegd in een samenwerkingsprotocol, de Ethische Commissie voor de telecommunicatie op de hoogte van het resultaat van de bemiddeling of het verdere onderzoek betreffende elke overgezonden klacht. Wanneer het secretariaat op de hoogte wordt gebracht van het resultaat van de bemiddeling of het verdere onderzoek, kan het de klacht seponeren. Het secretariaat licht de Ethische Commissie voor de telecommunicatie, volgens de nadere regels die zijn vastgelegd in het huishoudelijk reglement, in over de geseponeerde klachten. De Ethische Commissie voor de telecommunicatie kan de besluiten van het secretariaat tot seponering evoceren en aan het secretariaat vragen het dossier alsnog op een zitting van de Ethische Commissie of van een van haar kamers te brengen.

Het secretariaat van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie kan eveneens een onderzoek instellen op eigen initiatief.

Het secretariaat van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie kan op eigen initiatief de procedure opstarten om vermoedelijke inbreuken op de Ethische Code voor de telecommunicatie die het meent vast te stellen voor beoordeling en bestraffing te brengen voor de Ethische Commissie voor de telecommunicatie. Het secretariaat kan tevens soortgelijke klachten betreffende eenzelfde dienst via een elektronische-communicatienetwerk op gebundelde wijze voor beoordeling en bestraffing brengen voor de Ethische Commissie voor de telecommunicatie.

Vooraleer het secretariaat van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie partijen uitnodigt op een hoorzitting voor de Ethische Commissie, stelt het een verslag op over het dossier, deelt het dat verslag mee aan de partijen en geeft het de partijen de gelegenheid een schriftelijke repliek in te dienen op het verslag.]⁴

[² De Ethische Commissie voor de telecommunicatie kan ingedeeld worden in kamers van drie leden, die uitspraak doen over de klachten. De indeling in kamers wordt vastgelegd in een huishoudelijk reglement, dat opgesteld wordt door de Ethische Commissie voor de telecommunicatie en gepubliceerd wordt op haar website.]²

[³ De minister legt, op voorstel van het Instituut, de kosten vast die verbonden zijn aan de behandeling van een individueel dossier. [⁴ De kosten worden, in voorkomend geval hoofdelijk en ondeelbaar, gedragen door de persoon of de personen die overeenkomstig paragraaf 3 door de Ethische Commissie voor de telecommunicatie veroordeeld werden.]⁴ In de overige gevallen worden de kosten gedragen door het Instituut.]³

§ 2. Op voorstel van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie stelt de Koning een Ethische Code voor de telecommunicatie vast.

[⁴ De Ethische Code voor de telecommunicatie duidt de nummerreeksen aan waarvoor het is toegestaan om van de oproeper of de afnemer van de dienst naast de prijs voor de communicatie ook een betaling voor de inhoud te vragen en omschrijft de voorwaarden waaronder betalende diensten via elektronische-communicatienetwerken aan de eindgebruikers kunnen worden aangeboden. De Ethische Code voor de telecommunicatie kan bepalen welke verplichting aan welke persoon die tussenkomt in het aanbod of de verkoop van betalende diensten via elektronische-communicatienetwerken, opgelegd wordt of kan eenzelfde verplichting aan meerdere van die personen opleggen. De Ethische Code voor de telecommunicatie kan bepalen welke informatie door welke persoon bekendgemaakt moet worden en op welke wijze, vooraleer er van de oproeper of de afnemer van de dienst een betaling voor de inhoud gevraagd kan worden. De Ethische Code voor de telecommunicatie stelt eveneens de nadere regels vast volgens dewelke er meegewerkt moet worden aan het onderzoek van een vermoedelijke inbreuk en aan de uitvoering van de beslissingen van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie. De voorwaarden van de Ethische Code voor de telecommunicatie gelden onverminderd de toepassing van de bepalingen van de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming en van de wet van 11 maart 2003 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij.]⁴

[⁴ Tenzij de Ethische Code voor de telecommunicatie anders bepaalt, zijn de personen die betalende diensten via elektronische-communicatienetwerken aanbieden en de operatoren of personen die daartoe betaalnummers ter beschikking stellen verplicht de bepalingen van de Ethische Code voor de telecommunicatie in acht te nemen.]⁴

[⁴ De Ethische Commissie voor de telecommunicatie kan eveneens, op verzoek van een belanghebbende, bij wijze van advies bepalen onder welke nummerreeks of nummerreeksen bepaald in de Ethische Code voor de

telecommunicatie een door de verzoeker behoorlijk omschreven nieuw type van diensten moet worden aangeboden.]⁴

[¹ [⁴ De Ethische Commissie voor de telecommunicatie of een van haar kamers spreekt zich uit over de naleving van de Ethische Code voor de telecommunicatie na een klacht van de belanghebbende of na een procedure opgestart op initiatief van het secretariaat en nadat het kennis genomen heeft van het verslag van het secretariaat over het dossier en van de repliek van de vermoedelijke overtreder(s) op het verslag.]⁴]¹
[⁴ ...]⁴

De beslissingen van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie zijn gemotiveerd en worden openbaar gemaakt.

§ 3. [⁴ De inbreuken op de Ethische Code voor de telecommunicatie kunnen door de Ethische Commissie voor de telecommunicatie of één van haar kamers worden bestraft met een of meer van de volgende maatregelen :

- 1° een administratieve geldboete van 125 euro tot 250.000 euro;
- 2° een schorsing van de betrokken dienst tot één jaar;
- 3° de opheffing van de betrokken dienst of van het betrokken nummer;
- 4° het verbod om nieuwe diensten aan te bieden.

Bij het uitspreken van de sancties houdt de Ethische Commissie voor de telecommunicatie of een van haar kamers rekening met de ernst van de inbreuk, het herhaaldelijk karakter van inbreuken alsook met het al dan niet opzettelijke karakter ervan.]⁴

Wanneer de Ethische Commissie voor de telecommunicatie [² of een van haar kamers]² een effectieve sanctie uitspreekt, betaalt de overtreder aan [² de benadeelde of benadeelden]², via de betrokken operatoren en binnen dertig dagen te rekenen vanaf de kennisgeving van de uitspraak, het bedrag dat van [² de benadeelde of benadeelden]² verkregen werd ten gevolge van de vastgestelde inbreuk.

[³ § 4. Indien [⁴ de overtreder(s) nala(a)t(en)]⁴ de door de Ethische Commissie voor de telecommunicatie opgelegde administratieve geldboete en/of de verschuldigde dossierkosten te betalen binnen de door de Ethische Commissie vastgestelde termijn, zendt het secretariaat de beslissing van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie door aan de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen, met het oog op invordering. Deze Administratie kan optreden bij dwangbevel, overeenkomstig artikel 3 van de domaniale wet van 22 december 1949.

Alle sommen betaald of ingevorderd ten titel van administratieve geldboete opgelegd door de Ethische Commissie voor de telecommunicatie worden in de Schatkist gestort. De ingevorderde dossierkosten worden gestort aan het Instituut.]³

-
- (1)<W 2009-05-18/04, art. 30, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>
  - (2)<W 2011-05-31/02, art. 17, 015; Inwerkingtreding : 01-07-2011>
  - (3)<W 2012-07-10/04, art. 93, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>
  - (4)<W 2014-03-27/35, art. 36, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

[Art. 134/1.](#)[¹ § 1. In dringende gevallen kan de voorzitter van de Ethische Commissie voor de telecommunicatie of diens plaatsvervanger alle passende voorlopige maatregelen nemen wanneer hij kennis krijgt van een feit dat op het eerste gezicht een ernstige inbreuk op de Ethische Code voor de telecommunicatie vormt en dat een moeilijk te herstellen, ernstig nadeel of schade toebrengt aan of dreigt toe te brengen aan een grote groep van eindgebruikers.

De voorzitter of diens plaatsvervanger kan onder andere onmiddellijk aan de persoon die een betalende dienst via een elektronische-communicatienetwerk aanbiedt of de persoon of operator die daartoe betaalnummers ter beschikking stelt opleggen om deze dienst op te schorten totdat de Ethische Commissie voor de telecommunicatie definitief uitspraak heeft gedaan over de naleving van de Ethische Code voor de telecommunicatie of totdat de persoon die de betrokken dienst aanbiedt of de persoon of operator die daartoe betaalnummers ter beschikking stelt de dienst heeft aangepast zoals de voorzitter of diens plaatsvervanger het heeft bepaald.

§ 2. De betrokken persoon of personen worden voorafgaandelijk aan het opleggen van de in paragraaf 1 bedoelde maatregel op de hoogte gebracht en uitgenodigd om de dienst onmiddellijk en vrijwillig op te schorten of aan te passen.

Indien de persoon die een betalende dienst via een elektronische-communicatienetwerk aanbiedt of de persoon of operator die daartoe betaalnummers ter beschikking stelt niet bereikt kan worden of geen gevolg geeft aan de uitnodiging van de voorzitter of diens plaatsvervanger, kan deze laatste de operatoren die toegang verlenen tot de betrokken dienst verplichten om de toegang tot de betrokken nummers te blokkeren en, in voorkomend geval, bevelen de interconnectie- of andere vergoedingen niet uit te keren aan de persoon die de betrokken betalende dienst via een elektronische-communicatienetwerk aanbiedt of de persoon of operator die daartoe betaalnummers ter beschikking stelt of bevelen deze vergoedingen te kantonneren bij de Deposito- en Consignatiekas, totdat de Ethische Commissie voor de telecommunicatie of één van haar kamers definitief uitspraak heeft gedaan over de naleving van de Ethische Code voor de telecommunicatie en de bestemming van de ingehouden of gekantonnerde vergoedingen.]¹

-
- (1)<W 2014-03-27/35, art. 37, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

[Art. 135.](#)

<Opgeheven bij W 2012-07-10/04, art. 95, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 135/1.](#) [¹ Operatoren die openbare telefoondiensten verstrekken waarmee internationale oproepen mogelijk zijn, behandelen alle oproepen naar en van nummers behorende tot de Europese Telefoonnummeringsruimte (ETNS) tegen tarieven die vergelijkbaar zijn met de tarieven voor oproepen naar en van geografische of mobiele nummers uit de nummerplannen van andere lidstaten.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 96, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Afdeling 4.](#) - Medewerking met de ombudsdienst voor telecommunicatie.

[Art. 136.](#) § 1. De personen bedoeld in artikel 43bis, § 1, 1° tot 6°, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven wijzen een persoon aan die naar behoren bevoegd wordt verklaard om hen te vertegenwoordigen in hun betrekkingen met de ombudsdienst voor telecommunicatie.

§ 2. De aanbieders brengen de gebruikers op de hoogte van de beroepsmiddelen bij de ombudsdienst voor telecommunicatie. Die informatie wordt in overeenstemming met de ombudsdienst verstrekt.

§ 3. Om de aan de ombudsdienst voorgelegde geschillen doeltreffend te behandelen, wordt tussen de aanbieders bedoeld in artikel 43bis, § 1, 1° tot 6°, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven en de ombudsdienst een protocol gesloten. Dat protocol legt de nadere regels vast voor de behandeling van de klachten (...). <W 2006-12-21/79, art. 15, 005; Inwerkingtreding : 02-02-2006>

[TITEL V.](#) - Procedurele bepalingen en strafbepalingen.

[HOOFDSTUK I.](#) - Uitwisseling van informatie.

[Art. 137.](#) § 1. In het kader van zijn bevoegdheden kan het Instituut van elke betrokken persoon op gemotiveerde wijze alle nuttige informatie opvragen. Het Instituut duidt de termijn aan waarbinnen de inlichtingen moeten worden meegedeeld.

[¹ Tweede lid opgeheven.]¹

De door het Instituut gevraagde informatie dient in evenredigheid te zijn met de uitvoering van de betrokken bevoegdheid. Het Instituut geeft de redenen voor zijn verzoek om informatie.

§ 2. De minister bepaalt, na advies van het Instituut, gegeven na consultatie van de betrokken marktpelers, de nadere regels inzake de informatie-uitwisseling zoals bepaald in deze wet.

[¹ § 3. In het kader van de controle op de naleving van deze wet, behoudens wat betreft de artikelen 12 tot 17 en 32 tot 44, kan het Instituut enkel verzoeken om informatie doen die passend en objectief gerechtvaardigd zijn voor :

1° de controle, hetzij systematisch, hetzij per geval, op de naleving van :

- a) artikel 29;
- b) de financiële bijdrage voor de universele dienst;
- c) artikel 30;
- d) het efficiënte en daadwerkelijke gebruik van de frequenties;
- e) het efficiënte en doelmatige gebruik van de nummers;

2° de controle per geval wanneer een klacht is ontvangen, wanneer het Instituut redenen heeft om aan te nemen dat aan een voorwaarde niet wordt voldaan, of wanneer het Instituut op eigen initiatief een onderzoek verricht;

3° procedures voor en evaluatie van aanvragen om verlening van gebruiksrechten;

4° de publicatie van vergelijkende overzichten van kwaliteit en prijs van diensten ten behoeve van de consumenten;

5° duidelijk omschreven statistische doeleinden;

6° marktonderzoek;

7° het waarborgen van efficiënt gebruik en efficiënt beheer van radiofrequenties;

8° het evalueren van ontwikkelingen van de netwerken of de diensten die gevolgen zouden kunnen hebben voor de groothandelsdiensten die beschikbaar zijn gesteld aan concurrenten.

De in de punten 1°, 2°, 4°, 5°, 6°, 7° en 8° van het eerste lid bedoelde informatie is niet vereist vóór of als voorwaarde voor de toegang tot de markt.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 97, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 138.](#) § 1. Het Instituut is verplicht in te gaan op ieder met redenen omkleed verzoek van de Europese Commissie of van een nationale regelgevende instantie tot het verkrijgen van informatie, voorzover die nodig is voor en in evenredigheid is met de uitvoering van hun taken. Het Instituut wijst de bestemmingen op de graad van vertrouwelijkheid van de bezorgde informatie.

Het Instituut kan bij die informatieverstrekking aan de Europese Commissie een met redenen omkleed bezwaar voegen tegen het verstrekken van die informatie aan een andere instantie.

§ 2. Het Instituut brengt de operatoren ervan op de hoogte dat de inlichtingen, die het van hen verkregen heeft, kunnen worden verstrekt aan de Europese Commissie, aan een nationale regelgevende instantie of aan een

internationale organisatie waarmee het Instituut in het kader van het uitoefenen van zijn bevoegdheden betrekkingen onderhoudt.

§ 3. Onverminderd andere wettelijke bepalingen behandelt het Instituut de inlichtingen die het van andere instanties gekregen heeft met minstens dezelfde vertrouwelijkheid als de instantie die ze bezorgd heeft.

HOOFDSTUK II. - Raadplegingen.

Art. 139. Het Instituut kan voor de toepassing van deze wet een openbare raadpleging houden overeenkomstig artikel 14 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector.

Art. 140. Voorzover een ontwerpbeslissing van het Instituut aanzienlijke gevolgen zou kunnen hebben voor een relevante markt, organiseert het Instituut een voorafgaande openbare raadpleging met een maximale tijdsduur van twee maanden, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens.

Alle inlichtingen in verband met aan de gang zijnde openbare raadplegingen worden bij het Instituut gecentraliseerd.

De resultaten van de openbare raadpleging worden openbaar gemaakt, met inachtneming van de regels inzake vertrouwelijkheid van de bedrijfsgegevens.

De Koning bepaalt, na advies van het Instituut, de nadere regels van de openbare raadpleging en van de bekendmaking van de resultaten ervan.

Art. 141.^[2] § 1.^[2] Voorzover een ontwerpbeslissing van het Instituut invloed kan hebben op de handel tussen de lidstaten en erop gericht is :

1° een relevante markt te bepalen, overeenkomstig artikel 54, of

2° vast te stellen of er op een relevante markt concurrentie aanwezig is, overeenkomstig artikel 55, §§ 2 en 3, of

3° verplichtingen ten aanzien van een operator met een sterke machtspositie op een relevante markt op te leggen of te wijzigen, overeenkomstig artikel 55, § 3, of

4° verplichtingen op te leggen aan operatoren die niet zijn aangemerkt als beschikkende over een sterke machtspositie op een relevante markt, overeenkomstig (artikel 56, § 1, 1°) en 5°, of <W 2007-04-25/38, art. 187, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

5° de wijziging van reeds gesloten toegangsovereenkomsten op te leggen, overeenkomstig artikel 57, of

6° de wijziging van het referentieaanbod op te leggen, overeenkomstig artikel 59, § 4, of

7° de voorwaarden inzake de te verstrekken toegang te bepalen, overeenkomstig de artikel en 51 ^[1], 52^[1] en 61, § 3, tweede lid, raadpleegt het Instituut ^[2] ...^[2] de Europese Commissie ^[2], BEREC^[2] en de nationale regelgevende instanties van de lidstaten.

^[2] Tweede tot vierde lid opgeheven.^[2]

^[2] § 2. Het Instituut houdt zoveel als mogelijk rekening met de opmerkingen die het binnen de maand van de kennisgeving van de ontwerpbeslissing zijn toegezonden door de Europese Commissie, BEREC en de nationale regelgevende instanties van de lidstaten.

§ 3. Wanneer overeenkomstig artikel 143, § 2 of artikel 143/1, § 4, de ontwerpbeslissing is gewijzigd, start het Instituut een openbare raadpleging overeenkomstig artikel 140 en stelt het opnieuw de Europese Commissie in kennis van het gewijzigde ontwerp overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 1.

§ 4. De definitieve beslissingen, waarvan de ontwerpen bedoeld worden in paragraaf 1, worden ter kennis gebracht van de Europese Commissie en van BEREC.^[2]

(1)<W 2009-05-18/04, art. 31, 007; Inwerkingtreding : 14-06-2009>

(2)<W 2012-07-10/04, art. 98, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

Art. 142. De voorlopige maatregelen in de zin van artikel 20 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector die genomen zijn om deze wet te doen naleven, worden vrijgesteld van de raadplegingen waarvan sprake in de artikel en 140 en 141. Zij worden echter onverwijld ter kennis gebracht van de Europese Commissie ^[1], van BEREC^[1] en van de nationale regelgevende instanties van de lidstaten.

^[1] Elke verlenging van voorlopige maatregelen is onderworpen aan de bepalingen van de artikelen 140 en 141.^[1]

(1)<W 2012-07-10/04, art. 99, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

HOOFDSTUK III. - Beslissingen van het Instituut die door de Europese Commissie moeten worden goedgekeurd.

Art. 143.^[1] § 1. Wanneer de ontwerpbeslissing van het Instituut zoals bedoeld in artikel 141, paragraaf 1 :

a) invloed kan hebben op de handel tussen de lidstaten en gericht is op :

1° het definiëren van een relevante markt die verschilt van de door de Europese Commissie gedefinieerde markten, of

2° het al dan niet aanwijzen van een onderneming die, hetzij individueel of gezamenlijk met anderen, een sterke machtspositie op een relevante markt bezit;

b) en de Europese Commissie het Instituut binnen een termijn van een maand te rekenen vanaf zijn kennisgeving overeenkomstig artikel 141, heeft meegedeeld dat de ontwerpbeslissing een belemmering voor de interne markt opwerpt of indien zij ernstige twijfels heeft omtrent de verenigbaarheid van de ontwerpbeslissing met het Gemeenschapsrecht, stelt het Instituut de definitieve aanneming van de beslissing met nog eens twee maanden uit.

§ 2. Wanneer de Europese Commissie, binnen de termijn van twee maanden waarvan sprake in paragraaf 1, een besluit aanneemt dat de intrekking van de ontwerpbeslissing eist en precieze voorstellen formuleert met betrekking tot de wijzigingen aan te brengen in de ontwerpbeslissing, wijzigt of trekt het Instituut zijn ontwerpbeslissing in binnen zes maanden volgend op de datum van het besluit van de Europese Commissie.]¹

-----
(1)<W 2012-07-10/04, art. 100, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 143/1.](#) [¹ § 1. Wanneer de Europese Commissie, binnen de termijn van een maand te rekenen vanaf de kennisgeving van de ontwerpbeslissing overeenkomstig artikel 141, meedeelt aan het Instituut dat zijn ontwerpbeslissing, dat erop gericht is een verplichting aan een operator met een sterke machtspositie op te leggen, te wijzigen of in te trekken, een belemmering inhoudt van de interne markt of ernstige twijfels opwerpt wat betreft de verenigbaarheid met het Gemeenschapsrecht, stelt het Instituut zijn beslissing uit met drie bijkomende maanden.

§ 2. Binnen de termijn van drie maanden waarvan sprake in paragraaf 1, werken de Europese Commissie, BEREC en het Instituut nauw samen om de meest doeltreffende en gepaste maatregel te identificeren gelet op de doelstellingen zoals bedoeld in de artikelen 5 tot 8 en zij nemen bij dit alles de adviezen van de economische spelers en de noodzaak te waken over de installatie van coherente regelgevende praktijken naar behoren in overweging.

§ 3. Wanneer, binnen een termijn van zes weken die start bij het begin van de periode van drie maanden waarvan sprake in paragraaf 1, BEREC een advies uitbrengt over de kennisgeving van de Europese Commissie zoals bedoeld in paragraaf 1 waarin het aangeeft de ernstige twijfels van de Europese Commissie te delen, dan kan het Instituut, voor het einde van de periode van drie maanden waarvan sprake in paragraaf 1 :

1° zijn ontwerpbeslissing wijzigen of intrekken door zoveel mogelijk rekening te houden met de kennisgeving van de Commissie zoals bedoeld in paragraaf 1 en het advies en de raadgevingen van BEREC;

2° zijn ontwerpbeslissing handhaven.

§ 4. Wanneer BEREC de ernstige twijfels van de Europese Commissie niet deelt of geen advies uitbrengt of wanneer het Instituut zijn ontwerpbeslissing wijzigt of handhaaft overeenkomstig paragraaf 3, kan de Europese Commissie, binnen een termijn van een maand na de periode van drie maanden waarvan sprake in paragraaf 1 :

1° een met redenen omklede aanbeveling uitbrengen waarin zij het Instituut vraagt de ontwerpbeslissing te wijzigen of in te trekken;

2° beslissen haar voorbehoud gemaakt overeenkomstig paragraaf 1 op te heffen.

Binnen een termijn van een maand te rekenen vanaf de uitvaardiging van de aanbeveling van de Europese Commissie overeenkomstig paragraaf 4, 1°, of de opheffing van het voorbehoud overeenkomstig paragraaf 4, 2°, deelt het Instituut aan de Europese Commissie en BEREC de definitieve aangenomen beslissing mee. Deze periode kan verlengd worden om het Instituut de mogelijkheid te bieden een openbare raadpleging over het gewijzigde ontwerp te organiseren.

Wanneer het Instituut beslist de ontwerpbeslissing te wijzigen noch in te trekken op grond van de aanbeveling waarvan sprake in paragraaf 4, a), verstrekt het daartoe een met redenen omklede rechtvaardiging.

§ 5. Het Instituut kan het ontwerpbesluit op elk ogenblik tijdens de procedure intrekken.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 101, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 144.](#) Volgens de nadere regels die door de Koning, na advies van het Instituut zijn vastgesteld, maakt het Instituut, de beslissingen van de Europese Commissie die genomen zijn krachtens artikel 143 (...) openbaar. <W 2007-04-25/38, art. 188, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

[HOOFDSTUK IV.](#) - Strafbepalingen.

[Art. 145.](#) § 1. (Met een geldboete van 50 tot 50 000 EUR wordt gestraft de persoon die de artikelen [² 15,]² 32, 33, 35, 41, 42, 114, 124, [³ en de aanbidders bedoeld in artikel 126, § 1, eerste lid,]³ 127 en de ter uitvoering van de artikelen 32, 39, § 3, 47 [³, 126, 126/1]³ en 127 genomen besluiten overtreedt.) <W 2007-04-25/38, art. 189, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

§ 2. Met een geldboete van 200 tot 2 000 EUR en met een gevangenisstraf van acht dagen tot één jaar of met één van die straffen alleen wordt gestraft de persoon die artikel [⁴ 13/1, § 1]⁴, en de ter uitvoering van artikel 16 genomen besluiten overtreedt.

§ 3. Met een geldboete van 500 tot 50 000 EUR en met een gevangenisstraf van één tot vier jaar of met één van die straffen alleen wordt gestraft :

1° de persoon, die op bedrieglijke wijze elektronische communicatie door middel van een elektronische communicatienetwerk tot stand brengt, teneinde zichzelf of aan een andere persoon wederrechtelijk een voordeel te verschaffen;

2° (opgeheven) <W 2007-04-25/38, art. 189, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

3° de persoon die welk toestel dan ook opstelt dat bestemd is om een van de voorgaande inbreuken te begaan,

alsook een poging om deze te begaan.

(§ 3bis. Met een geldboete van 50 EUR tot 300 EUR en met een gevangenisstraf van vijftien dagen tot twee jaar of met één van die straffen alleen worden gestraft de persoon, die een elektronische-communicatienetwerk of -dienst of andere elektronische communicatiemiddelen gebruikt om overlast te veroorzaken aan zijn correspondent of schade te berokkenen alsook de persoon die welk toestel dan ook opstelt dat bestemd is om de voorgaande inbreuk te begaan, alsook een poging om deze te begaan.) <W 2007-04-25/38, art. 189, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

[¹] § 3ter. [³] Met geldboete van 50 euro tot 50 000 euro en met gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar of met één van die straffen alleen wordt gestraft :

1° iedere persoon die, naar aanleiding van de uitoefening van zijn functie, buiten de gevallen die de wet bepaalt of zonder inachtneming van de vormen die zij voorschrijft, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de gegevens bedoeld in artikel 126 op enige manier overneemt, onder zich houdt, of er enig gebruik van maakt;

2° hij die, terwijl hij weet dat de gegevens bekomen zijn door het plegen van het misdrijf bedoeld in 1°, deze gegevens bij zich houdt, aan een andere persoon onthult of verspreidt, of er enig gebruik van maakt.]³]¹

§ 4. De verbeurdverklaring van apparaten die niet voldoen aan de voorwaarden van de artikel en 32, 33, 35 en 37 wordt altijd uitgesproken.

(NOTA : bij arrest nr 84/2015 van 11-06-2015 (B.St. 11-08-2015, p. 50983) heeft het Grondwettelijk Hof de wijziging met inwerkingtreding 30/07/2013 vernietigd)

-----
(1)<W 2013-07-30/10, art. 6, 020; Inwerkingtreding : 02-09-2013>

(2)<W 2014-03-27/35, art. 38, 021; Inwerkingtreding : 08-05-2014>

(3)<W 2016-05-29/03, art. 7, 024; Inwerkingtreding : 28-07-2016, (NOTA : bij arrest nr. 57/2021 van 22-04-2021 (2021-04-22/20, B.St. 28-06-2021, p. 65587), heeft het Grondwettelijk Hof de wijzigingen aangericht aan dit artikel vernietigd) >

(4)<W 2017-07-31/30, art. 27, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

[Art. 146.](#) De verbeurdverklaring van apparaten die hebben gediend tot het overtreden van (artikel 41) wordt altijd uitgesproken. <W 2007-04-25/38, art. 190, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

[Art. 147.](#) De verbeurdverklaring van de wederrechtelijk verkregen opnamen van gesprekken, berichten of gegevens en van de voorwerpen, die hebben gediend tot het overtreden van de (artikelen 41) en 145, § 3, wordt altijd uitgesproken, zelfs indien ze niet aan de veroordeelde toebehoren. <W 2007-04-25/38, art. 191, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

De verbeurdverklaring van zendtoestellen, van zend-ontvangtoestellen of van ontvangtoestellen voor radiocommunicatie alsook van enig toebehoren dat speciaal voor de werking ervan bestemd is, die hebben gediend tot het overtreden van de artikel en [¹] 13/1, § 1]¹ en 41, en van de ter uitvoering van artikel 16 genomen besluiten wordt altijd uitgesproken, zelfs indien ze niet aan de veroordeelde toebehoren.

Artikel 8, § 1, van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, is niet van toepassing op de verbeurdverklaring, uitgesproken op grond van dit artikel.

-----
(1)<W 2017-07-31/30, art. 27, 028; Inwerkingtreding : 22-09-2017>

[Art. 148.](#) <W 2007-04-25/38, art. 192, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007> De verbaliserende officier van gerechtelijke politie stuurt het proces-verbaal dat het misdrijf, strafbaar gesteld door deze wet en door titel III van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, vaststelt aan de procureur des Konings alsook een afschrift ervan aan de Raad van het Instituut, zoals vermeld in de artikelen 16 en 17 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector. Hij kan op grond van dit afschrift de maatregelen nemen vermeld in de artikelen 20 en 21 van dezelfde wet van 17 januari 2003.

Indien maatregelen overwogen worden, brengt de Raad van het Instituut de procureur des Konings daarvan voorafgaand op de hoogte. De procureur des Konings stelt vervolgens de Raad van het Instituut, binnen de tien werkdagen, in kennis van de reeds aangevatte strafvervolgning of van zijn intentie om de strafvervolgning op gang te brengen.

Indien hij beslist de vervolging in te stellen, stelt de procureur des Konings de Raad van het Instituut daarvan binnen de maand op de hoogte.

Het Instituut legt geen administratieve sanctie op wanneer de procureur des Konings voor dezelfde zaak strafvervolgning heeft ingesteld of de intentie heeft deze in te stellen, en hij het Instituut daarvan op de hoogte heeft gebracht.

[Art. 149.](#) De artikel en 269 tot 274 van het Strafwetboek zijn van toepassing ten aanzien van de personeelsleden van het Instituut handelend in de uitoefening van hun functie.

[Art. 150.](#) De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en van artikel 85, zijn van toepassing op de overtredingen (van deze wet, van titel III van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven en van de ter uitvoering ervan genomen besluiten). <W 2007-04-25/38, art. 193, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

TITEL VI. - Diverse wijzigings-, overgangs- en slotbepalingen.

HOOFDSTUK I. - Diverse bepalingen.

Art. 151. De artikel en 25 tot 27 en 38 zijn niet van toepassing op de bijzondere inrichtingen die uitsluitend voor militaire doeleinden of met het oog op de openbare veiligheid en hulpverlening worden aangelegd en geëxploiteerd door de diensten, die onder de minister van Landsverdediging, de minister van Volksgezondheid of de minister van Binnenlandse Zaken ressorteren, door de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie en door de Geallieerde Strijdkrachten.

De lijst van deze inrichtingen wordt bepaald door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op gezamenlijk voorstel van de minister en de bevoegde minister.

Art. 152. § 1. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, voor (31 december 2007) de bepalingen van deze wet opheffen, aanvullen, wijzigen of vervangen om alle maatregelen te nemen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de verplichtingen die voortvloeien uit de van kracht zijnde richtlijnen van de Europese Unie. <W 2007-04-25/38, art. 194, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

§ 2. Het in § 1 bedoeld ontwerpbesluit wordt aan het met redenen omkleed advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State onderworpen. Dit advies wordt, samen met het verslag aan de Koning en het koninklijk besluit waarop het betrekking heeft, bekendgemaakt.

§ 3. Het koninklijk besluit genomen krachtens § 1 van dit artikel wordt opgeheven wanneer het niet binnen vijftien maanden na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad bij wet werd bekrachtigd.

Art. 153. De Koning kan de nadere regels bepalen van de bevoegdheden die door deze wet aan het Instituut worden toegekend.

HOOFDSTUK II. - Wijzigings- en opheffingsbepalingen.

Art. 154. § 1. Art. 43bis, § 1, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven wordt vervangen als volgt :

" Er wordt bij het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie een ombudsdienst voor telecommunicatie opgericht die bevoegd is voor de betrekkingen tussen de eindgebruiker, in de zin van de van kracht zijnde wetgeving inzake elektronische communicatie, en de volgende personen :

1° elke operator in de zin (van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie); <W 2007-04-25/38, art. 195, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

2° elke persoon die een telefoongids vervaardigt, verkoopt of verspreidt in de zin (van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie); <W 2007-04-25/38, art. 195, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

3° elke persoon die een telefooninlichtingendienst verstrekt in de zin (van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie); <W 2007-04-25/38, art. 195, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

4° elke persoon die elektronische communicatiesystemen exploiteert in de zin (van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie); <W 2007-04-25/38, art. 195, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

5° elke persoon die openbare versleutelingsdiensten verstrekt in de zin (van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie); <W 2007-04-25/38, art. 195, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

6° elke persoon die andere activiteiten met betrekking tot elektronische communicatie aanbiedt in de zin (van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie). " <W 2007-04-25/38, art. 195, 006; Inwerkingtreding : 18-05-2007>

§ 2. Art. 43bis, § 3, 7°, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

" van elke persoon die beweert het slachtoffer te zijn van kwaadwillig gebruik van een elektronische communicatienetwerk of -dienst, het verzoek onderzoeken om inlichtingen te krijgen over de identiteit en het adres van de gebruikers van elektronische-communicatienetwerken of -diensten die deze persoon hebben lastiggevallen, voorzover die gegevens beschikbaar zijn. De ombudsdienst willigt het verzoek in indien de volgende voorwaarden vervuld zijn :

- a) de feiten lijken vast te staan;
- b) het verzoek heeft betrekking op precieze data en uren "

Art. 155. In de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, worden de volgende bepalingen opgeheven :

1° de artikel en 68 tot 70bis, met uitzondering van artikel 68, 5° en 5°bis en 68, 19°;

2° de artikel en 82 tot 96, met uitzondering van artikel 86ter;

3° de artikel en 105bis tot 109terF;

4° de artikel en 113 en 114, met uitzondering van artikel 114, § 1, 1° en 2° en artikel 114, §§ 3 tot 6;

5° de artikel en 117 tot 119;

6° de artikel en 121 tot 125;

7° de artikel en 128 en 128bis.

Art. 156. De wet van 30 juli 1979 betreffende de radioberichtgeving wordt opgeheven.

Art. 157. In de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector wordt artikel 14, § 1, 3° vervangen als volgt :

" 3° het toezicht op de naleving van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, alsook titel I, hoofdstuk X en titel IV van de wet van 21 maart 1991 en hun uitvoeringsbesluiten; "

In artikel 14, § 2, 1°, van dezelfde wet worden de woorden " op een niet-discriminerende wijze " ingevoegd tussen de woorden " kan het Instituut " en " alle onderzoeken ".

[Art. 158.](#) In artikel 24 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden " de wet van 30 juli 1979 " worden vervangen door " de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie ";

2° het artikel wordt aangevuld met het volgende lid : " Deze personeelsleden zijn eveneens belast met de vaststelling van inbreuken op de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, het Strafwetboek en de bijzondere wetten indien deze gepleegd worden door middel van apparatuur, elektronische-communicatienetwerken of -diensten of radiocommunicatie in de zin van de voornoemde wet betreffende de elektronische communicatie. "

[Art. 159.](#) Artikel 3, § 1, tweede lid van de wet van 8 juni 1998 betreffende de radiocommunicatie van de hulp- en veiligheidsdiensten wordt vervangen door de volgende bepaling :

" A.S.T.R.I.D. kan, onder de voorwaarden bepaald door de Koning, haar medewerking verlenen aan de opdrachten van algemeen belang welke aan een of meer operatoren worden toevertrouwd door of krachtens artikel 106 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie. "

[Art. 160.](#) Artikel 12 van de wet van 8 juni 1998 betreffende de radiocommunicatie van de hulp- en veiligheidsdiensten wordt vervangen door de volgende bepaling :

" A.S.T.R.I.D. is verplicht te zorgen voor een semafoonien dienst aan de diensten, instellingen, vennootschappen en verenigingen bedoeld in artikel 3, § 1, van de wet van 8 juni 1998 betreffende de radiocommunicatie van de hulp- en veiligheidsdiensten, die daarom volgens de voorwaarden bepaald door de Koning verzoeken en daar waar andere operatoren een dergelijke dienst niet leveren. "

[Art. 160/1.](#) ^[1] Het Instituut brengt ten laatste op 19 december 2011 de gebruiksrechten voor frequenties en nummers die op 31 december 2009 reeds bestonden, in overeenstemming met de artikelen 11 en 18 tot 24/1.

Wanneer de toepassing van het eerste lid leidt tot een beperking van de rechten of een verzwaring van de verplichtingen in het kader van reeds bestaande algemene machtigingen of individuele gebruiksrechten, kan het Instituut de geldigheid van die rechten of verplichtingen verlengen tot uiterlijk 30 september 2012, mits dit geen afbreuk doet aan de rechten van andere operatoren. Het Instituut stelt de Europese Commissie in kennis van deze verlenging en van de redenen daarvoor.]^[1]

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 102, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[HOOFDSTUK III.](#) - Overgangsbepalingen.

[Art. 161.](#) De personen die, uiterlijk de dag van de inwerkingtreding van deze wet, houder zijn van een individuele vergunning krachtens artikel 3 van de wet van 30 juli 1979 betreffende de radioberichtgeving of de (artikelen 87) tot 92bis van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, (of die een aangifte hebben gedaan overeenkomstig artikel 90 van dezelfde wet van 21 maart 1991) worden geacht daarvan melding te hebben gemaakt als bedoeld in artikel 9. <W 2005-12-27/31, art. 23, 003; Inwerkingtreding : 09-01-2006> <W 2007-04-25/38, art. 196, 006; Inwerkingtreding : 30-06-2005>

[Art. 161/1.](#) ^[1] Het Instituut brengt ten laatste op 19 december 2011 de gebruiksrechten voor frequenties en nummers die op 31 december 2009 reeds bestonden, in overeenstemming met de artikelen 11 en 18 tot 24/1.

Wanneer de toepassing van het eerste lid leidt tot een beperking van de rechten of een verzwaring van de verplichtingen in het kader van reeds bestaande algemene machtigingen of individuele gebruiksrechten, kan het Instituut de geldigheid van die rechten of verplichtingen verlengen tot uiterlijk 30 september 2012, mits dit geen afbreuk doet aan de rechten van andere operatoren. Het Instituut stelt de Europese Commissie in kennis van deze verlenging en van de redenen daarvoor.]^[1]

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 102, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 162.](#) <W 2005-12-27/31, art. 24, 003; Inwerkingtreding : 09-01-2006> De verplichtingen die aan de operatoren met een sterke machtspositie worden opgelegd door of krachtens de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, alsmede de verplichtingen die worden opgelegd door of krachtens artikel 105bis, lid 7 en lid 9, van diezelfde wet, zoals het luidde voordat het werd opgeheven bij de wet van 13 juni 2005, worden gehandhaafd totdat, na afloop van de relevante marktanalyse waarin ze passen, het Instituut een besluit neemt met betrekking tot elkeen daarvan, overeenkomstig de artikelen 54 tot 56.

[Art. 163.](#)

<Opgeheven bij W 2012-07-10/04, art. 103, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 164.](#) Artikel 133 is niet van toepassing op de edities van de telefoongidsen of -inlichtingendiensten die reeds vóór de datum van inwerkingtreding van deze wet zijn opgesteld of op de markt gebracht in een papieren of off line elektronische versie.

De persoonsgegevens van abonnees van openbare telefoondiensten op een vaste locatie of van mobiele spraaktelefoniediensten die vóór de inwerkingtreding van deze wet overeenkomstig de toen geldende wettelijke vereisten zijn opgenomen in een telefoongids of een telefooninlichtingendienst kunnen vermeld blijven in de betrokken telefoongids of telefooninlichtingendienst, tenzij de betrokken abonnees, nadat zij overeenkomstig artikel 133, § 1, volledige informatie over de doelstellingen en de gebruiksmogelijkheden van de betrokken telefoongids of telefooninlichtingendienst hebben ontvangen, te kennen gegeven hebben dat zij dat niet wilden.

Het gebruik van de andere toepassingen van de telefoongids of de telefooninlichtingendienst dan het zoeken van persoonsgegevens op basis van de naam en, in voorkomend geval, de woon-, verblijf- of vestigingsplaats van de abonnee, die gebaseerd zijn op persoonsgegevens die vóór de inwerkingtreding van deze wet overeenkomstig de toen geldende wettelijke vereisten verzameld zijn is toegestaan, tenzij de betrokken abonnees, nadat zij overeenkomstig artikel 133, § 1, volledige informatie over de doelstellingen en de gebruiksmogelijkheden van de betrokken telefoongids of telefooninlichtingendienst hebben ontvangen, te kennen gegeven hebben dat zij dat niet wilden.

[Art. 164/1.](#) ^[1] Het Internetdomeinnaamregistreerbureau van het topniveaudomein ".be " :

1° heeft een permanente vestigingsplaats en exploitatiezetel in België, onverminderd de mogelijkheid voor de betrokkene om een gedeelte van zijn technische infrastructuur in het buitenland onder te brengen, met als enig doel de betrouwbaarheid van de dienstverlening te verhogen;

2° heeft de vorm van een instelling zonder winstoogmerk;

3° brengt voor zijn prestaties een vergoeding in rekening die direct gerelateerd is aan de daadwerkelijk gemaakte kosten;

4° stelt, volgens de nadere regels bepaald door het Instituut, kosteloos de voorzieningen zoals vastgelegd door het Instituut beschikbaar aan het Instituut zodat zonder ernstige onderbreking van de dienstverlening de overgang naar een nieuw domeinnaamregistreerbureau op een efficiënte en doelmatige wijze kan plaatsvinden. Deze voorzieningen bevatten minimaal een geactualiseerd register van domeinnamen en alle bijbehorende informatie van de houders van domeinnamen volgens de periodiciteit en de nadere regels bepaald door het Instituut in een vorm die onmiddellijk kan worden gebruikt om in geval van ernstig falen van het Internetdomeinnaamregistreerbureau de continuïteit en de stabiliteit van het Belgische Internet te vrijwaren; en

5° organiseert, bestuurt en beheert het topniveaudomein ".be " in het algemeen belang en op basis van de beginselen van kwaliteit, efficiëntie, betrouwbaarheid en toegankelijkheid.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 104, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[Art. 164/2.](#) ^[1] In geval van ernstig falen van het Internetdomeinnaamregistreerbureau van het topniveaudomein ".be " neemt het Instituut in het belang van de eindgebruiker en de Belgische economie de nodige maatregelen om de continuïteit en de stabiliteit van het Belgische Internet te vrijwaren.

Onder ernstig falen van het Internetdomeinnaamregistreerbureau wordt verstaan :

1° het hanteren van praktijken die illegaal of oneerlijk zijn en die de goede reputatie van het aan België gerelateerde topniveaudomein ".be " in het gedrang brengen, of

2° het onvermogen om de bereikbaarheid van een aanzienlijk aantal actieve domeinnamen van het topniveaudomein ".be " te verzekeren, of

3° het onvermogen om de taken van een Internet domeinnaamregistreerbureau, overeenkomstig de definitie van artikel 2, 48/1°, uit te voeren, of

4° het nalaten te voldoen aan de voorwaarden van artikel 164/1.

In geval van hoogdringendheid kan het Instituut onmiddellijk op voorlopige basis een nieuw Internetdomeinnaamregistreerbureau van het topniveaudomein ".be " aanwijzen. De kosten die dit tijdelijke Internetdomeinnaamregistreerbureau draagt in het kader van de door het Instituut opgedragen taken komen ten laste van het Instituut en worden achteraf gerecupereerd van het uiteindelijk aangewezen Internet domeinnaamregistreerbureau.

Onmiddellijk na het aanwijzen van het tijdelijke Internetdomeinnaamregistreerbureau of als een dergelijke aanwijzing niet nodig is, lanceert het Instituut een oproep tot kandidaten in het Belgisch Staatsblad en publiceert het een bestek, dat de minimale voorwaarden voor het uitvoeren van de activiteit van het Internetdomeinnaamregistreerbureau van het topniveaudomein ".be " bevat. De aanwijzing van het nieuwe Internetdomeinnaamregistreerbureau gebeurt op basis van een objectieve, transparante en niet-discriminerende procedure en objectieve, transparante en niet-discriminerende criteria.

De entiteit die aangewezen wordt als Internetdomeinnaamregistreerbureau van het topniveaudomein ".be " is gehouden tot het naleven van de minimale voorwaarden van het bestek en tot het naleven van alle verbintenissen die in de loop van de selectieprocedure zijn aangegaan.]¹

-----
(1)<Ingevoegd bij W 2012-07-10/04, art. 105, 017; Inwerkingtreding : 04-08-2012>

[HOOFDSTUK IV.](#) - Slotbepaling.

[Art. 165.](#) De bepalingen van deze wet treden in werking tien dagen na de bekendmaking ervan in het Belgisch

Staatsblad. De Koning kan de inwerkingtreding van sommige bepalingen uitstellen met het oog op het realiseren van een zekere overgangs- of overlegperiode.

Onverminderd de bepalingen van het eerste lid treedt artikel 106, § 3, van deze wet pas in werking op het ogenblik dat het koninklijk besluit waarvan sprake in § 3 van dat artikel van kracht wordt. Op dat ogenblik wordt artikel 86ter, § 2, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven opgeheven.

[BIJLAGE.](#)

[Art. N.](#) Bijlage bij de wet betreffende de elektronische communicatie.
(Voor de Bijlage, zie 2005-06-13/33).